

Prowadzenie zajęć dla dzieci

Drugi kurs dodatkowy
Książki 3

Instytut Ruhi

Prowadzenie zajęć dla dzieci

Drugi kurs dodatkowy Książki 3

Instytut Ruhi

Książki w tej serii:

Poniżej znajdują się obecne tytuły książek z serii opracowanej przez Instytut Ruhi. Książki te są przeznaczone do wykorzystania jako główna sekwencja kursów w systematycznym wysiłku mającym na celu zwiększenie zdolności młodzieży i dorosłych do służenia swoim wspólnotom. Instytut Ruhi jest również w trakcie opracowywania zestawu kursów odgałęziających się od trzeciej książki serii przeznaczonej do szkolenia nauczycieli bahaickich zajęć dla dzieci, jak również innego zestawu kursów tworzących odgałęzienie Książki 5 przeznaczonej do szkolenia animatorów grup młodszej młodzieży. Kursy te również zostały wymienione na poniższej liście. Należy zaznaczyć, że lista ta może ulec zmianie w miarę postępów w zdobywaniu doświadczenia w praktyce, a dodatkowe tytuły zostaną do niej dodane w miarę, jak większa ilość opracowywanych elementów programu osiągnie etap, na którym będzie można je powszechnie udostępnić.

Książka 1 *Rozważania na temat życia duchowego*

Książka 2 *Powstanie do służby*

Książka 3 *Prowadzenie zajęć dla dzieci, Klasa 1*

Prowadzenie zajęć dla dzieci: Pierwszy kurs dodatkowy Książki 3

Prowadzenie zajęć dla dzieci: Drugi kurs dodatkowy Książki 3

Prowadzenie zajęć dla dzieci: Trzeci kurs dodatkowy Książki 3

Prowadzenie zajęć dla dzieci: Czwarty kurs dodatkowy Książki 3

Książka 4 *Bliźniacze Objawienia*

Książka 5 *Uwolnić siły młodszej młodzieży*

Pierwotny impuls: Pierwszy kurs dodatkowy Książki 5

Poszerzający się krąg: Drugi kurs dodatkowy Książki 5

Książka 6 *Nauczanie Sprawy*

Książka 7 *Krocząc wspólnie ścieżką służby*

Książka 8 *Przymierze Bahá'u'lláha*

Książka 9 *Zdobywanie perspektywy historycznej*

Książka 10 *Budowanie dynamicznych wspólnot*

Książka 11 *Środki materialne*

Książka 12 *Rodzina i wspólnota*

Książka 13 *Angażujemy się w działania społeczne*

Książka 14 *Uczestniczenie w dyskursie społecznym*

Copyright © 2025 by the Ruhi Foundation, Colombia

All rights reserved. Edition 1.1.1.PE.PV (provisional translation) published in 2025

Originally published in Spanish as *Enseñar clases para niños: Segundo curso ramal del Libro 3*

Copyright © 2024 by the Ruhi Foundation, Colombia

ISBN 978-628-96276-6-4

Permission for a limited printing of this book in Polish has been granted to Rada Instytutu Szkoleniowego w Polsce by the Ruhi Institute.

Ruhi Institute
Cali, Colombia
Email: instituto@ruhi.org
Website: www.ruhi.org

Rada Instytutu Szkoleniowego w Polsce
ul. Lanciego 13 lok. 6
02-792 Warszawa, Polska
e-mail: nsa@bahai.org.pl
www.bahai.org.pl

Spis treści

Kilka uwag dla prowadzącego.....	v
Miłość do naszych bliźnich	1
Lekcje na zajęcia dla dzieci, Zestawy 4–7	53

Kilka uwag dla prowadzącego

Niniejsza książka jest drugą z serii wywodzącej się z Książki 3 w głównej sekwencji kursów Instytutu Ruhi, *Prowadzenie zajęć dla dzieci, Klasa 1*. Została ona stworzona by przygotować nauczycieli do poprowadzenia dwunastu lekcji, pogrupowanych w cztery zestawy, dla dzieci, które wcześniej ukończyły lekcje z zestawów od 1 do 3, zawarte w pierwszym kursie dodatkowym. Wiele kwestii poruszonych we wstępie do tego kursu ma zastosowanie również tutaj i zakładamy, że każdy prowadzący będzie dobrze zaznajomiony z omawianymi koncepcjami. W szczególności, niniejszy kurs dodatkowy, podobnie jak poprzedni, koncentruje się na tych nawykach i wzorcach postępowania, które są odzwierciedleniem wartości duchowych analizowanych w Klasie 1, które można postrzegać jako zdolności ludzkiej duszy, jako trwałe fundamenty, na których budowany jest szlachetny i prawy charakter.

Prowadząc lekcje z Zestawów od 1 do 3 nauczyciele zdobyli głębsze rozumienie dynamicznego związku między rozwojem cech duchowych a kształtowaniem postaw i nawyków, które są elementami charakteru godnego pochwały. Dziewięć lekcji z tych zestawów zostało opracowanych wokół trzech tematów, które poruszają koncepcje kluczowe dla relacji między istotami ludzkimi a ich Stwórcą – tematów zaczerpniętych z Pism Wiary rzucających światło na wzorce myślenia i postępowania, które proces edukacyjny powinien starać się wzmocnić u dzieci. Dwanaście lekcji tutaj zawartych podejmuje kolejne cztery tematy, z których każdy zajmuje się relacjami jakie jednostki nawiązują ze swoimi bliźnimi: życie w harmonii z innymi, szanowanie ludzkiej godności, bycie dobrym przyjacielem i poświęcanie swojego życia służbie. Pierwsza część zapewnia uczestnikom możliwość zgłębienia tych czterech tematów z perspektywy nauczyciela małych dzieci, podczas gdy druga część zawiera same lekcje wraz z materiałami przygotowującymi do analizy ich różnych elementów.

Jeśli chodzi o lekcje, są one identyczne pod względem konstrukcji jak te w pierwszym kursie dodatkowym, a rozdziały przygotowawcze opierają się na tym samym wzorcu analizy, badając jeden element po drugim. Teraz oczywiście nauczyciele wniosą do tej analizy bogate doświadczenie i wiedzę praktyczną, co znacznie wzbogaci ich konsultacje. Prowadzący powinien zadbać o to, aby poświęcili oni wystarczająco dużo uwagi zarówno pytaniom związanym ze zdaniami, które wprowadzają cytaty do zapamiętania, jak i tymi związanymi z opowiadaniem. Podobnie jak w przypadku Zestawów 1-3, te pierwsze pomogą nauczycielom zidentyfikować niektóre z duchowych pojęć, które mają nadzieję przekazać dzieciom i zastanowić się, jak je wyjaśnić w przystępnym języku, podczas gdy te drugie pomogą im w wysiłkach zmierzających do podkreślenia w trakcie opowiadania historii, w jaki sposób te same pojęcia znajdują wyraz w praktyce. Również w tym przypadku zdania wprowadzające czerpią ze słów i czynów ‘Abdu’l-Bahy, a prawie wszystkie historie związane są z Jego życiem. Nauczyciele bez wątpienia dostrzegą, że takie zorganizowanie podstawowych elementów każdej lekcji będzie służyło wzmocnieniu w umysłach i sercach dzieci znaczenia zwracania się do doskonałego Wzoru, aby kierował nimi we wszystkich ich myślach i uczynkach.

Co więcej, w trakcie lekcji z Zestawów od 1 do 3 nauczyciele nabrali doświadczenia jak utrwalać u dzieci rozumienie dynamiki cech duchowych poprzez wpłatanie w zadania każdej lekcji koncepcji związanych z konkretnymi cechami omówionymi w Klasie 1. Prowadzący powinien dążyć do wykorzystania tego doświadczenia podczas prowadzenia uczestników przez rozdziały, w których prosi się ich o rozważenie jak najlepiej podejść do tego zadania. Należy zachęcić ich do zastanowienia się w jaki sposób, prowadząc zajęcia z Zestawów od 4 do 7, mogą oprzeć się na tym, czego już się nauczyli w tym względzie.

W podobny sposób nauczyciele zauważą, że ponownie jest tutaj zalecane tworzenie zdań podobnych do tych znajdujących się w lekcjach w celu wyjaśnienia znaczenia kluczowych słów i zwrotów w cytatach, których dzieci uczą się na pamięć. Chociaż na pierwszy rzut oka nie wygląda to na trudne, nauczyciele z pewnością zauważyli, że wymaga to pewnej umiejętności układania zdań, które poszerzają dzieciom rozumienie słów i zwrotów z Pism. Będzie to więc okazja, by pomóc im rozwinąć tę zdolność i uczyć się od siebie nawzajem. Podobnie, wybieranie piosenek wzmacniających główne idee będące przedmiotem dyskusji i znajdowanie sposobów na prezentowanie scenek dramatycznych i zajęć artystycznych, które obejmują niektóre ćwiczenia związane z umiejętnościami, a inne związane z tematami tak, aby pozostały one związane z podstawowymi elementami lekcji, wymaga zwiększonej zdolności ze strony nauczycieli, a prowadzący powinien stworzyć środowisko, w którym uczestnicy mogą dzielić się ze sobą zdobytą wiedzą praktyczną.

Miłość do naszych bliźnich

Cel

Przeanalizowanie czterech tematów zaczerpniętych z Pism Wiary, które rzucają światło na nasze relacje z bliźnimi oraz na nawyki i wzorce postępowania, które są odzwierciedleniem wartości duchowych omawianych przez nauczycieli z dziećmi w Klasie 1

ROZDZIAŁ 1

W tym kursie, który jest drugim kursem dodatkowym Książki 3 w głównej sekwencji, będziecie studiować materiał pomocny w przygotowaniu się do prowadzenia zajęć dla dzieci, które ukończyły lekcje dostępne w pierwszym kursie dodatkowym. Lekcje zawarte w tamtym kursie, jak również w niniejszym są, jak wiecie, uporządkowane wokół pewnych powiązanych ze sobą tematów, zaczerpniętych z Pism Wiary, które dają nam wskazówkę, jakie nawyki myślowe i wzorce postępowania powinny być pielęgnowane w dzieciach w ramach programu ich duchowej edukacji. Bez wątpienia, prowadząc dziewięć lekcji z Zestawów 1-3, zyskaliście wiele cennych spostrzeżeń na temat znaczącego wkładu, jaki wspieranie wartości duchowych wnosi w prawidłowy rozwój charakteru u dzieci. Teraz, gdy pomagacie swoim uczniom w podejmowaniu zadań opisanych w czterech zestawach – w sumie dwunastu lekcji – wzmacnianie tych kluczowych atrybutów duszy jako fundamentu, na którym budowane są godne pochwały postawy i nawyki, pozostaje niezmiennie priorytetem w waszych umysłach.

Druga część niniejszej książki dostarczy wam sposobności do zapoznania się z treścią dwunastu lekcji, które również są w niej zawarte. W tej pierwszej części będziecie analizować fragmenty Pism, które pomogą wam pogłębić wasze własne rozumienie pojęć związanych z tematami poruszonymi w Zestawach od 4 do 7, które obracają się wokół relacji, jakie nawiązujemy z naszymi bliźnimi – to znaczy życia w harmonii z innymi, szanowania ludzkiej godności, bycia dobrym przyjacielem i poświęcania naszego życia służbie.

Proponujemy, aby na początku tych rozważań poświęcić chwilę na zastanowienie się, dlaczego refleksja nad powyższymi tematami jest kluczowa dla każdego wysiłku, który ma na celu przyczynianie się do rozwoju dobrego charakteru u dzieci. Zapiszcie kilka swoich przemyśleń w przeznaczonym do tego miejscu poniżej:

Życie w harmonii z innymi: _____

Poszanowanie godności każdej istoty ludzkiej: _____

Bycie dobrym przyjacielem: _____

Poświęcanie życia służbie: _____

ROZDZIAŁ 2

Życie w harmonii z innymi jest ważnym tematem, który należy omówić na zajęciach mających na celu wzmocnienie w młodych członkach wspólnoty tych wzorców postępowania, które są zgodne z życiem kierowanym naukami Wiary. Trzy lekcje Zestawu 4 zostały opracowane właśnie wokół tego tematu. Zostały one stworzone jako kontynuacja lekcji z Zestawu 3, które to pomogły dzieciom uświadomić sobie jak ważną rolę w ich życiu odgrywa wiedza oraz jakie odpowiednie postawy i nawyki powinni rozwijać, aby czerpać z niej korzyści.

Nietrudno zauważyć jak ważne jest, aby dzieci w waszej grupie już od najmłodszych lat zaczęły rozwijać cechy, które pozwolą im nie tylko żyć w harmonii z innymi, ale także wyrosnąć na osoby, które będą aktywnie budować jedność. Proces edukacyjny, w który jesteście zaangażowani z najmłodszymi, ma na celu nakierowanie ich na tę ścieżkę. Następnym kilka rozdziałów ma na celu pogłębienie wasze własne rozumienie pojęć takich jak jedność, jedność w różnorodności, miłość, sprawiedliwość i współpraca, które są omawiane na Lekcjach 4.1, 4.2 i 4.3, a także pomóc wam zastanowić się, w jaki sposób wyjaśnicie je dzieciom.

Bóg stworzył całą ludzkość jako członków jednej rodziny, a relacje między jednostkami i grupami niezależnie od pochodzenia kulturowego, religijnego czy rasowego, powinny charakteryzować się prawdziwą miłością i szczerym zaangażowaniem. Jedność jest jedną z najpotężniejszych sił na świecie. Daje początek samemu życiu, czy to w pojedynczym ciele jednostki, czy w całym ciele ludzkości i niesie ze sobą siłę, która inaczej nie mogłaby istnieć. Warto poświęcić trochę czasu na zastanowienie się nad sposobami, w jakie tematy różnorodności i jedności są poruszane w Pismach. Zastanówcie się na przykład nad poniższymi fragmentami.

„Tak też jest z wielkim ciałem ludzkości. Wspaniałe Prawo przyciągania, zgody i jedności trzyma razem ten doskonały twór.

Co dotyczy całości, dotyczy też części; niezależnie czy to kwiat, czy ciało ludzkie. Kiedy znikną zasady przyciągania, umrze tak kwiat, jak i człowiek. Jasne jest więc, że przyciąganie, zgoda, jedność i miłość są przyczynami życia, a odpychanie, niezgoda, nienawiść i rozpad prowadzą do śmierci”¹.

„Różnice w ludzkiej rodzinie powinny rodzić miłość i harmonię jak w muzyce, w której wiele różnych dźwięków połączonych właściwie daje zgodny akord. Jeśli spotkanie ludzi innej rasy, nie bądźcie nieufni, nie chowajcie się za zasłonę form towarzyskich, lecz cieszcie się, że możecie okazać im życzliwość. Myślcie o nich jak o różach rosnących w pięknym ogrodzie ludzkości i cieszcie się, że jesteście razem z nimi”².

„Rozważmy kwiaty w ogrodzie: chociaż różnią się one rodzajem, kolorem, formą i kształtem, to jednak, o ile orzeźwia je woda z jednego źródła, ożywia oddech jednego wiatru, pobudzają je promienie jednego słońca, ta różnorodność powiększa ich urok i dodaje im piękna. Tak więc, gdy ta jednocząca siła, przenikający wpływ Słowa Boga, nabiera mocy, różnice obyczajów, manier, nawyków, idei, opinii i usposobień upiększają świat ludzkości. Ta różnorodność, ta różnica jest podobna do naturalnie stworzonej odmienności i różnorodności

kończyn i organów ludzkiego ciała, ponieważ każdy z nich przyczynia się do piękna, sprawności i doskonałości całości”³.

„Jest rzeczą pewną, że największym z narzędzi do osiągnięcia postępu i chwały człowieka, najwyższym sprawcą oświecenia i odkupienia świata, jest miłość, braterstwo i jedność wśród wszystkich członków rasy ludzkiej. Nie można niczego osiągnąć na świecie, nawet w sposób wyobrażalny, bez jedności i zgody. . .”⁴.

Rozmawiając z dziećmi na temat jedności i harmonii bez wątpienia pomocne będzie przywołanie z pamięci niektórych zwrotów z powyższych cytatów. Zapiszcie kilka z nich poniżej upewniając się, że na liście znajduje się kilka analogii, które pozwolą uczniom lepiej rozumieć zasady jedności ludzkości i jedności w różnorodności.

ROZDZIAŁ 3

Pełnienie roli budowniczych jedności wymaga szeregu cech, które każdy z nas musi rozwijać w coraz wyższym stopniu przez całe swoje życie. To, czego wymaga się od was na tym etapie jako nauczycieli małych dzieci, to wzmocnienie w nich pewnych cech i postaw tak, aby w głębi duszy ceniły jedność i odczuwały awersję do konfliktu. W świecie, w którym konflikty i spory są uważane za normę będzie to nie lada wyzwanie. Aby pomóc wam zastanowić się nad istotą jedności i siłami w społeczeństwie, które oddziałują na delikatne serca i umysły dzieci w waszej grupie, rozważcie każde z poniższych stwierdzeń i zdecydуйте, które z nich są prawdziwe, omawiając ich implikacje z członkami waszego koła studiujących:

- _____ W wieku sześciu lub siedmiu lat dzieci nie są w stanie zrozumieć abstrakcyjnego pojęcia jedności. Mogą one poznać jedność jedynie poprzez jej konkretne przejawy, na przykład w przyjaźni.
- _____ Dzieci mogą zrozumieć jedność jedynie jako brak konfliktu.
- _____ Skoro różnice nieuchronnie wywołują wrogość niezbędne jest kultywowanie tolerancji u dzieci jako sposobu na uniknięcie konfliktów.

- _____ Różnorodność ma znaczenie, ponieważ może być odpowiednio zharmonizowana a tym samym przejawiać piękno, a dzieci powinny wzrastać w docenianiu różnorodności, postrzegając ją jako nieodłączną część samej koncepcji jedności.
- _____ Docenianie różnorodności oznacza, że dzieci powinny nauczyć się być dumne z tego, co odróżnia je od innych.
- _____ Dzieci powinny nauczyć się koncentrować na tym co jednoczy istoty ludzkie i nie pozwalać, by istniejące między nimi różnice stały się przyczyną podziałów.
- _____ Dzieci będą dążyć do doskonałości tylko wtedy, gdy będą motywowane poczuciem osobistych osiągnięć.
- _____ Prawdziwą podstawę doskonałości można znaleźć w pociągu do piękna i perfekcji a nie w pragnieniu udowodnienia, że jest się lepszym od innych.
- _____ Pokora przed Bogiem pomaga chronić dzieci przed arogancją i poczuciem wyższości, które rodzą uprzedzenia, tak szkodliwe dla jedności.
- _____ W wieku sześciu lub siedmiu lat większość dzieci jest wolna od uprzedzeń panujących w otaczającym je społeczeństwie.
- _____ Łaknienie wiedzy, które pomagacie dzieciom rozwijać jest jednym ze sposobów, dzięki którym staną się one świadome wzajemnych powiązań wszechświata i zaczną zwalczać niewiedzę, która prowadzi do uprzedzeń.
- _____ Chcąc pomóc dzieciom w zrozumieniu takich pojęć jak jedność i harmonia, nauczyciel musi traktować je wszystkie tak samo.
- _____ Chcąc pomóc dzieciom zrozumieć takie pojęcia jak jedność i harmonia, nauczyciel musi traktować każdego z nich jako jednostkę o szczególnych potrzebach i talentach, jednocześnie okazując wszystkim taki sam stopień miłości i sprawiedliwości.

ROZDZIAŁ 4

Głębokie zrozumienie jedności oznacza uznanie, że wszyscy członkowie ludzkiej rodziny są ze sobą połączeni. Aby ludzkość mogła osiągnąć prawdziwy dobrobyt należy wziąć pod uwagę aspiracje i potrzeby każdej jednostki, podjąć wysiłki w celu wyeliminowania niesprawiedliwości i traktować wszystkich ludzi sprawiedliwie. Analogia do ludzkiego ciała zawarta w poprzednim zestawie cytatów może być tu szczególnie przydatna. Oprócz tego, że pomaga nam ona zrozumieć zasadę jedności rodzaju ludzkiego daje nam też wgląd w działanie zasady sprawiedliwości. W ludzkim ciele każda część daje i otrzymuje to, co jest potrzebne do jej indywidualnego funkcjonowania, a także dla dobra całości. W tym świetle zachęcamy przeczytanie poniższych cytatów.

„Jest oczywistym, że wszystkie stworzone rzeczy są połączone ze sobą połączeniem pełnym i doskonałym, tak jak na przykład członki ciała ludzkiego. Zauważ jak wszystkie członki i części składowe ciała ludzkiego są połączone ze sobą. W ten sam sposób wszystkie członki tego nieskończonego wszechświata łączą się ze sobą. Stopa i krok są przykładowo połączone z uchem i okiem; oko musi patrzeć przed siebie, aby można było zrobić krok. Ucho musi słuchać zanim oko starannie obejrzy. A jeśli jakiś członek ludzkiego ciała jest ułomny, stwarza to niedobór w innych członkach. Mózg połączony jest z sercem i żołądkiem, płuca powiązane są ze wszystkimi członkami. Podobnie jest z innymi częściami ciała”⁵.

„Powiedz: „O umiłowani! Przybytek jedności został wzniesiony; nie postrzegajcie siebie nawzajem jako obcych. Jesteście owocami jednego drzewa i liśćmi jednej gałęzi. Zaprawdę, powiadam wam: cokolwiek prowadzi do upadku niewiedzy i rozwoju wiedzy, zostało i na zawsze pozostanie pochwalone w oczach Pana stworzenia. Powiedz: „O ludzie! Kroczone w cieniu sprawiedliwości i prawdomówności i szukajcie schronienia w przybytku jedności”⁶.

„Światłem ludzi jest sprawiedliwość. Nie gaście jej przeciwnymi wiatrami ucisku i tyranii. Celem sprawiedliwości jest ukazanie się jedności pomiędzy ludźmi”⁷.

„To, co jest przyczyną jedności świata i jego narodów, wypłynęło spod Pióra Najwyższego w różnych Tablicach. Niech Bóg sprawi, by wszyscy ludzie zostali przyozdobieni ornamentem uczciwości i zdolni do przestrzegania sprawiedliwości, aby mogli czerpać owoce z tego, co zostało wspomniane i świadczyć o tym, co zostało ustanowione przez jedynego prawdziwego Boga, wywyższona niech będzie Jego Chwała. On jest Tym, który prowadzi, Wszechwiedzącym, Wszechwidzącym”⁸.

Aby pomóc wam zastanowić się nad powyższymi fragmentami odpowiedzcie na następujące pytania:

1. Wyjaśnijcie własnymi słowami w jaki sposób porównanie do ludzkiego ciała daje nam wgląd w zasady jedności i sprawiedliwości oraz związku między nimi.

2. Jaki jest cel sprawiedliwości i uczciwości? Dlaczego jedność jest nieosiągalna bez sprawiedliwości?

ROZDZIAŁ 5

Angażując się w pracę z dziećmi w waszej grupie będziecie musieli pogłębić ich rozumienie pojęć uczciwości i sprawiedliwości w kontekście budowania jedności, rozumienie, które będzie się pogłębiać przez całe ich życie. Oczywiście dzieci będą już miały pewne pojęcie o sprawiedliwości jako cechy ludzkiej duszy z drugiej lekcji w Klasie 1. Do pewnego stopnia zastanawiali się również nad związkiem między sprawiedliwością, równością i współczuciem na Lekcji 13. Z pewnością pamiętacie również dyskusje na temat „poszukiwania wiedzy”, które podjęliśmy w pierwszym kursie dodatkowym, w części „Umiłowanie Jego piękna”, gdzie rozważaliśmy sprawiedliwość jako duchową cechę, która pomaga nam w poszukiwaniu prawdy. Bez wątpienia wykorzystaliście okazję, prowadząc lekcje poświęcone temu tematowi, aby pomóc dzieciom dostrzec kluczową rolę tej cechy w zdobywaniu i stosowaniu wiedzy.

Tutaj będziecie pomagać dzieciom dostrzec, że uczciwość i sprawiedliwość są niezbędne jeśli mają żyć w harmonii z innymi i postępować jako budowniczości jedności. Jeśli bowiem dzieci nie posiadają właściwego rozumienia sprawiedliwości opartego na przykład na analogii do ludzkiego ciała, mogą zacząć postrzegać to pojęcie z perspektywy, która jest egocentryczna, i w konsekwencji rozwinąć niepożądane postawy. Omówienie następujących pytań z członkami kółka studiujących pozwoli wam głębiej zastanowić się nad tymi koncepcjami:

1. Być może zauważyliście, że podczas gdy dzieci chcą być traktowane sprawiedliwie, czasami zapominają, że same muszą postępować sprawiedliwie. Jak można pomóc dzieciom być sprawiedliwymi wobec siebie i innych?

2. Gotowość do podporządkowania swoich własnych pragnień dla dobra całości - na przykład całej klasy, rodziny lub wspólnoty - jest wyrazem sprawiedliwości. Jak możecie pomóc dzieciom uświadomić sobie tę zależność?

3. Sprawiedliwość i uczciwość nie oznaczają braku miłości i współczucia. Wręcz przeciwnie, istnieje między nimi dynamiczna współzależność. Jak można zadbać o to, abyście pielęgnowali w dzieciach te duchowe cechy jednocześnie?

ROZDZIAŁ 6

W powyższych rozdziałach zastanawialiście się nad niektórymi pojęciami, które każda osoba musi starać się zrozumieć podejmując wysiłki promowania jedności i harmonii. Oczywiście musimy również rozwijać umiejętności i zdolności potrzebne do pracy nad wspólnymi celami. Istnieją bowiem pewne rzeczy, których nie da się osiągnąć w pojedynkę, tak więc musimy pomagać sobie nawzajem dla wspólnego dobra rodzin, grup i społeczności, do których należymy. Przeczytajcie poniższe cytaty i wykonajcie następujące po nich ćwiczenia.

„Niektóre z istniejących stworzeń mogą żyć w pojedynkę i w samotności. Drzewo, na przykład, może żyć bez pomocy i współpracy innych drzew. Niektóre zwierzęta są odizolowane i prowadzą oddzielną egzystencję z dala od swojego gatunku. Jednak dla człowieka jest to niemożliwe. W jego życiu i bycie współpraca i tworzenie więzi są niezbędne. Poprzez budowanie więzi i spotykanie się odnajdujemy szczęście i rozwój, indywidualny i zbiorowy”⁹.

„Największą potrzebą ludzkości jest współpraca i wzajemność. Im silniejsze są więzy przyjaźni pośród ludzi, tym większa jest moc twórcza i osiągnięcia na wszystkich płaszczyznach ludzkiej działalności”¹⁰.

1. Omówcie niektóre sposoby, w jakie współpraca i tworzenie więzi są niezbędne dla rozwoju ludzkości. W jaki sposób współpraca i tworzenie więzi sprzyjają rozwojowi jednostki? Jakie korzyści odnosi społeczeństwo?

2. Podczas prowadzenia zajęć w Klasie 1, jakiego rodzaju sposobności wam się nadarzyły, aby wzmocnić u dzieci rozumienie wagi współpracy? Jakie postawy i umiejętności rozwinęły dzieci, grając w gry wymagające współpracy? W jaki sposób można dalej rozwijać te postawy i umiejętności?

3. Jednym z waszych zadań jako nauczycieli podczas prowadzenia różnych elementów lekcji – zapamiętywania modlitw i cytatów, opowiadania historii, śpiewania piosenek, ćwiczeń scenicznych i zajęć plastycznych – jest stworzenie środowiska charakteryzującego się jednością i współpracą. Pomocne będzie zastanowienie się nad tym, w jaki sposób takie środowisko wzmacnia wpływ każdego elementu zarówno na rozwój każdego dziecka, jak i na proces uczenia się grupy jako całości.

ROZDZIAŁ 7

Pewne cechy duchowe będą niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci w waszej grupie, jeśli mają one promować harmonię wśród swoich bliźnich. Sprawiedliwość jest szczególnie istotna w tym względzie, biorąc pod uwagę niezbędną rolę, jaką odgrywa w tworzeniu jedności między różnymi narodami oraz w zdobywaniu i stosowaniu wiedzy, o czym była mowa w poprzednich rozdziałach. Powinniśmy teraz zadać sobie pytanie: jakie są inne duchowe cechy, które powinny zdobić tych, którzy pragną przyczyniać się do jedności w różnych środowiskach? Przeanalizujmy to pytanie zastanawiając się nad trzema zestawami cytatów poniżej. Po przeczytaniu każdego zestawu przedyskutujcie następujące po nich stwierdzenia i dodajcie kilka innych.

„Im więcej miłości jest wyrażanej wśród ludzkości i im silniejsza jest moc jedności, tym większe będzie to odbicie i przejawianie, ponieważ największym darem Boga jest miłość. Miłość jest źródłem wszystkich Bożych dobrodziejstw. Dopóki miłość nie zawładnie sercem, żadna inna boska łaska nie może się w nim objawić”¹¹.

„Wielka Istota powiada: O wy dzieci człowiecze! Zasadniczym celem ożywiającym Wiarę Boga i Jego Religię jest zabezpieczenie dobra rodzaju ludzkiego i działanie na rzecz jego jedności oraz krzewienie wśród ludzi ducha miłości i koleżeństwa”¹².

„Miłość pomiędzy sercami wyznawców ożywia ideał jedności dusz. Ten rodzaj miłości osiąga się dzięki Boskiej wiedzy – ludzie widzą odbicie Boskiej miłości w swoich sercach. Każdy z nich widzi w drugim piękno Boga odzwierciedlone w jego duszy i czyniąc podobne odkrycie, czują wzajemną do siebie miłość. Ta miłość uczyni ludzi falami jednego morza, gwiazdami jednego nieba i owocem z jednego drzewa. To ta miłość sprawi dojście do zgody – podstawy prawdziwej jedności”¹³.

„O wy, przyjaciele Boga! Starajcie się sercem i duszą, aby pomiędzy sercami zapanowało zjednoczenie, miłość, jedność i zgoda, aby wszystkie cele połączyły się w jeden cel, wszystkie pieśni stały się jedną pieśnią, a moc Ducha Świętego stała się tak przemożnie zwycięska, aby mogła przezwyciężyć wszystkie siły świata natury. Wytyńcie siły; wasza misja jest niewypowiedzianie wielka”¹⁴.

„Zatem jest oczywiste, że Prorocy Boga przyszli, aby zjednoczyć dzieci ludzkie, a nie je rozproszyć, aby ustanowić prawo miłości, a nie wrogości. W związku z tym musimy odrzucić wszelkie uprzedzenia - czy to religijne, rasowe, polityczne czy patriotyczne; musimy stać się przyczyną zjednoczenia rasy ludzkiej. Dążcie do powszechnego pokoju, szukajcie narzędzi miłości i zniszczcie podstawy niezgody, aby ten materialny świat stał się boski, świat materii stał się domeną Królestwa, a ludzkość osiągnęła świat doskonałości”¹⁵.

- Kiedy dzieci uczą się kochać siebie nawzajem bezinteresownie, przyczyniają się do tworzenia środowiska jedności w grupie.
- Dzieci muszą wiedzieć, że prawdziwa miłość pochodzi z miłości do Boga i powabu do Jego piękna. To właśnie ta miłość motywuje do pracy na rzecz jedności i harmonii między ludźmi.
- Aby ustanowić miłość, jedność i harmonię należy poczynić wielki wysiłek w celu wykorzenienia wszelkich form uprzedzeń.

„Ci, którzy obdarzeni są szczerością i wiernością, powinni obcować ze wszystkimi ludźmi i braćmi ziemi z radością i promiennością, ponieważ obcowanie z ludźmi sprzyjało i nadal sprzyjać będzie jedności i zgodzie, które z kolei służą zachowaniu porządku na świecie oraz odrodzeniu narodów. Błogosławieni ci, którzy mocno przywarli do liny życzliwości i czulego miłosierdzia i wolni są od niechęci i nienawiści”¹⁶.

„Niech każdy z was stanie się płonąca lampą, której płomieniem jest Miłość Boga. Niech serca wasze zapłoną blaskiem jedności. Niech oczy wasze oświeci żar Słońca Prawdy!”¹⁷

- Uczenie dzieci okazywania radości i promienności w ich interakcjach z innymi jest niezbędne, jeśli mają one wyrosnąć na budowniczych jedności w swoich społecznościach.
- Tak jak promienna zgodność tworzy środowisko harmonii, tak ciągle niezadowolenie prowadzi do konfliktów i kłótni.
- Aby być przyczyną jedności powinniśmy promieniować boskimi atrybutami i szeroko rozpowszechniać miłość i wiedzę o Bogu.

„O ludy świata! Słońce Prawdy weszło, aby oświecić całą ziemię i uduchowić społeczność ludzką. Godne pochwały są tego skutki i owoce, obfite święte dowody, które wynikają z tej łaski. Jest to miłosierdzie bez reszty i najczystsza dobroć; jest to światło dla świata i wszystkich jego narodów; jest to harmonia i braterstwo, miłość i solidarność; jest to współczucie i jedność, i koniec obcości; jest to bycie w jedności, w pełnej godności i wolności, ze wszystkimi na ziemi”¹⁸.

„Żadna dusza nie powinna być nienawidzona, żadna nie powinna być zaniedbywana; nie, raczej ich niedoskonałości wymagają większej życzliwości i czulego współczucia. Zatem, jeśli pójdziemy za przykładem Pana boskości, będziemy kochać całą ludzkość z głębi naszych serc, a środki prowadzące do jedności świata ludzkości staną się dla nas tak wyraźne i oczywiste, jak światło słońca”¹⁹.

„Jesteście owocami jednego drzewa i liśćmi jednej gałęzi; bądźcie współczujący i życzliwi dla całego rodzaju ludzkiego”²⁰.

- Dzieci powinny nauczyć się, że będą w stanie przyczynić się do jedności tylko wtedy, gdy będą okazywać współczucie praktykując uczciwość i sprawiedliwość.
- Aby być zdolnym do okazywania współczucia, dzieci powinny uczyć się postrzegać wszystkich jako członków jednej ludzkiej rodziny.
- Współczucie wymaga zdolności do postawienia się w sytuacji innych i patrzenia na rzeczywistość ich oczami, zdolności, bez której trudno byłoby nam przyczyniać się do harmonii i jedności.

Oczywiście nie omówiliśmy tutaj wszystkich cech leżących u podstaw nawyków i wzorców postępowania, które pomogą dzieciom w tworzeniu harmonijnych środowisk. Wiele innych, oprócz sprawiedliwości, miłości, promienności i współczucia, jest również istotnych. Wybierzcie kilka z nich – na przykład prawdomówność i szczerść – i przedyskutujcie znaczenie ich nabywania, by przyczynić się do budowania zjednoczonych społeczności.

ROZDZIAŁ 8

Aby zakończyć studiowanie zagadnienia życia w harmonii z innymi zastanówcie się nad następującym cytatem w kontekście waszych wysiłków w nauczaniu dzieci i tworzeniu środowiska jedności w waszej grupie:

„O, moi serdeczni przyjaciele! Dlatego przedstawajcie ze wszystkimi narodami, plemionami i religiami świata w duchu najwyższej prawdomówności, prawości, wierności, życzliwości, dobrej woli i przyjaźni, aby cały świat istnienia został napelniony świętą ekstazą łaski Najchwalebniejszego (Bahy), aby ignorancja, wrogość, nienawiść i uraza zniknęły z powierzchni ziemi, a ciemność obcości, która istnieje wśród wszystkich narodów i plemion, ustąpiła miejsca Światłu Jedności”²¹.

Warto nauczyć się na pamięć powyższego cytatu.

ROZDZIAŁ 9

Przejdźmy teraz do tematu ściśle związanego z tym, który zgłębialiście w kilku ostatnich rozdziałach – poszanowania godności każdej istoty ludzkiej. Jest to główny temat lekcji z Zestawu 5.

Jedną z głównych idei, którą dzieci muszą zrozumieć, jeśli mają rozwinąć pełne szacunku postawy wobec innych jest to, że każda istota ludzka została stworzona przez Boga jako szlachetna. Wszyscy mamy potencjał, by odzwierciedlać Jego imiona i atrybuty. Atrybuty

te należą do naszej duchowej, wyższej natury. Dostrzeganie tej wrodzonej szlachetności każdej istoty ludzkiej pomaga nam zrozumieć, jak ważne jest okazywanie szacunku wszystkim, z którymi spotykamy się na naszej ścieżce życia i postępowanie w sposób odpowiadający godności pozycji, jaką obdarzył nas Bóg. Przeczytajcie poniższe cytaty.

„O Synu Ducha! Stworzyłem cię bogatym; czemu doprowadzasz się do nędzy? Szlachetnym cię uczyniłem; czemu się poniżasz? Z istoty wiedzy dałem ci byt; czemu szukasz oświecenia u kogokolwiek prócz Mnie? Z gliny miłości ulepiłem ciebie; czemuż to zajmujesz się innym? Zwróć wzrok swój ku sobie samemu, ażebyś ujrział Mnie w samym sobie, potężnego, władnego i samoistnego”²².

„O Synu Tego Który Jest! Tyś jest Mą lampą i światło Moje jest w tobie. Czerp światło zeń i nie szukaj nikogo prócz Mnie, bowiem stworzyłem cię bogatym i hojnie cię obdarowałem”²³.

„O Synu Tego Który Jest! Rękami potęgi uczyniłem ciebie i palcami mocy stworzyłem ciebie, a w tobie umieściłem istotę Mego światła. Tym się zadowolnij i nie szukaj niczego więcej, gdyż dzieło Moje jest doskonałe, a rozkaz Mój wiążący. Nie przecz temu ani o tym nie powątpiewaj”²⁴.

„Niegodne to jest człowieka, by zachowywać się jak dziki zwierz. Cnoty mu przystoją takie jak: wyrozumiałość, miłosierdzie, współczucie i dobroć w stosunku do wszystkich ludów i rodów ziemi”²⁵.

„W człowieku są dwie natury: wyższa – duchowa i niższa – materialna. Pierwsza z nich zbliża go do Boga, dzięki drugiej żyje wyłącznie dla świata. Elementy tych dwóch natur można znaleźć w każdym człowieku. Strona materialna wyraża się w kłamstwie, okrucieństwie, niesprawiedliwości – są to cechy natury niższej. Wszystkie dobre przyzwyczajenia, wszystkie szlachetne, Boskie właściwości należą do duchowej natury człowieka, podczas gdy wszystkie niedoskonałości i złe uczynki pochodzą od natury materialnej. Człowiek jest święty, kiedy Boska natura weźmie w nim górę nad naturą ludzką”²⁶.

Zadecydujcie, które z poniższych stwierdzeń są prawdziwe.

- _____ Zostaliśmy stworzeni bogatymi w tym sensie, że zostaliśmy obdarzeni potencjałem do przejawiania boskich atrybutów takich jak hojność, miłość, mądrość i sprawiedliwość.
- _____ Doprowadzamy się do ubóstwa, gdy zachowujemy się jak dzikie zwierzęta.
- _____ Bóg pragnie, abyśmy stali się bogaci w dobra doczesne.
- _____ Tylko niektóre osoby rodzą się szlachetne.
- _____ Poniżamy się, gdy pozwalamy, by podszepty naszej niższej natury – zazdrości, zawiści, samolubstwa, niesprawiedliwości – kontrolowały nasze myśli i uczynki.

- _____ Poniżamy się, gdy okazujemy słabość, na przykład przebacząc tym, którzy naszym zdaniem nas skrzywdzili.
- _____ Miłość do Boga i Jego poznanie pozwalają nam przejawiać naszą wrodzoną szlachetność.
- _____ Im więcej zdobywamy wiedzy, tym bardziej powinniśmy być dumni z naszych osiągnięć.
- _____ Poznawanie Boga czyni nas prawdziwie pokornymi wobec naszych bliźnich.
- _____ Bóg ze swej nieskończonej miłości, nigdy nie będzie z nas niezadowolony, bez względu na to, jak się zachowujemy.
- _____ Jeśli pozostawimy w naszych sercach miejsce na nienawiść i wrogość wobec innych, nie będziemy postępować zgodnie z naszą szlachetnością.
- _____ Świadomość, że Bóg stworzył nas szlachetnymi skłania nas do poszukiwania piękna boskich atrybutów odzwierciedlonych w duszach naszych bliźnich.
- _____ Możemy znaleźć Boga stojącego w nas kierując nasz wzrok wewnątrz siebie. Oznacza to, że będziemy w stanie dostrzec Boży majestat i moc po prostu spoglądając w głąb siebie.
- _____ Możemy znaleźć Boga stojącego w nas kierując nasz wzrok wewnątrz siebie. Oznacza to, że w miarę jak oczyszczamy nasze myśli i czyny ze wszystkiego z wyjątkiem Boga, jesteśmy w stanie jaśniej odzwierciedlać Jego atrybuty.
- _____ Wszystko, co piękne w ludzkiej naturze jest odbiciem Bożego światła.
- _____ Zachowujemy się jak zwierzęta, gdy kieruje nami chciwość, gdy jesteśmy okrutni i podstępni.
- _____ W ludzkiej naturze leży dbanie tylko o siebie.
- _____ Postępujemy zgodnie z naszą szlachetnością, gdy okazujemy współczucie i szacunek wobec wszystkich.
- _____ Reagowanie na niestosowne zachowanie w podobny sposób jest uzasadnione. Nie poniżamy samych siebie postępując w ten sposób.
- _____ Będziemy w stanie okazywać naszą wrodzoną szlachetność tylko wtedy, gdy będziemy kierować wzrok ku Bożemu miłosierdziu i sprawiedliwości, a nie ku brakom otaczających nas ludzi.

ROZDZIAŁ 10

Okazywanie szacunku naszym bliźnim – ich słowom i myślom – wymaga od nas okazywania cechy charakteru, jaką jest uprzejmość. Co więcej, Bahá'u'lláh nakazuje nam być uprzejmymi. Przypomina nam On o wzniosłej pozycji tych, którzy są przyodziani w szatę uprzejmości. Niestety ta podstawowa wartość wydaje się tracić na wartości i zostaje zredukowana do szeregu bezsensownych, a niekiedy pretensjonalnych form zachowania. Uprzejmość jest nie tylko niezbędna dla osobistego rozwoju, ale także upiększa ludzki charakter i relacje międzyludzkie. W Pismach Bahá'u'lláha czytamy, co następuje:

„Napominam was, abyście okazywali uprzejmość, ponieważ ponad wszystko jest ona królową cnót. Dobrze dzieje się temu, kto oświecony jest światłem uprzejmości i przyodziany w szatę prawości. Ten kto obdarzony jest uprzejmością, zaprawdę osiągnął wzniosły poziom. Naszą nadzieją jest, aby ten Skrzywdzony, a także wszyscy inni mogli ją zdobywać, mocno się jej trzymać, zachowywać ją i utkwic w niej swój wzrok. To jest wiążący rozkaz, który wypłynął spod Pióra Największego Imienia”²⁷.

„Uprzejmość jest jedną z cech charakterystycznych ludzkiej rzeczywistości, atrybutem, dzięki któremu człowiek wyróżnia się ponad wszystko inne. Ktokolwiek tego nie osiągnął, jego brak egzystencji jest z pewnością lepszy niż jego istnienie”²⁸.

„Nie pozbawiajcie się szaty uprzejmości i sprawiedliwości i nie mówcie tego, co zostało wam zakazane w Tablicach waszego Pana, Pomocy w Niebezpieczeństwie, Samoistniejącego. Ktokolwiek jest wyzuty z uprzejmości, chodzi nagi wśród ludzi, choćby był odziany we wszystkie jedwabie świata. To właśnie zostało objawione mocą prawdy w Jego potężnych i strzeżonych Tablicach. Ten, kto jest pozbawiony uprzejmości, jest zaiste pozbawiony wiary”²⁹.

„Nie przystoi ludowi Bożemu przekraczać granic uprzejmości”³⁰.

„Ten Młodzieniec nigdy nie był skłonny wypowiedzieć słowa sprzecznego z uprzejmością, ponieważ uprzejmość jest Naszą szatą, którą ozdobiliśmy skronie Naszych wielce hołubionych sług”³¹.

„Uprzejmość jest zaprawdę szatą, która przystoi wszystkim ludziom, czy to młodym, czy starszym. Dobrze się dzieje temu, kto ozdabia nią swoje skronie, a biada temu, kto jest pozbawiony tej wspaniałej łaski”³².

Aby zastanowić się nad powyższymi fragmentami, uzupełnijcie luki w poniższych zdaniach.

- a. Napomina się nas, abyśmy okazywali _____, ponieważ _____ jest ona _____.
- b. Dobrze dzieje się temu, kto jest _____ i _____ w szatę _____.

- c. Ten kto obdarzony jest _____ zaprawdę osiągnął _____.
- d. Naszą nadzieją jest, aby ten Skrzywdzony, a także _____ mogli ją _____, _____ trzymać, _____ ją, i _____ swój wzrok.
- e. To jest _____, który wypłynął spod Pióra _____.
- f. Uprzejmość jest jedną z _____ ludzkiej _____.
- g. Uprzejmość jest atrybutem, dzięki któremu człowiek _____ ponad _____.
- h. Ktokolwiek tego nie osiągnął, jego _____ jest z pewnością _____ niż jego _____.
- i. Nie powinniśmy _____ się _____ i _____, i nie powinniśmy _____ tego, co zostało nam _____ w Tablicach naszego Pana, Pomocy w Niebezpieczeństwie, Samoistniejącego.
- j. Ktokolwiek jest _____ z uprzejmości, chodzi _____ wśród ludzi, choćby był _____ we wszystkie _____ świata. To właśnie zostało _____ mocą _____ w Jego _____ i _____ Tablicach.
- k. Ten, kto jest _____ uprzejmości, jest zaiste _____.
- l. Nie _____ ludowi _____ granic _____.
- m. Ten Młodzieniec nigdy nie był skłonny _____ słowa _____ z uprzejmością, ponieważ _____ jest Naszą _____, którą _____ skronie Naszych _____.
- n. Uprzejmość jest zaprawdę _____, która przystoi _____ ludziom, czy to _____. Dobrze się dzieje temu, kto _____ swoje _____, a biada temu, kto jest _____ tej _____.

Po zastanowieniu się z członkami waszego kółka studiujących nad powyższymi cytatami zachęcamy was do napisania akapitu, który nakreśli różnicę między pojmowaniem uprzejmości powszechnym w dzisiejszym świecie, a koncepcją uprzejmości jako wartości duchowej opisywanej przez Bahá'u'lláha.

ROZDZIAŁ 11

Wasze refleksje w poprzednim rozdziale bez wątpienia uzmysłowiły wam kluczowe znaczenie cechy uprzejmości w duchowym rozwoju dzieci. Standardy, które ustanawiacie w grupie, powinny pomagać waszym uczniom szanować i honorować ludzką godność, okazywać uprzejmość w słowach i czynach – uprzejmość, która wypływa z odpowiednich myśli i uczuć. Takie myśli i uczucia są w ostatecznym rozrachunku odzwierciedleniem naszego serca przyciąganego do prawdziwego piękna.

Aby przeanalizować w jaki sposób możecie pomóc swoim uczniom w okazywaniu uprzejmości, przedyskutujcie z innymi nauczycielami, jak będziecie radzić sobie w sytuacjach, w których zaobserwujecie następujące zachowania u dzieci. Pomocne może okazać się przywołanie na myśl konkretnych sytuacji, z którymi się już wcześniej zetknęliście.

- Krytykowanie innych
- Przeszkadzanie innym w grupie
- Używanie nieuprzejmego języka w rozmowach z innymi
- Wyśmiewanie innych
- Nie uważanie podczas zajęć
- Obmawianie innych
- Niezwracanie uwagi na potrzeby innych osób w grupie
- Przerywanie innym, gdy mówią
- Znęcanie się nad innymi

ROZDZIAŁ 12

Często brak szacunku dla innych jest wynikiem głęboko zakorzenionych uprzedzeń, które przechodzą z pokolenia na pokolenie. Widzimy, jak w społeczeństwie ludzie są oceniani i klasyfikowani według takich kryteriów jak bogactwo, klasa, pochodzenie etniczne i płeć. Jednakże w Boskiej ocenie wszyscy są Jego dziećmi i zasługują na to, by być tak samo szanowanymi i otrzymywać takie same możliwości. Dzieci są narażone na subtelne przejawy uprzedzeń, które nieświadomie wpływają na ich światopogląd i kształtują w nich postawy pełne uprzedzeń wobec ludzi, których pochodzenie różni się od ich własnego. Duchowa edukacja, którą otrzymują powinna nie tylko przekonywać je o jedności ludzkości, ale także uczyć je usuwania z ich serc wszelkich śladów uprzedzeń.

„Błogosławione Piękno mówi: „Wy wszyscy jesteście owocami jednego drzewa, liśćmi jednej gałęzi”. W ten sposób porównał On ten świat istnienia do jednego drzewa, a wszystkie jego ludy do jego liści, kwiatów i owoców. Potrzeba, aby konar zakwitł, liść i owoc rozkwitły, a od połączenia wszystkich części tego drzewa świata zależy rozkwit liścia i kwiatu oraz słodycz owocu.

Z tego powodu wszyscy ludzie muszą silnie podtrzymywać się nawzajem i dążyć ku życiu wiecznemu; i z tego powodu miłujący Boga na tym warunkowym świecie muszą stać się łaskami i błogosławieństwami wysłanymi przez tego łagodnego Króla sfer widocznych i niewidocznych. Niech oczyszczą swój wzrok i postrzegają całą ludzkość jako liście, kwiaty i owoce drzewa bytu. Niechaj zawsze troszczą się o to, by zrobić coś milego dla któregoś ze swych bliźnich, ofiarując komuś miłość, troskę, rozważną pomoc. Niech nie uważają nikogo za swego wroga, ani za życzącego im źle, lecz niech myślą o całej ludzkości jako o przyjaciółach; niech uważają obcego za bliskiego, nieznanego za towarzysza, niech pozostaną wolni od uprzedzeń, niech nie stawiają granic”³³.

„Myślcie w każdym czasie o tym, aby każdemu członkowi rodzaju ludzkiego oddać jakąś przysługę. Nie zwracajcie uwagi na niechęć i odrzucenie, na pogardę, wrogość, niesprawiedliwość: postępujcie w sposób przeciwny. Bądźcie szczerze uprzejmi, nie tylko z pozoru. Niech każdy z umiłowanych przez Boga skupi swoją uwagę na tym: być miłosierdziem Pana dla człowieka, być łaską Pana. Niechaj czyni coś dobrego każdemu człowiekowi, na którego drodze się pojawia i niech będzie dla niego pożytecznym. Niechaj poprawia charakter każdego i wszystkich i niech przemienia umysły ludzkie. W ten sposób światło Boskiego przewodnictwa zabłyśnie, a błogosławieństwa Boże będą kołyską dla całej ludzkości; albowiem miłość jest światłem, bez względu na to, w jakim przybytku mieszka; a nienawiść jest ciemnością, bez względu na to, gdzie może uwić swoje gniazdo. O przyjaciele Boga! Aby objawiła się ukryta Tajemnica i ujawniła tajemna istota wszystkich rzeczy, starajcie się, aby wygnać tę ciemność na wieki wieków”³⁴.

Jako nauczyciel prowadzący zajęcia duchowej edukacji dzieci będziecie musieli pielęgnować w uczniach postawy i nawyki tych, którzy dążą do uwolnienia się od uprzedzeń. Kształtowanie takich postaw i nawyków wymaga rosnącego rozumienia pewnych prawd duchowych. Wypiszcie z powyższych cytatów kilka zwrotów wyrażających duchowe prawdy, których rozumienie zrodzi w sercach i umysłach dzieci odpowiednie myśli i uczucia. Jak można zadbać o to, by w interakcjach z uczniami pomagać im rozwijać takie zrozumienie?

ROZDZIAŁ 13

Jedną z głównych przyczyn uprzedzeń jest taki rodzaj niewiedzy, który tworzy w jednostkach i grupach poczucie wyższości. Z tego względu powinniśmy przypomnieć sobie napomnienie Bahá'u'lláha: „Spośród wszystkich ludzi najbardziej lekceważący jest ten, kto spiera się daremnie i usiłuje wywyżżyć się ponad swego brata”. Gdy pomaga się dzieciom w zdobywaniu coraz większej świadomości szlachetności wszystkich istot ludzkich i wspiera się je w rozwijaniu cechy pokory, będą one unikać pychy i arogancji i będą traktować wszystkich z godnością i szacunkiem. Zastanówcie się nad następującymi cytatami, z których część może już znacie:

„Pokora wywyższa człowieka do nieba chwały i mocy, podczas gdy duma poniża go do głębin nikczemności i upokorzenia”³⁵.

„Nie życcie innym tego, czego nie życzylibyście sobie samym; bójcie się Boga i nie bądźcie z pysznych. Wszyscy jesteście stworzeni z wody i w proch się obróćcie”³⁶.

„O Dzieci Pragnienia! Złóćcie strój chępliwości i rozdziejcie się z szat pychy”³⁷.

„Odkąd pojawiło się dążenie do uprzywilejowania i wyróżnienia, świat uległ rozpadowi. Stał się pustkowiem...”

Zaiste, człowiek jest szlachetny, jako że każdy jest skarbnicą znaku Bożego. Niemniej jednak uważanie siebie samego za wyższego w wiedzy, wykształceniu lub cnotliwości, wywyższanie się lub szukanie uprzywilejowania jest poważnym wykroczeniem”³⁸.

Konieczne jest aby podejście, które stosujemy w edukowaniu najmłodszych nie zachęcało ich nieumyślnie do wywyższania się ponad innych. Powinniśmy być ostrożni, aby nie zasiał w nich ziaren dumy i zarozumiałości. Czy spotkaliście się w swojej grupie z sytuacjami, które wymagały od was zatrzymania się i zastanowienia nad tym, jak najlepiej zareagować bez wzbudzania w dzieciach poczucia własnej ważności i wyższości? Podzielcie się swoimi doświadczeniami z innymi nauczycielami uczestniczącymi w tym kółku studiujących.

ROZDZIAŁ 14

W Rozdziale 7 analizowaliśmy w jaki sposób rozwój takich cech jak sprawiedliwość, miłość, promiennność i współczucie jest niezbędny do kształtowania takich nawyków postępowania, które umożliwiają nam życie w harmonii z naszymi bliźnimi. Oczywiście jest, że poszanowanie godności wszystkich, których spotykamy wymaga od nas ćwiczenia tych i innych duchowych cech. Przyjrzyjmy się teraz kilku z nich: cierpliwości, szczerości i uczciwości. Poniżej znajdują się trzy zestawy cytatów, z których każdy odpowiada jednej z tych cech. Po zastanowieniu się nad poniższymi fragmentami przedyskutujcie pytania, które znajdują się pod każdym zestawem.

„Jeśli ktoś was znieważa lub gdy dotyka was utrapienie na ścieżce Boga, bądźcie cierpliwi i złożcie swą ufność w Tym, który słyszy i który widzi”³⁹.

„Powiedz: Nie siej, o ludu, siejby niezgody wśród ludzi i nie sprzecaj się z bliźnim. We wszystkich warunkach cierpliwy bądź i złoż całą ufność i wiarę w Boga”⁴⁰.

„Powinni starać się współdziałać w duchu przyjaźni ze wszystkimi, zachowywać umiar w postępowaniu, mieć szacunek i wzgląd jedni na drugich oraz okazywać miłość i czułość wszystkim narodom świata. Muszą być cierpliwi i wytrwali, aby wyrosli na Boskie magnesy Królestwa Abhá i nabyli dynamiczną moc zastępów krainy na wysokościach”⁴¹.

- Jakie spostrzeżenia oferują powyższe fragmenty na temat związku między cechą cierpliwości a wzorcem postępowania charakteryzującym się autentycznym szacunkiem dla innych?
- Oczywiście wartości duchowe współgrają ze sobą, ukierunkowując działania. Jakie inne cechy powinny kształtować cierpliwość? Jak upewnić się, że praktykowanie cierpliwości nie pozwala na utrwalanie się niesprawiedliwości, uwłaczającej ludzkiej godności?

„Tak oto, dzięki regenerującym wodom czystej intencji i bezinteresownego wysiłku ziemia ludzkiego potencjału rozkwitnie swą własną ukrytą doskonałością i ukwieci się godnymi pochwały cechami, będzie rodzić i rozkwitać, aż stanie się porównywalna z różanym ogrodem wiedzy, który należał do naszych przodków”⁴².

„Trzecią cnotą ludzkości jest dobra wola, która jest podstawą dobrych czynów. Pewni filozofowie uważali intencję za wyższą od czynu, gdyż dobra wola jest światłem absolutnym; czysta jest i uświęcona ponad brud samolubstwa, wrogich uczuć, nieszczerości. Może się zdarzyć, że człowiek spełnia czyn, który ma wszelkie pozory prawości, lecz jest podyktowany przez chciwość. Na przykład rzeźnik hoduje owcę i opiekuje się nią, ale to szlachetne postępowanie rzeźnika podyktowane jest przez chęć zysku i celem tej opieki jest zarżnięcie biednej owcy. Ile to szlachetnych czynów dyktowanych jest przez chciwość! Lecz dobra wola jest uświęcona ponad podobną nieczystość”⁴³.

- Szczerość jest podstawową wartością, która rozwija w nas pełne szacunku postawy wobec naszych bliźnich. ‘Abdu’l-Bahá wskazuje, że jakiś czyn może wydawać się szlachetny, ale może być podyktowany własnym interesem. W jaki sposób można pomóc dzieciom zrozumieć, że gdy wykonują dobre uczynki i okazują szacunek innym istotne jest, by miały szczerze pobudki i czyste intencje?
- Jak można jeszcze pomóc dzieciom nauczyć się, że uprzejmość jest zewnętrznym przejawem ich szczerzej miłości do przyjaciół, rodziców i innych członków rodziny?

„...przyjaciele są gwiazdami w wysokich niebiosach przewodnictwa, niebiańskimi ciałami w niebiosach Boskiej łaski, którzy wszystkimi swoimi siłami zmuszają ciemności do ucieczki. Rozbijają oni fundamenty złej woli i nienawiści. Pielęgnują tylko jedno pragnienie dla świata i wszystkich jego narodów: dobrobytu i pokoju. Dzięki nim, burzą się wały wojny i agresji. Ich celem jest prawdomówność, uczciwe postępowanie i przyjaźń oraz życzliwość nawet w stosunku do podstępного wroga; aż w końcu zmieniają to więzienie zdrady, świat, w posiadłość najwyższego zaufania i zamieniają to więzienie nienawiści, złośliwości i przekory w Raj Boga”⁴⁴.

„Gdyby człowiek wykonywał każdy dobry uczynek, a mimo to nie byłby w najmniejszym stopniu godny zaufania i uczciwy, jego dobre uczynki stałyby się niczym suchy proch, a jego uchybienia niczym ogień trawiący duszę. Gdyby natomiast we wszystkich swoich sprawach nie domagał, ale postępował w sposób godny zaufania i uczciwy, wszystkie jego wady zostałyby ostatecznie wyrównane, wszystkie krzywdy naprawione, a wszystkie ułomności uleczone. Mamy na myśli to, że w oczach Boga wiarygodność jest podstawą Jego Wiary i fundamentem wszystkich cnót i doskonałości. Człowiek pozbawiony tej cechy jest pozbawiony wszystkiego. Na cóż zdadzą się wiara i pobożność, jeśli zabraknie wiarygodności?

Jakie mogą mieć one następstwa? Jaką korzyść lub pożytek mogą przynieść? Dlatego ‘Abdu’l-Bahá radzi przyjaciółom – ba, raczej żarliwie ich napomina – by tak czujnie strzegli świętości Sprawy Bożej i chronili własną godność jako jednostki, aby wszystkie narody poznały ich i szanowały za ich wiarygodność i prawość”⁴⁵.

- Oczywiście jest, że szacunek dla innych wymaga uczciwości. Jednakże czy bycie szczerym i uczciwym usprawiedliwia traktowanie innych bez szacunku? Jakie postawy i nawyki powinni rozwinąć wasi uczniowie, aby byli w stanie okazywać uczciwość w swoich interakcjach bez wzajemnego urażania swoich serc?

ROZDZIAŁ 15

Aby zakończyć nasze dyskusje w tych rozdziałach mających na celu pogłębienie naszego rozumienia wyżyn szlachetności, do których jesteśmy wzywani, zastanówmy się nad następującymi cytatami:

„O ludy świata! Oto wzywamy was, abyście przestrzegali tego, co wywyższy waszą rangę. Mocno uchwycie się bojaźni Bożej i pewnie trzymajcie się tego, co prawe. Zaprawdę powiadam wam, język przeznaczony jest do wypowiedziania tego, co dobre, nie kalajcie go nieprzystojną mową. Bóg przebaczył, co minęło. Odtąd wszyscy winni mówić to, co jest godne i stosowne, a powstrzymać się od oszczerstwa, zniewagi i czegokolwiek, co mogłoby ludzi zasmucić. Wywyższoną jest ranga, którą posiada człowiek! Niedawno to oto wzniosłe Słowo wypłynęło ze skarbniicy Naszego Pióra Chwały: Wielki i błogosławiony jest Dzień ten – Dzień, w którym wszystko, co w człowieku kryło się uśpione, zostało przejawione i przejawiać się będzie. Wywyższoną jest ranga człowieka, gdybyż tylko uchwycił się on prawości i prawdy, a w Sprawie pozostawał mocny i wytrwały. W oczach Wszechmiłosiernego prawdziwy człowiek ukazuje się jako niebosklon; słońce i księżyc są jego wzrokiem i słuchem, a jego jaśniejące i świecące przymioty – gwiazdami. Zajmuje on najwyższą pozycję, a jego wpływ kształci świat bytu”⁴⁶.

„O Panie mój, Ty ukształtowałeś niezmiennie rzeczywistości w świecie bytu i stworzyłeś istoty o różnych naturach. Niczego innego nie pragnąłeś dla tego szlachetnego gatunku – rzeczywistości ludzkiej duszy – jak tylko tego, aby osiągnęła ona najwznioślejszą pozycję, dostrzegała znaki, odkrywała dowody, wznosiła chorągwie pamięci o Tobie przed całym stworzeniem, wznosiła swój głos i głosiła Twoje imię w świecie bytu i roztaczała słodkie aromaty Twojej świętości

w tym doczesnym świecie – wszystko to po to, aby jej najgłębsza istota mogła odzwierciedlać i odbijać podobieństwo Zgromadzenia na wysokościach”⁴⁷.

„Wielka jest pozycja człowieka. Wielkie muszą być także jego starania na rzecz rehabilitacji świata i dobrobytu narodów. Błagam Jedyne prawdziwego Boga, aby łaskawie umocnił ciebie w tym, co przystoi pozycji człowieka”⁴⁸.

Proponujemy, abyście zapamiętali przynajmniej jeden z powyższych cytatów.

ROZDZIAŁ 16

Przyjaźń jest głównym tematem szóstego zestawu lekcji, które dzieci będą studiować i tematem, który będziemy analizować w kilku następnych rozdziałach.

Rozumienie, jakie dzieci zdobyły w poprzednich zestawach na temat pojęć takich jak jedność ludzkości, zjednoczenie, jedność w różnorodności czy sprawiedliwość zostanie rozszerzone w Zestawie 6. W zestawie tym będziecie pomagać im myśleć o nawiązywaniu prawdziwych i trwałych przyjaźni z innymi duszami, co jest istotnym aspektem ludzkiej egzystencji, który wymaga od nas rozwoju pewnych duchowych cech. Jedną z pierwszych koncepcji, które dzieci powinny zrozumieć w tym względzie jest to, że Bóg jest ich prawdziwym Przyjacielem. Przyjrzyjmy się następującym cytatom, które dają nam wgląd w naturę wyjątkowej więzi łączącej nas z Bogiem:

„O Synu Szczodrośliwości! Z pustyni nicości gliną rozkazu Mego do bytu cię wyłoniłem i przeznaczyłem dla kształtowania twego każdy z atomów istnienia oraz istotę wszech stworzonych rzeczy. Tak oto, zanim wyszedłeś z łona matki, dwa źródła lśniącego mleka ci przeznaczyłem, oczy, co by cię strzegły i serca, co by cię kochały. Z dobrodziejstwa Mego, w cieniu miłosierdzia Mego żywiłem cię i istotą łaski Mojej i względów chroniłem cię. Zaś celem Mym było w tym wszystkim, ażebyś dotarł wiecznego królestwa Mego i godnym stał się Mych niewidzialnych darów”⁴⁹.

„O Synu Człowieczy! Osłonięty w niepamiętnej istocie i w pradawnych odwieczach tożsamości Mojej czułem miłość Mą dla ciebie, przeto stworzyłem cię, na tobie wyryłem podobiznę Moją i objawiłem ci piękno moje”⁵⁰.

„Pozorni przyjaciele w pogoni za własnym dobrem zdają się kochać nawzajem, gdy zaś prawdziwy Przyjaciel pokochał i kocha was dla was samych i co więcej, cierpiał nawet dla przewodnictwa waszego utrapień co nie miara. Nie bądźcie więc niewierni takiemu Druhowi - pośpieszcie raczej ku Niemu. Takim jest słońce słowa prawdy i wierności, co zaświtało na horyzoncie pióra Pana wszech imion. Otwórzcie zatem uszy, by słuchać słowa Boga, podpory w niebezpieczeństwie, samoistnego”⁵¹.

„O słudzy! Jeśli wasze serce gorąco pragnie Umiłowanego, spójrzcie, oto nadeszło lekarstwo! Jeśli macie oczy, by patrzeć, zobaczcie, pojawiło się lśniące oblicze Przyjaciela! Rozpalcie ogień wiedzy i uciekajcie od nieświadomych. Takie oto są słowa Pana tego świata”⁵².

z nich. Niezwykle ważne jest dla was jako nauczycieli bahaickich zajęć dla dzieci, abyście skupiali uwagę uczniów na tych przymiotach, które pozwolą im uświadomić sobie wszechogarniającą miłość Boga i Jego nieskończone miłosierdzie. Powinni odczuwać, że są nieustannie otoczeni Jego dobrodziejstwami i czerpać siłę ze świadomości, że On zawsze przy nich pozostanie.

Sformułowania, jakie dzieci słyszą od czasu do czasu mogą wywoływać w ich umysłach dezorientację co do natury ich relacji z Bogiem, dlatego należy unikać wypowiadania komentarzy, które mogłyby wywołać taką dezorientację. Przyjrzyjcie się poniższej liście imion Boga, które stanowią jedynie niewielką liczbę tych, które znajdujemy w Pismach. Są to przymioty, które powinny nasuwać się dzieciom, gdy myślą o swoim Stwórcy i zwracają do Niego swe serca zarówno w chwilach trudności, jak i radości.

Współczujący	Wszechszczodry
Żywiciel	Zawsze Przebaczący
Pomagający	Najhojniejszy
Wszechmądry	Łaskawy
Wszechwiedzący	Najbardziej Przychylny
Wiecznie Trwający	Wszechmiłosierny
Wspomożyciel	Obdarowujący
Łagodny	Miłujący
Życzliwy	Pomagający w niebezpieczeństwie
Podtrzymujący	Wszechujarzmiający

W świetle powyższych imion i atrybutów Boga zastanówcie się nad następującymi stwierdzeniami. Które z nich byłyby odpowiednie do wykorzystania przez nauczyciela w kontekście relacji, jaką dzieci kształtują ze swoim Stwórcą, ich prawdziwym Przyjacielem? Postarajcie się pójść dalej niż proste odpowiedzi „tak” lub „nie” i rozważcie, jakie koncepcje każde z tych stwierdzeń może zasieć w umysłach najmłodszych i jaki wpływ mogą one mieć na ich delikatne serca.

- _____ Jeśli nie będziesz się dobrze zachowywać, Bóg będzie na ciebie zły.
- _____ Jeśli nie będziesz się dobrze zachowywać, Bóg nie wpuści cię do swojego Królestwa.
- _____ Bóg nie lubi dzieci, które źle się zachowują.
- _____ Bóg zna wszystkie nasze wady i niedociągnięcia, ale nie zważa na nie ze swej nieskończonej miłości do nas.
- _____ Bóg obserwuje cię przez cały czas i ukarze cię, jeśli zrobisz coś złego.
- _____ Bóg nieustannie śledzi nasze złe uczynki.
- _____ Bóg nie oczekuje od nas doskonałości; istotne jest to, że podejmujemy wysiłek.
- _____ Nie patrzcie na swoje słabości i niedociągnięcia, ale spoglądajcie na wielkość Boga i pokładajcie ufność w tym, że On wam pomoże.

- _____ Takie postępowanie nie przyciągnie Bożych darów!
- _____ Prawe postępowanie przyciągnie Boże dary.
- _____ Bóg obiecuje pomagać tym, którzy podejmują wysiłek.
- _____ Bóg pomaga tym, którzy pomagają innym.
- _____ Musisz zasługiwać na miłość Boga.
- _____ Miłość Boga do ciebie jest większa niż wszystko, co możesz sobie wyobrazić.
- _____ Bóg wystawia nas na próby, aby sprawdzić, czy jesteśmy godni Jego miłości.
- _____ Kiedy pokładamy naszą ufność w Bogu, uświadamiamy sobie, że pokonywanie prób i trudności w życiu może uczynić nas lepszymi ludźmi – bardziej współczującymi, bardziej hojnymi, bardziej przebaczącymi.
- _____ Bóg wie, co jest dla nas najlepsze.
- _____ Kiedy pamiętamy, że Bóg jest Najwyższym Obrońcą i pokładamy w Nim całą naszą ufność wszystkie nasze lęki znikają.
- _____ Zawsze możesz zwrócić się do Boga w modlitwie i prosić o Jego wsparcie i pomoc.

ROZDZIAŁ 18

W poprzednich dwóch rozdziałach analizowaliśmy koncepcję mówiącą, że Bóg jest naszym prawdziwym Przyjacielem i jej implikacje dla sposobu, w jaki nauczyciel rozmawia z dziećmi na zajęciach prowadzonych z myślą o ich duchowej edukacji. Idea, która natychmiast się z tym wiąże dotyczy natury relacji, jakie istoty ludzkie nawiązują między sobą. Znaćcie oczywiście wiele fragmentów z Pism Wiary, w których jesteśmy zachęceni do nawiązywania więzi miłości, troski i serdeczności ze wszystkimi ludźmi, niezależnie od ich pochodzenia. Aby przypomnieć sobie ten zawsze aktualny temat, przeczytajmy następujące dwa stwierdzenia ‘Abdu’l-Bahy:

„W jakiegokolwiek krainie by nie mieszkali, niech z całego serca zaprzyjaźniają się i towarzyszą tym, którzy są blisko nich lub daleko od nich”⁵⁷.

„Oczyśćcie wasze oczy, abyście nie widzieli w nikim człowieka innego niż wy sami. Nie postrzegajcie obcych; postrzegajcie raczej wszystkich ludzi jako przyjaciół, ponieważ miłość i jedność są trudne do osiągnięcia, gdy kierujecie swój wzrok na inność. A w tym nowym i cudownym wieku Pismo Święte mówi, że musimy być jednomyślni z każdym ludem, że nie możemy widzieć ani srogości, ani niesprawiedliwości, ani złośliwości, ani wrogości, ani nienawiści, lecz raczej powinniśmy zwracać nasze oczy ku niebu pradowanej chwały. Każde bowiem ze stworzeń jest znakiem Boga i to dzięki łasce Pana i Jego mocy każde z nich

przyszło na świat; dlatego nie są obcymi, lecz w rodzinie; nie są cudzoziemcami, lecz przyjaciółmi i jako tacy powinni być traktowani”⁵⁸.

Jakie są niektóre z duchowych wartości, które powinniśmy rozwijać jeśli mamy tworzyć takiego rodzaju relacje z naszymi bliźnimi, jakich ‘Abdu’l-Bahá dla nas pragnie?

ROZDZIAŁ 19

Bycie godnym zaufania z pewnością było jedną z wartości duchowych, jakie zidentyfikowaliście w odpowiedzi na pytanie z poprzedniego rozdziału. Staraliście się już wspierać tę cechę u dzieci, zwłaszcza podczas prowadzenia Lekcji 19 w Klasie 1, a odpowiadające jej cytaty, które studiowaliście w drugiej części Książki 3 w ramach przygotowań do poprowadzenia tej lekcji bez wątpienia były wspaniałym źródłem przemyśleń. Teraz trzeba będzie pójść dalej i pomóc uczniom zrozumieć, że wiarygodność jest podstawą, na której kształtują się trwałe więzi przyjaźni. Aby zgłębić tę koncepcję wraz z innymi uczestnikami niniejszego kursu, przeczytajcie poniższe fragmenty i przedyskutujcie następujące po nich pytania.

„Strzeżcie się, byście nie naruszyli własności bliźniego. Wykażcie, że zasługujecie na jego zaufanie i wiarę, jaką w was pokłada. . .”⁵⁹.

„Pierwszym, podstawowym celem leżącym u podstaw stworzenia zawsze było i na zawsze pozostanie nic innego, jak ukazanie się wiarygodności i bogobojności, szczerości i dobrej woli wśród ludzkości, ponieważ te cechy są źródłem pokoju, bezpieczeństwa i ukojenia”⁶⁰.

„Radzę wam, o przyjaciele Boga, abyście zachowywali się z najwyższą wiarygodnością w waszych kontaktach z moimi sługami i ludem. Dzięki temu Sprawa Boża będzie promowana na całym świecie, a jej wzniosła świętość stanie się objawiona całemu stworzeniu. Bądźcie skarbnicami, w których pokładane jest zaufanie wszystkich ludzi”⁶¹.

„Powinieneś być zadowolony z Woli Boga, być prawdziwym, miłującym i zaufanym przyjacielem wszystkich narodów ziemi, bez żadnych wyjątków. Oto cecha szczerých, droga świętych, godło tych, którzy wierzą w jedność Boga i szaty ludu Bahá”⁶².

1. Na czym polega zaufanie w przyjaźni?

2. Co sprawia, że jesteśmy godni zaufania naszych bliźnich?

ROZDZIAŁ 20

Dyskusje nad powyższymi pytaniami zapewne uświadomiły wam, że dzieci muszą mieć pewne podstawowe rozumienie pojęcia zaufania jeśli mają rozwinąć wzorce postępowania, które umożliwią im nawiązywanie trwałych więzi przyjaźni z innymi. Choć wasze cele w tym względzie będą skromne, warto, by zrozumiały, że prawdziwi przyjaciele ufają sobie nawzajem. Powinni także uzyskać pewien wgląd w to, co pociąga za sobą takie zaufanie – innymi słowy, co to znaczy być godnym zaufania przyjaciela. Jest pewna koncepcja, o której dobrze byłoby pamiętać podczas omawiania tego tematu z dziećmi: kiedy między dwoma przyjaciółmi panuje zaufanie nie oznacza to, że jeden z nich ślepo akceptuje wszystko, co mówi lub robi ten drugi. Przyjaciół ma obowiązek pomóc drugiemu, gdy ten zboczy z prostej ścieżki. Podobnie gdy przyjaciel kłamie i oszukuje, pomimo licznych napomnień, wówczas nie można takiej osobie ufać, dopóki się nie zmieni i nie stanie się prawdomówna i godna zaufania. Aby pomóc wam zastanowić się głębiej nad tymi punktami zadecydujcie, które z poniższych stwierdzeń są prawdziwe:

- _____ Dzieci powinny rozumieć, że można być miłym i uprzejmym dla wszystkich ludzi, niezależnie od tego, czy dobrze ich znają.
- _____ Dzieci powinno się uczyć okazywania życzliwości gdy nowe dziecko wprowadza się do ich sąsiedztwa lub wioski, lub zostaje przedstawione w klasie oraz zadbania o to, by nie czuło się wykluczone.
- _____ Dzieci mogą nauczyć się rozpoznawać kiedy ktoś pod pozorem przyjaźni próbuje je wykorzystać.

- _____ Bycie przyjaznym dla wszystkich oznacza nigdy nikogo nie osądzać i traktować wszystkich tak samo.
- _____ Jeśli dzieci wyrosną na ufające jednostki, będą naiwne i staną się ofiarami społeczeństwa.
- _____ Dzieci powinny nauczyć się, że jesteśmy godni zaufania naszych przyjaciół, gdy jesteśmy prawdomówni.
- _____ Dzieci nie zyskają zaufania swoich przyjaciół jeśli będą zabierać im ich własność bez ich zgody.
- _____ Dobry przyjaciel obdarza zaufaniem i nie kwestionuje wyborów dokonywanych przez swoich przyjaciół.
- _____ Dzieci muszą nauczyć się, że stają się godne zaufania swoich przyjaciół gdy dotrzymują obietnic.
- _____ W prawdziwej przyjaźni zaufanie nie ma granic – nie ma niczego, czego dobry przyjaciel nie zrobiłby dla drugiego przyjaciela.
- _____ Czasami prawdziwi przyjaciele składają obietnice, które stają się niemożliwe do spełnienia, ale ich przyjaźń pozostaje nienaruszona, ponieważ ufają sobie i obdarzają się wzajemną miłością.
- _____ Prawdziwi przyjaciele ufają sobie tak bardzo, że nie wahają się wyrazić swoich obaw gdy czują, że ich przyjaciel dokonuje nierozsądnego wyboru.
- _____ Kłamstwo i oszustwo niszczą więź zaufania między dwojgiem przyjaciół.

ROZDZIAŁ 21

Życzliwość jest kolejną wartością duchową, która jest kluczowa w nawiązywaniu trwałych więzi przyjaźni z naszymi bliźnimi. W naszych interakcjach z innymi jesteśmy wzywani do bycia „szczerze uprzejmymi, nie tylko z pozoru”. Postawa troski jest spontanicznie wyrażana w słowach i czynach przez kogoś, kto posiada życzliwe serce. Omówcie niektóre przejawy tej postawy w relacjach międzyludzkich i zapiszcie swoje przemyślenia w miejscu poniżej.

Niektóre dzieci w waszej grupie mogą pochodzić z dużych rodzin, w których mają braci, siostry i kuzynów zarówno starszych, jak i młodszych i wiedzą na przykład, co to znaczy opiekować się młodszym rodzeństwem. Co więcej, mogą nawet mieć określone obowiązki, które muszą wykonywać pod tym kątem. Powinniście bazować na tym rozumieniu, aby pomóc im zastanowić się, co to znaczy opiekować się przyjaciółmi. Ważne jest, aby dzieci nauczyły się, że przyjaciele to nie tylko ci, z którymi się bawią i miło spędzają czas. Towarzyszymy naszym przyjaciołom w chwilach smutku, pomagamy im w potrzebie, nie zostawiamy ich samym sobie i nie szukamy nowych przyjaciół przy pierwszych oznakach trudności. Przeczytajcie następujące cytaty i zastanówcie się nad nimi:

„Nigdy nie jest życzeniem ‘Abdu’l-Bahy widzieć kogokolwiek zranionego, nie zasmuci On też nikogo; gdyż człowiek nie może otrzymać większego daru niż uradowanie czyjegoś serca. Błagam Boga, abyście nieśli radość, tak jak aniołowie w Niebie”⁶³.

„Troszczcie się o siebie nawzajem. Pomagajcie sobie wzajemnie w realizacji projektów i planów. Martwcie się o siebie nawzajem. . . . Zaprzyjaźnijcie się ze sobą, aż staniecie się niczym jedno ciało, wszyscy razem. . . .”⁶⁴.

Prowadząc wcześniejsze lekcje z pewnością zyskaliście pewne spostrzeżenia na temat tego, w jaki sposób można kultywować postawę troski u dzieci w grupie. Opiszcie niektóre z metod, które zastosowaliście w tym względzie, szczególnie gdy dzieci współpracowały ze sobą, angażując się w różne zadania podczas lekcji.

Czy były jakieś przypadki, w których dzieci okazywały niemiłe zachowanie? Czy zauważyliście na przykład zastraszanie wśród niektórych z nich, używanie ostrego języka lub szorstkie zachowanie podczas gry? Jakie kroki podjęliście, aby zaradzić takim zachowaniom i pielęgnować w nich cechę życzliwości, pomagając im wyrażać ją poprzez troskę o innych?

ROZDZIAŁ 22

Hojność to kolejna cecha, którą należy przeanalizować w kontekście bycia dobrym przyjacielem. Cecha ta, podobnie jak wiarygodność i życzliwość, będzie dobrze dzieciom

znana. W pierwszej klasie nauczyły się, że tak jak Bóg jest hojny wobec swojego stworzenia, tak i my powinniśmy hojnie obdarowywać innych naszym dobytkiem, czasem, miłością i wszystkimi dobrymi rzeczami, którymi zostaliśmy obficie pobłogosławieni. Będziecie teraz musieli pomóc im pójść dalej, w miarę jak dzieci będą uczyć się o hojności w kontekście rozwijania wzorców postępowania niezbędnych do budowania więzi miłości i zaufania z innymi. Aby zastanowić się nad tą koncepcją przeczytajcie poniższe cytaty i przeprowadźcie następującą po nich dyskusję.

„O wy życzliwi przyjaciele! Zwiększcie swoją wielkoduszność i poszybujcie wysoko ku szczytowi nieba, by wasze błogosławione serca z dnia na dzień stawały się coraz bardziej oświecone promieniami Słońca Rzeczywistości. . .”⁶⁵.

„Jednakże w tym cudownym wieku, chwała niech będzie Bogu, przykazania Boga nie są zawężone, nie są ograniczone do jakiejś jednej grupy ludzi, a raczej wszyscy przyjaciele otrzymali polecenie okazywania przyjaźni i miłości, wyrozumiałości, hojności i miłującej życzliwości każdej społeczności na ziemi”⁶⁶.

„Błagam Cię ponadto, o mój Boże, abyś łaskawie umożliwił moim umiłowanym okazywanie Ci swej gościnności poprzez ich charakter i postępowanie, aby w ten sposób niebiański stół Twojej miłującej dobroci został rozpostarty przed wszystkimi Twymi sługami i aby wszystkie ludy świata mogły się przy nim zgromadzić. Zaprawdę, to jest prawdziwe znaczenie okazywania gościnności naszym bliźnim.”⁶⁷

„Wielkoduszność człowieka musi być niebiańska lub, innymi słowy, musi być wspomagana przez Boskie potwierdzenia, aby mógł on stać się przyczyną oświecenia świata ludzkości”⁶⁸.

Przedyskutujcie z waszą grupą kilka pomysłów opartych na powyższych cytatach, którymi moglibyście podzielić się z dziećmi na temat okazywania hojności we wszystkich ich relacjach. Zapiszcie swoje przemyślenia w poniższym miejscu.

ROZDZIAŁ 23

Pójdźmy jeszcze dalej tropem powyższej dyskusji. Małe dzieci mają naturalne pragnienie okazywania miłości i przyjaźni innym poprzez bezinteresowne oddawanie swoich rzeczy materialnych. Będzie trzeba pomóc im zrozumieć, że hojność przejawia się szczególnie wtedy, gdy dzielą się rzeczami, które są im drogie. Z pewnością zdążyli już zauważyć, że akt dawania przynosi radość innym, i że kiedy coś komuś dają, oni również odczuwają tę radość. Powinniście zrobić wszystko co w waszej mocy, aby wzmocnić ten wzorzec postępowania, pomagając uczniom wyjść poza zwykłe przekazywanie fizycznych przedmiotów do innych aktów dawania – swobodnego i radosnego oferowania swojego czasu i energii, talentów i wiedzy. Warto zachęcać ich do zaprzyjaźniania się ze wszystkimi w klasie i cieszenia się z ich sukcesów oraz z tego, że miłość i życzliwość są widoczne wśród wszystkich otaczających ich ludzi.

Przekonsultujcie z członkami swojej grupy jakie podejścia i strategie możecie zastosować, aby zachęcić do wyrazów hojności wśród uczniów, podczas gdy wzmacniają oni więzi przyjaźni.

ROZDZIAŁ 24

Hojność i wybaczenie są nierozdzielnie związanymi ze sobą cechami duchowymi. Mając hojne serce, jesteśmy w stanie nie zważać na niedociągnięcia naszych przyjaciół, okazywać im miłosierdzie i skupiać się na ich godnych pochwały przymiotach. Oczywiście wasi uczniowie uczyli się o przebaczeniu w Klasie 1, gdzie zastanawiali się nad historią 'Abdu'l-Bahy i gubernatora 'Akki i nauczyli się na pamięć następującego fragmentu: „...niechaj waszą ozdobą będzie przebaczenie i miłosierdzie, i to, co raduje serca wybranych przez Boga”. Pomagając im wzmocnić wzorce postępowania, których wymaga tworzenie trwałych więzi przyjaźni, trzeba będzie zachęcić ich do ponownego zastanowienia się nad cechą wybaczenia oraz nawykami i postawami, które z niego wynikają. W tym kontekście powinniście pamiętać o słowach 'Abdu'l-Bahy, że „dusze są podatne na wyobcowanie”. Należy pomóc dzieciom w zrozumieniu, że nawet wśród przyjaciół, którzy głęboko troszczą się o siebie nawzajem najdrobniejsze poczucie zranienia, jeśli nie zostanie natychmiast rozpatrzone może prowadzić do oddalenia. Poniższe cytaty zapewnią wam dalszy wgląd w cechę wybaczenia w odniesieniu do przyjaźni.

„O Wychodźcy! Język stworzyłem po to, aby Mnie wspominał; oszczerstwem go nie kalajcie. Gdy ogień miłości własnej was ogarnie, pomnijcie własne błędy, nie błędy stworzeń Moich, gdyż każdy z was zna lepiej siebie samego niż innych”⁶⁹.

„Ludzkość nie jest doskonała. W każdej istocie ludzkiej znajdują się niedoskonałości i spoglądając na samych tylko ludzi, zawsze będziecie nieszczęśliwi. Lecz jeśli skierujecie wzrok ku Bogu, pokochacie ich i będziecie dla nich życzliwi, gdyż świat Boga jest światem doskonałości i pełni miłosierdzia”⁷⁰.

„W każdej istocie ludzkiej należy widzieć tylko to, co jest godne pochwały. Gdy to nastąpi, można być przyjacielem dla całego rodzaju ludzkiego. Jeżeli jednak patrzemy na ludzi z punktu widzenia ich wad, to bycie ich przyjacielem jest trudnym zadaniem”⁷¹.

„Niech wasze serce nie żywi do nikogo urazy. Jeśli ktoś popełni błąd, czy wyrządzi wam krzywdę, musicie mu natychmiast przebaczyć”⁷².

Które z poniższych stwierdzeń wyrażają idee, jakie powinniście pomóc uczniom zrozumieć na temat znaczenia przebaczenia w przyjaźni? Analizując te stwierdzenia przedyskutujcie ich implikacje z innymi członkami grupy.

- _____ Okazujemy słabość, jeśli wybaczymy przyjacielowi, który zranił nasze uczucia.
- _____ Będziemy w stanie nie zważać na niedoskonałości naszych przyjaciół, jeśli będziemy ich szczerze kochać.
- _____ Nie powinniśmy czekać, aż nasi przyjaciele nas przeproszą zanim im wybaczymy.
- _____ My również powinniśmy być gotowi przeprosić naszych przyjaciół, gdy popełnimy błąd.
- _____ Powinniśmy pamiętać o naszych własnych wadach za każdym razem, gdy zauważamy niedociągnięcia u przyjaciela.
- _____ Gdy kochamy naszych przyjaciół przez wzgląd na Boga, jesteśmy w stanie im wybaczyć gdy robią coś, co nas rani.
- _____ Jeśli będziemy szukać niedoskonałości w naszych przyjaciółach, zawsze je znajdziemy i będziemy rozczarowani.
- _____ Więź łącząca nas z naszymi przyjaciółmi przetrwa, jeśli zawsze będziemy starać się dostrzegać w nich dobre cechy.
- _____ Jesteśmy lepsi od naszych przyjaciół, ponieważ dostrzegamy ich wady i wybaczymy im.
- _____ Ponieważ nikt nie jest doskonały mamy nadzieję, że nasi przyjaciele będą dla nas wyrozumiali i nie będą zważać na nasze niedociągnięcia.

- _____ Jeśli przyjaciel mówi coś, co nas rani powinniśmy odpowiedzieć słowami, które są równie raniące, aby dać tej osobie nauczkę.
- _____ Jeśli nasi przyjaciele zrobią coś, co nas zrani powinniśmy im natychmiast wybaczyć.
- _____ Kiedy przyjaciel zrobi coś, co nas zdenerwuje powinniśmy powiedzieć innym, co uczynił.
- _____ Gdy tylko jakieś nieporozumienie pojawi się w relacji między dwoma przyjaciółmi, powinni natychmiast sobie wybaczyć i zrobić wszystko, co w ich mocy, aby je wyjaśnić.

ROZDZIAŁ 25

Po zastanowieniu się nad znaczeniem wiarygodności, uprzejmości, hojności i wybaczenia w przyjaźni, zachęcamy do medytacji nad następującym fragmentem, zanim przejdziemy do następnego tematu:

„Bardzo chcemy widzieć, że cały czas obcujecie ze sobą w przyjaźni i harmonii w raju Mojego upodobania i wdychać z waszych czynów zapach życzliwości i jedności, czułości i koleżeństwa. Tak doradza wam Wszechwiedzący, Wierny. Zawsze będziemy z wami; jeżeli wyczujemy piękną woń waszego koleżeństwa, Nasze serce z pewnością się uraduje, nic innego Nas bowiem lepiej nie zadowoli”⁷³.

Warto nauczyć się powyższego cytatu na pamięć.

ROZDZIAŁ 26

Poświęcanie swojego życia służbie jest głównym tematem, który trzeba będzie omówić starając się kultywować odpowiednie postawy u dzieci i pomagać im w kształtowaniu wzorców postępowania zgodnych z naukami Wiary. Trzy lekcje z Zestawu 7 podejmują ten temat, a ten i kilka następnych rozdziałów pozwolą wam pogłębić wasze własne rozumienie pojęcia służby i jej znaczenia w życiu uczniów.

Najpierw zastanówmy się w jaki sposób, ucząc dzieci w waszej wspólnocie, staracie się połączyć ich serca z ‘Abdu’l-Bahą. Pomagacie im rozważać historie z Jego życia, historie, które dają im wgląd w to, jak On sam poświęcał się służbie ludzkości i jak obdarzał szczerą miłością każdego członka ludzkiej rodziny, zwłaszcza biednych i pokrzywdzonych. Co więcej, jak wiecie, ‘Abdu’l-Bahá uważał swoją pozycję za pozycję całkowitego oddania. Poniżej znajdują się Jego własne słowa na ten temat.

„Imię moje to ‘Abdu’l-Bahá. Moje kwalifikacje to ‘Abdu’l-Bahá. Moja rzeczywistość to ‘Abdu’l-Bahá. Moja chwała to ‘Abdu’l-Bahá. Poddaństwo Błogosławionej Doskonałości jest moim wspaniałym, pełnym blasku diademem, a służba całej rasie ludzkiej mą wieczną religią. (...) Nie mam ani nigdy nie będę miał żadnego imienia, żadnego tytułu, żadnego wspomnienia, żadnej pochwały

oprócz ‘Abdu’l-Bahá. To jest me życzenie. To jest me największe pragnienie. To jest moje wieczne życie. To moja nieśmiertelna chwała”⁷⁴.

„Nie ma takiej melodii, która mogłaby napelnić tę stęsknioną duszę taką radością i uniesieniem, jak wołanie „O Abdu’l-Bahá!”. I żadne słodkie dźwięki wyśpiewywane przez ptaki w sadach nie są w stanie porwać mego serca z taką rozkoszą, jak melodyjna nuta „O ‘Abdu’l-Bahá!”. Ta melodia sprawia, że moje serce skacze z radości, a te cudowne słowa napelniają mnie błogim uniesieniem, ale tylko pod warunkiem, że temu imieniu nie będą towarzyszyć żadne inne epitety pochwały i nie będzie ono połączone z żadnymi innymi tytułami. Określenie to powinno brzmieć wyłącznie „Abdu’l-Bahá”, aby obdarzyć moje serce i duszę bezgraniczną radością. To są moje kwalifikacje i moja pozycja, to jest mój tytuł i moja chwała, i to zaiste jest moją najwyższą aspiracją przez całą wieczność”⁷⁵.

„O Panie, Boże mój! Obdarz mnie Twoją łaską służenia Twoim umiłowanym, umocnij mnie w służbie dla Ciebie, rozjaśnij moje czoło światłem uwielbienia na Twoim dworze świętości oraz modlitwy do Twojego królestwa wielkości. Pomóż mi być niepomnym siebie przed niebiańskim wejściem Twoich wrót i dopomóż mi uniezależnić się od wszystkiego w Twoim świętym otoczeniu. Panie! Daj mi pić z kielicha bezinteresowności, okryj mnie jej szatą i zanurz mnie w jej oceanie. Uczyni mnie niczym proch na ścieżce Twoich umiłowanych i spraw, abym mógł ofiarować moją duszę za ziemię uszlachetnioną krokami Twoich wybrańców na Twojej drodze, o Panie Chwały na Wysokościach”⁷⁶.

A w tych słowach prosi nas, abyśmy podążali Jego śladami:

„Zajmujcie się więc własnymi zadaniami: prowadźcie ludzi i kształćcie ich w sposobach ‘Abdu’l-Bahá. Przekażcie ludzkości to radosne przesłanie z Królestwa Abhá. Nie odpoczywajcie ani w dzień, ani w nocy; nie szukajcie chwili spokoju. Z całych sił starajcie się nieść uszom ludzi te radosne nowiny. W swojej miłości do Boga i przywiązaniu do ‘Abdu’l-Bahy przyjmijcie każde nieszczęście, każdy smutek. Znoście szyderstwa napastnika, znoście urągania wroga. Podążajcie śladami ‘Abdu’l-Bahy i ścieżką Piękna Abhá, pragnąc w każdej chwili oddać życie. Świećcie niczym jutrzenka, bądźcie nieustrudzeni niczym morze; spokojni jak chmury niebios, rozrzucajcie życie po polach i wzgórzach i jak kwietniowe wiatry powiewajcie świeżością pośród tych ludzkich drzew i doprowadzajcie je do rozkwitu”⁷⁷.

Po zastanowieniu się nad powyższymi cytatami poświęćcie chwilę na przedyskutowanie z członkami waszej grupy dlaczego tak ważne jest, aby rozumienie znaczenia służby przez dzieci kształtowało się na przykładzie ‘Abdu’l-Bahy.

Zapamiętajmy teraz te oto słowa ‘Abdu’l-Bahy:

„Moim najwyższym życzeniem i pragnieniem jest, abyście wy, dzieci moje, były kształcone zgodnie z naukami Bahá'u'lláha i otrzymały wykształcenie bahaickie; aby każde z was stało się zapaloną świecą w świecie ludzkości, poświęciło się służbie całej ludzkości, porzuciło swój odpoczynek i wygodę, abyście mogli stać się przyczyną spokoju świata stworzenia”⁷⁸.

ROZDZIAŁ 27

Oczywiście będziecie chcieli, aby dzieci, które uczycie, rozumiały, że wszyscy jesteśmy sługami Boga i przestrzegamy Jego przykazań. Służymy Bogu poprzez naszą służbę ludzkości, przedkładając innych nad siebie. Postrzegamy wszystkich jako część jednej rodziny i staramy się wnosić swój wkład dla dobra wszystkich, z naszymi myślami skupionymi niezachwianie na Nim. Przeczytajcie poniższe cytaty na temat natury służby i wykonajcie poniższe ćwiczenia.

„Ten zaprawdę jest człowiekiem, kto oddaje się dziś służbie na rzecz całego rodzaju ludzkiego. Wielka Istota powiada: Błogosławiony i szczęśliwy ten, kto powstaje, by wspierać dobro ludów oraz rodów ziemi”⁷⁹.

„Nie przystoi ludziom koncentrować wszystkich swoich wysiłków na samych sobie; powinni raczej nieustannie dążyć do wzajemnej poprawy swojego życia”⁸⁰.

„Jest Naszym życzeniem i pragnieniem, żeby każdy z was ludziom stał się źródłem wszystkiego dobra, a rodzajowi ludzkiemu – przykładem prawości. Baczcie, byście nie przedkładali siebie samych nad swoich bliźnich”⁸¹.

„Waszym najgłębszym pragnieniem musi być dawanie sobie nawzajem szczęścia. Każdy musi być sługą innych, troszcząc się o ich komfort i dobrobyt. Na ścieżce Boga trzeba całkowicie zapomnieć o sobie. Człowiek ten nie powinien dbać o swoją własną przyjemność, ale powinien zadbać o przyjemność innych”⁸².

„Kochajcie wszystkie religie i wszystkie rasy miłością, która jest prawdziwa i szczerą i okazujcie tę miłość przez czyny, a nie przez język; bo ten ostatni nie ma znaczenia, gdyż większość ludzi dobrze życzy w mowie, podczas gdy działanie jest najlepsze”⁸³.

„Należycie do świata czystości, nie wystarcza wam życie zwierzęce, spędzanie dni na jedzeniu, piciu i spaniu. (...) Myślą i działaniem chcecie osiągnąć ludzką doskonałość. Żyjecie, aby czynić dobrze i przynosić szczęście innym. Waszym największym dążeniem jest pocieszanie strapionych, umacnianie słabych i dodawanie nadziei zrozpaczonemu. Dzień i noc wasze myśli zwracają się ku Królestwu Niebieskiemu i serca wasze pełne są Miłości Bożej”⁸⁴.

Czytając powyższe cytaty, niewątpliwie zwróciliście uwagę na kilka ważnych koncepcji, o których warto pamiętać omawiając temat służby z dziećmi. Pomocne będzie zapisanie niektórych z nich w poniższym miejscu.

Od najmłodszych lat dzieci powinny zacząć rozwijać w sobie prawdziwy entuzjazm wobec służenia innym – swoim rodzicom, rodzeństwu, członkom dalszej rodziny, przyjaciołom i sąsiadom. Cechy i postawy, które kształtują wzorce postępowania tych, którzy staną się prawdziwymi sługami ludzkości, powinny być zatem rozwijane we wczesnym okresie życia. Dzieci powinny postrzegać służbę jako stan, do którego dążą, stan prawdziwego zaszczytu. Pisma Wiary wyjaśniają, że wartość jednostki nie leży w „paradowaniu w dostatku i bogactwie”, ale w służbie dla dobra społeczeństwa i przejawianiu niebiańskich atrybutów. Jedną z waszych głównych trosk powinno być odczuwanie przez waszych uczniów radości z tego, co oznacza służenie swoim bliźnim. Spójrzcie na poniższą listę. Które z wymienionych zachowań wzmocniłoby w umyśle dziecka poczucie przywileju, jakie powinno kojarzyć się ze służbą?

- _____ Kiedy dziecko źle się zachowuje, jest karane obowiązkami domowymi.
- _____ Kiedy dziecko dobrze się zachowuje, jest nagradzane czasem na obejrzenie telewizji lub zagranie w grę wideo.
- _____ Pomaga się dziecku zrozumieć, że służba w rodzinie jest przywilejem, który pomaga nam rozwijać się duchowo.
- _____ Kiedy prosi się dziecko o podjęcie jakiejś formy służby, na przykład udzielenie pomocy innemu uczniowi lub bratu czy siostrze, używa się przeproszającego tonu.
- _____ Historie związane z życiem ‘Abdu’l-Bahy są naturalnie wplatanie w naturę życia dziecka.
- _____ Wiąż między dzieckiem a ‘Abdu’l-Bahą nawiązuje się we wczesnym wieku.
- _____ Dziecko widzi w otaczających je osobach entuzjazm do służby innym i wyczuwa ich radość, kiedy to czynią.
- _____ Dziecko często słyszy jak ludzie wokół niego narzekają, gdy służą innym.

- _____ Dziecko widzi, że członkowie jego rodziny poświęcają wiele swojego czasu na wykonywanie służby dla dobra wspólnoty.
- _____ Dziecko uczy się o znaczeniu służby, ale widzi, że członkowie jego rodziny czerpią największą dumę z gromadzenia rzeczy materialnych.
- _____ Chociaż wszyscy mówią o znaczeniu służby, dziecko widzi, że ci, którzy zarabiają na życie służąc innym, na przykład kierowca autobusu lub sprzedawca w sklepie, nie są traktowani z szacunkiem.
- _____ Dziecko widzi, że jego rodzice traktują z wielkim szacunkiem tych, którzy zarabiają na życie służąc innym, na przykład kierowcę autobusu lub sprzedawcę w sklepie.

ROZDZIAŁ 28

Nieodłącznym elementem pojęcia służby jest bezinteresowność, i trzeba będzie poświęcić temu tematowi naprawdę wiele uwagi. Logiczne jest oczywiście zakładanie, że służba z samej swojej natury jest bezinteresowna, skoro pomagamy innym. Ale podobnie jak w przypadku wielu innych rzeczy które robimy, możliwe jest podejście do kwestii służby z jednej z dwóch perspektyw: z pozycji „ja” lub z pozycji bezinteresowności. Podchodzenie do czegoś z pozycji egocentrycznej niekoniecznie musi być egoistyczne. Można żywić prawdziwe pragnienie służby dla ludzkości, z czystymi intencjami, z absolutną szczerością, bez ukrytego celu osobistego zysku, a jednak podchodzić do swojej służby ze swoim ego w roli głównej, myśląc w kategoriach „mojej służby”, wykorzystania „moich wyjątkowych talentów”, „mojego duchowego rozwoju” i satysfakcji, jaką „ja” czerpię z „moich aktów służby”.

W waszych wysiłkach jako nauczyciele bahaickich zajęć dla dzieci ważne będzie, abyście mieli powyższe koncepcje na uwadze jeśli macie unikać wzmacniania, jakkolwiek nieumyślnie, „uporczywego ja” u swoich uczniów. Nie będzie to łatwe zadanie. Z jednej strony będziecie chcieli ich zachęcać, chwalić oraz pomagać im dostrzegać radość, jaką można czerpać ze służby. Z drugiej strony powinniście unikać wzbudzania w nich wrażenia, że najważniejszą rzeczą w służbie jest to, jak się czują. Skupiając się przede wszystkim na pracy do wykonania i na pragnieniu, aby tę pracę dobrze wykonać, nie zaś na ich uczuciach, można uchronić uczniów przed wpadnięciem w pułapkę „więzienia własnego ja”. Aby zakończyć studiowanie tego rozdziału warto zastanowić się nad następującymi cytatami:

„Niech żaden ślad własnego ja nie zostanie wychwycony w ich zachowaniu i obyczajach, w ich słowach i czynach. Wielkość człowieka tkwi w pokorze, a jego trwała chwała znajduje się w uniżeniu, wyrzeczeniu się siebie i służbie sługom Pana. To, zaprawdę, jest największym osiągnięciem w tym wspaniałym Dniu”⁸⁵.

„Służba Bogu polega na służbie przyjaciółom. Musimy być esencją pokory i ucieleśnieniem łagodności. Musimy stać się samą ulotnością i zostać uzdrowieni z każdej choroby własnego ego, aby stać się godnymi oddania u Progu Wszechmogącego”⁸⁶.

ROZDZIAŁ 29

W trzech lekcjach Zestawu 7 poświęconych tematowi służby będziecie pomagać dzieciom dostrzegać, w jaki sposób cechy, o których uczyły się w Klasie 1, mogą przejawiać się w nawykach myślowych i wzorcach postępowania. Wiecie, że bierność rodzi się pod wpływem wielu sił działających w dzisiejszym społeczeństwie. Jednak postępowanie, które pragniecie pielęgnować w swoich uczniach, wymaga nie tylko dobrego zachowania i unikania wykroczeń, ale także aktywnego zaangażowania w służbę. W kontekście podejmowania sumiennego wysiłku pamięć o Bogu nabiera szczególnego znaczenia. Sumienna praca i pamiętanie o naszym Panu podczas działania pomaga połączyć nasze serca ze Stwórcą i przyciągnąć Jego potwierdzenia i wsparcie. Zastanówcie się nad poniższymi cytatami:

„Nie rozpieszczajcie waszych ciał odpoczynkiem, lecz pracujcie całą swoją duszą, i całym sercem wołajcie i błagajcie Boga, aby wam udzielił swej pomocy i łaski. Obyście w ten sposób uczynili ten świat Rajem Abhá, a ten ziemski glob placem defilad królestwa na wysokościach. Jeśli tylko podejmiecie wysiłek, jest pewne, że te wspaniałości zabłysną, te chmury miłosierdzia obdarzą deszczem, te życiodajne wiatry wzniosą się i będą wiać, to słodko pachnące piżmo rozniesie się wzdłuż i wszerz”⁸⁷.

„Wykorzystuj okazję, podejmuj wszelki wysiłek, i nie polegaj na okolicznościach, które nie przynoszą żadnego owocu”⁸⁸.

„O wy, prawdziwi przyjaciele! Uczynicie potężny wysiłek, aby ten świat stał się innym światem, a ta mroczna ziemia stała się lśniąca i pełna blasku dzięki promieniom Słońca Prawdy”⁸⁹.

„Służba jest magnesem, który przyciąga boskie potwierdzenia. Tak więc gdy dana osoba jest aktywna, jest ona obdarzana błogosławieństwami Ducha Świętego. Kiedy jest beczynna, Duch Święty nie może znaleźć dla siebie miejsca w jej istocie i w ten sposób jest ona pozbawiona jego uzdrawiających i ożywiających promieni”⁹⁰.

W jaki sposób wyjaśnilibyście dzieciom koncepcję, że owocne życie to takie, które poświęcone jest służbie innym?

Jakie znaczenie ma przekazywanie dzieciom idei, że potwierdzenia Boga zależą od wysiłku podejmowanego na Jego ścieżce?

Istnieją pewne nawyki, skłonności i postawy, które przyczyniają się do zachowania bierności u danej osoby. Poniżej znajduje się kilka przykładów. Dodajcie kilka innych.

- pesymizm
- pragnienie rozrywki
- nadmierne zajmowanie się sobą
- lęk przed porażką
- duch rywalizacji
- rozproszenie uwagi
- _____
- _____
- _____
- _____

Poniżej znajdują się przykłady cech, które pomagają nam opierać się bierności. Czy możecie wymienić kilka innych?

- poddanie się woli Boga
- ufność w Bogu
- bycie pełnym nadziei
- _____
- _____
- _____
- _____

Oczywiście rodzaj działań, do podejmowania których należy zachęcać dzieci, powinien koncentrować się na przynoszeniu korzyści innym. Przekonsultujcie z członkami

waszego kółka studiujących następujące pytanie: w jaki sposób bierność i apatia kształtowane są od dzieciństwa przez metody edukacyjne, które promują egocentryzm?

ROZDZIAŁ 30

Rozważaliście już wcześniej nieco na temat tego, że prawdziwa służba wymaga bezinteresowności. Warto zatem przeanalizować kilka innych duchowych cech, które są niezbędne do życia wypełnionego bezinteresowną służbą. Zastanówcie się nad poniższymi trzema zestawami cytatów. Podczas refleksji nad nimi przedyskutujcie pytania, które pojawiają się pod każdym z tych zestawów.

„Na ile możecie, zapalajcie świecę miłości na każdym spotkaniu i z czułością się radujcie i rozweselajcie każde serce”⁹¹.

„Szczęśliwa ta dusza, która zapomina o swoim własnym dobru i podobnie jak wybrani przez Boga, rywalizuje ze swoimi współbraćmi w służbie dla dobra wszystkich. . .”⁹².

„Mamy nadzieję, że dzięki hojności Wszechchwalebnego Pana osiągniecie jeszcze większy sukces niż wcześniej, będziecie rozweselać wszystkich przyjaciół poprzez wybitną służbę i zawsze będziecie powstawać jako posłuszny sługa, aby wyświadczyć przysługę umiłowanym Boga, ponieważ służba umiłowanym Boga jest służbą Bogu”⁹³.

- Dzieci czerpią szczęście ze służby i naturalnie będziecie chcieli zachęcać je do służenia innym i okazywania radości z jej pełnienia. Jak można pomóc im zwiększyć w ich sercach poczucie radości płynącej ze służby bez wzbudzania w nich oczekiwania na pochwały i uznanie?

„Starajcie się więc [całym] sercem i duszą, abyście stali się płonącymi świecami w zgromadzeniu świata, gwiazdami błyszczącymi na horyzoncie Prawdy i mogli stać się przyczyną szerzenia światła w Królestwie po to, aby świat ludzki zmienił się w Boską sferę, niższy świat w wyższy, miłość Boga i łaska Pana wzniosły swój baldachim na szczycie świata, aby ludzkie dusze stały się falami oceanu prawdy, aby świat ludzkości wyrósł w jedno błogosławione drzewo, aby zaintonowano wersety jedności, a melodie świętości dosięgły do Najwyższego Zgromadzenia.

Dzień i noc błagam i proszę Królestwo Boże i upraszam o nieskończoną pomoc i utwierdzenie dla was. Nie zastanawiajcie się nad waszymi własnymi talentami i możliwościami, lecz utkwijcie wasze spojrzenie w hojności wielkiej miary, Boskim darze i mocy Ducha Świętego – mocy, która przemienia kropłę w morze, a gwiazdę w słońce”⁹⁴.

„Bądź pewny podtrzymującej łaski Boga i zajmij się służbą dla Jego Wiary”⁹⁵.

„Wzniescie swe serca ponad sprawy obecne i popatrzcie okiem wiary w przyszłość! Dzisiaj jest czas siewu: ziarno dopiero spada na glebę. Lecz nadejdzie taki dzień, w którym wyrośnie wspaniałe drzewo o gałęziach ciężkich od owoców. Już dziś radujcie się świtem tego dnia i podążajcie za tą jutrzeńką; starajcie się zdać sobie sprawę z jej mocy, która jest naprawdę cudowna! Bóg was niezwykle ubogacił wielkim zaszczytem i w waszych sercach umieścił jaśniejącą gwiazdę, której światłość rozpromieni cały świat!”⁹⁶.

„Powiedz: Strzeżcie się, O ludzie Bahá, by potężni na ziemi nie skradli wam waszej siły, czy też ci, którzy rządzą światem nie wypełnili was strachem. Złóżcie zaufanie w Bogu i powierzcie wasze sprawy Jego pieczy. On, zaprawdę, uczyni was zwycięskimi mocą prawdy i On, zaprawdę jest potężny, by czynić to, czego zapagnie i w Jego garści są wodze wszechmocnej potęgi”⁹⁷.

- Jaką radę nauczyciele mogą dać dzieciom, aby pomóc im zrozumieć, że bycie pełnym nadziei jest niezbędne do służby? W jaki sposób można je wspierać, aby ta cecha zakorzeniła się w ich sercach poprzez wiarę w Boga?

„Dokąd by nas nie zesłano, jakkolwiek wielkich byśmy nie cierpieli udręk, to jednak ci, którzy zaliczają się do ludu Boga, muszą ze stanowczym postanowieniem i doskonałą pewnością nieodmiennie kierować wzrok w stronę Brzasku Chwały i zajmować się pracowicie wszystkim, co może prowadzić do ulepszenia świata i wychowania jego ludów”⁹⁸.

„O wy, miłośnicy Boga! Umocnijcie swoje kroki, wypełnijcie swoje przyrzeczenie wobec siebie nawzajem, wyruszcie w harmonii, aby rozsiewać wokół słodkie zapachy miłości Boga i ustanawiać Jego Nauki, aż tchniecie duszę w martwe ciało tego świata i przyniesiecie prawdziwe uzdrowienie w sferze fizycznej i duchowej każdemu, kto jest chory”⁹⁹.

„Nie odpoczywaj, nawet przez chwilę, i nie szukaj wygody, nawet na chwilę. Pracuj raczej sercem i duszą, abyś mógł służyć z oddaniem choćby jednemu spośród przyjaciół i przynieść szczęście i radość choćby jednemu światłemu sercu. To jest prawdziwy dar i dzięki niemu rozświetlone jest czoło ‘Abdu’l-Bahy. Bądź moim partnerem i współpracownikiem w nim”¹⁰⁰.

- Dzieci potrzebują się nauczyć, że w służbie Bogu i ludzkości będą musiały stawić czoła wyzwaniom i przeszkodom. Jak można je wspierać, by wytrwały w swoich wysiłkach i zrozumiwały, że ostatecznie to niezłomność na ścieżce Boga przynosi wspaniałe owoce?

ROZDZIAŁ 31

Służba może być wpleciona w codzienne życie dziecka. Już od najmłodszych lat dzieci mogą uczyć się służenia innym w różnych sytuacjach: podczas zajęć, w domu i we wspólnocie. Wykorzystując okazje stworzone przez takie miejsca by spełniać dobre uczynki, które pomagają osobom w ich otoczeniu, z czasem dzieci rozwijają niezbędne umiejętności i zdolności, postawy i nawyki. W tym kontekście zastanówcie się jaką rolę odgrywa przykład nauczyciela w przyciąganiu serc i umysłów najmłodszych do bezinteresownej służby. Dlaczego jego własny przykład jest tak ważny? Wypiszcie kilka charakterystycznych cech nauczyciela, który wykazuje się autentycznym duchem służby.

Pomyślcie teraz o swoich uczniach. Z pewnością zachęcaliście ich już do wzajemnej współpracy i pomagania wam w prostych zadaniach. Jakie okazje im zapewnialiście? Jakie podejścia zastosowaliście, aby pomóc im służyć podczas zajęć? Czego się nauczyliście dzięki zdobytemu do tej pory doświadczeniu? Przedyskutujcie te pytania z innymi nauczycielami.

W kontekście zajęć dla dzieci naturalne jest powstawanie nieoczekiwanych i być może trudnych sytuacji. Kiedy tak się dzieje, uczniowie często odczuwają pragnienie, by w jakiś sposób pomóc. Przyjrzyjcie się poniższym scenariuszom i przekonsultujcie z członkami grupy, w jaki sposób moglibyście pomóc dzieciom w znalezieniu okazji do wykazania się duchem służby:

- Na jednych zajęciach pojawia się tylko dwoje dzieci, ponieważ pozostali uczniowie są chorzy.
- Jedno z dzieci wpada w złość podczas zajęć i zaczyna płakać.
- Nowy uczeń dołącza do grupy i ma trudności z zaprzyjaźnieniem się z innymi dziećmi.
- Dziadek jednego z uczniów zaczyna chorować.
- Podwórko, na którym odbywają się zajęcia, jest pełne błota i gruzu po ulewie.

ROZDZIAŁ 32

Poza chwilami, gdy jesteście razem z dziećmi na zajęciach możecie pomóc im rozwinąć zdolność do służby, prosząc o pomoc ich rodziców. W jaki sposób możecie współpracować z rodzicami, by kultywować w ich dzieciach pragnienie bycia pomocnym dla innych? Jak możnaby wyjaśnić rodzicom pojęcia związane ze służbą, które ich dzieci poznają na zajęciach?

Jak moglibyście współpracować z rodzicami, aby zidentyfikować małe czynności, które dzieci mogłyby podejmować służąc swoim rodzinom, sąsiadom i wspólnocie?

ROZDZIAŁ 33

Aby zakończyć nasze dyskusje na bieżący temat, poświęcenie swojego życia służbie, należałoby poświęcić chwilę i zastanowić się nad następującym stwierdzeniem 'Abdu'l-Bahy, aby uzyskać głębsze rozumienie znaczenia służby, jaką ci, którzy nauczają młodsze pokolenia, pełnią dla ludzkości:

„Jakże wspaniały, jakże szlachetny jest człowiek, jeśli powstaje, by wypełnić swoje obowiązki; jakże nędzny i godny pogardy, jeśli zamyka swe oczy na dobrostan społeczeństwa i marnuje swe cenne życie w pogoni za własnymi egoistycznymi interesami i osobistymi korzyściami. Najwyższe szczęście należy do człowieka, i on dostrzeże znaki Boga w świecie i w duszy ludzkiej, jeśli popędzi na rumaku wzniosłego wysiłku w dziedzinie cywilizacji i sprawiedliwości”¹⁰¹.

„I znowu, czy istnieje na świecie jakikolwiek czyn, który byłby szlachetniejszy niż służba dla wspólnego dobra? Czy można sobie wyobrazić większe błogosławieństwo dla człowieka niż to, że stanie się on źródłem edukacji, rozwoju, dobrobytu i zaszczytu swoich bliźnich?”¹⁰².

Na koniec warto zapamiętać następujący cytat:

„O wy, miłośnicy Boga! Bądźcie życzliwi dla wszystkich narodów, troszczcie się o każdego człowieka, czyńcie wszystko, co w waszej mocy, aby oczyścić serca i umysły ludzi, starajcie się ucieszyć każdą duszę. Dla każdej łąki bądźcie deszczem łaski, dla każdego drzewa wodą życia; bądźcie jak słodkie piżmo dla zmysłów ludzkości, a dla chorych świeżym, krzepiącym powiewem. Bądźcie przyjemną wodą dla wszystkich spragnionych, uważnym przewodnikiem dla wszystkich, którzy zblądzili; bądźcie ojcem i matką dla sieroty, kochającymi synami i córkami dla starszych, obfitym skarbem dla ubogich”¹⁰³.

PRZYPISY

1. Z przemówienia wygłoszonego dnia 11 listopada 1911 r., opublikowanego w: *Mowy paryskie. Przemówienia wygłoszone przez ‘Abdu’l-Bahę w 1911 roku*, Skonpres, 2011, nr 42:6–7
2. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 28 października 1911 r., *ibid.*, nr 15:7
3. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, Wydawnictwo Bahá’í, 2021, nr 225:24
4. ‘Abdu’l-Bahá, *The Secret of Divine Civilization*, Wilmette Bahá’í Publishing, 2007, 2016 printing, akapit 135, str. 96
5. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 21:6
6. *The Tabernacle of Unity: Bahá’u’lláh’s Responses to Mánikchí Şáhīb and Other Writings*, Haifa Bahá’í World Centre, 2006, nr 1:15, str. 9
7. *Tablice Bahá’u’lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, Wydawnictwo Bahá’í, 2021, nr 6:25
8. Z Tablicy Bahá’u’lláha (uwierzytelnione tłumaczenie angielskie)
9. Z przemówienia wygłoszonego dnia 20 kwietnia 1912 r., opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by ‘Abdu’l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912*, Wilmette Bahá’í Publishing, 2012, akapit 2, str. 48
10. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 25 września 1912 r., *ibid.*, akapit 2, str. 478–79
11. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 14 kwietnia 1912 r., *ibid.*, akapit 5, str. 20
12. *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, Wydawnictwo Bahá’í, 2019, 110:1
13. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 4 stycznia 1913 r., opublikowanego w: *Mowy paryskie*, nr 58:7
14. *Tablets of the Divine Plan: Revealed by ‘Abdu’l-Bahá to the North American Bahá’ís*, Wilmette Bahá’í Publishing Trust, 1993, 2006 printing, nr 11:11, str. 78
15. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 31 maja 1912 r., opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 6, str. 225
16. *Tablice Bahá’u’lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 4:10, str. 35
17. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 20 października 1911 r., opublikowanego w: *Mowy paryskie*, nr 5:21

18. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 1:1
19. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 5 września 1912 r., opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 5, str. 448
20. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 35:8
21. ‘Abdu’l-Bahá, *Wola i Testament*, Wydawnictwo Bahá’í w Polsce, 1999, str. 27–28
22. Bahá’u’lláh, *Słowa ukryte*, Wydawnictwo Bahá’í, 2018, arab. 13
23. Ibid., arab. 11
24. Ibid., arab. 12
25. *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, 109:2
26. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 1 listopada 1911 r., opublikowanego w: *Mowy paryskie*, nr 18:2
27. *Tablice Bahá’u’lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 7:14
28. Z Tablicy Bahá’u’lláha (uwierzytelnione tłumaczenie angielskie)
29. Z Tablicy Bahá’u’lláha (uwierzytelnione tłumaczenie angielskie)
30. Z Tablicy Bahá’u’lláha (uwierzytelnione tłumaczenie angielskie)
31. *The Summons of the Lord of Hosts: Tablets of Bahá’u’lláh*, Wilmette Bahá’í Publishing, 2006, nr 3:24, str. 253
32. Ibid., nr 1:137, str. 108
33. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 1:2–3
34. Ibid., nr 1:7
35. *Tablice Bahá’u’lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 6:19; również w: *Epistle to the Son of the Wolf*, Wilmette Bahá’í Publishing Trust, 1988, 2016 printing, str. 30
36. Bahá’u’lláh, w: *Kitáb-i-Aqdas: Najświętsza Księga*, Wydawnictwo Bahá’í, 2023, akapit 148
37. *Słowa ukryte*, pers. 47
38. Bahá’u’lláh, cytowany w liście z dnia 27 marca 1978 r. napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości do wszystkich Narodowych Zgromadzeń Duchowych, opublikowanym w: *Messages from the Universal House of Justice, 1963–*

1986: *The Third Epoch of the Formative Age*, Wilmette Bahá'í Publishing Trust, 1996, nr 206:3a–206:3b, str. 376–77

39. *Epistle to the Son of the Wolf*, str. 24
40. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 136:4
41. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 194:1
42. *The Secret of Divine Civilization*, akapit 8, str. 7–8
43. 'Abdu'l-Bahá, w: *Odpowiedzi*, Warszawa, Wydawnictwo Bahá'í w Polsce, 1998, nr 84:6
44. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 188:15
45. 'Abdu'l-Bahá, w: *Trustworthiness: A Cardinal Bahá'í Virtue*, kompilacja opracowana przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, Ingleside Bahá'í Publications Australia, 2021, nr 46, str. 27–28
46. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 15:2, str. 268–69; również w: *Days of Remembrance: Selections from the Writings of Bahá'u'lláh for Bahá'í Holy Days*, Haifa Bahá'í World Centre, 2016, nr 32:2, str. 159
47. *Light of the World: Selected Tablets of 'Abdu'l-Bahá*, Haifa Bahá'í World Centre, 2021, nr 63:3, str. 157
48. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 11:35
49. *Słowa ukryte*, pers. 29
50. *Ibid.*, arab. 3
51. *Ibid.*, pers. 52
52. *The Tabernacle of Unity*, nr 4:4, str. 68
53. *Ibid.*, nr 5:12, str. 75
54. *Słowa ukryte*, arab. 59
55. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 151:1
56. *Ibid.*, nr 150:3–4
57. *Ibid.*, nr 206:13
58. *Ibid.*, nr 8:7
59. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 128:9

60. Bahá'u'lláh, w: *Trustworthiness: A Cardinal Bahá'í Virtue*, nr 7, str. 7
61. Ibid., nr 31, str. 17
62. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 9:3
63. Ibid., nr 174:6
64. 'Abdu'l-Bahá, w: *Consultation: Extracts from the Bahá'í Writings*, kompilacja opracowana przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, Ingleside Bahá'í Publications Australia, 2020, nr 19, str. 15
65. *Tablets of the Divine Plan*, nr 8:5, str. 50
66. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 7:4
67. *Days of Remembrance*, nr 17:8, str. 83
68. *Tablets of the Divine Plan*, nr 4:6, str. 23
69. *Słowa ukryte*, pers. 66
70. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 5 maja 1912 r., opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 4, str. 128
71. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 144:2
72. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 2 grudnia 1912 r., opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 2, str. 638–39
73. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 146:9
74. 'Abdu'l-Bahá, cytowany w liście z dnia 8 lutego 1934 r. napisanego przez Shoghię Effendiego do bahaitów na Zachodzie, opublikowanym w: *The World Order of Bahá'u'lláh: Selected Letters*, Wilmette Bahá'í Publishing Trust, 1991, 2012 printing, str. 137
75. *Light of the World*, nr 76:2, str. 204
76. 'Abdu'l-Bahá, w: *Modlitwy Bahá'í*; również w: *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 237:5
77. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 200:11
78. Ibid., nr 120:2
79. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 117:1; również w: *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 11:12
80. Z Tablicy Bahá'u'lláha (uwierzytelnione tłumaczenie angielskie)

81. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 146:1
82. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 29 czerwca 1912 r., opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 10, str. 300
83. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 34:5
84. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 23 listopada 1911 r., opublikowanego w: *Mowy paryskie*, nr 36:3
85. *Light of the World*, nr 76:4, str. 205
86. Z Tablicy ‘Abdu’l-Bahy (uwierzytelnione tłumaczenie angielskie)
87. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 200:9
88. *Tablets of Abdul-Baha Abbas*, New York Bahá’í Publishing Committee, 1916, 1930 printing, tom 3, str. 597 (uwierzytelnione tłumaczenie angielskie)
89. Z Tablicy ‘Abdu’l-Bahy (uwierzytelnione tłumaczenie angielskie)
90. Z listu z dnia 12 lipca 1952 r. napisanego w imieniu Shoghiiego Effendiego do pojedynczego wyznawcy, opublikowanego w: *Living the Life*, kompilacja opracowana przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, New Delhi Bahá’í Publishing Trust, 2004, str. 37; również w: *Bahá’í Funds and Contributions: Extracts from Bahá’í Writings*, kompilacja opracowana przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, Ingleside Bahá’í Publications Australia, 2021, nr 33, str. 26
91. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 16:5
92. *The Secret of Divine Civilization*, akapit 208, str. 150
93. Z Tablicy ‘Abdu’l-Bahy (uwierzytelnione tłumaczenie angielskie)
94. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 68:4–5
95. Bahá’u’lláh, w: *Huqúqu’lláh—Prawo Boga: Wyjątki z Pism Wiary Bahá’í*, kompilacja opracowana przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, Wydawnictwo Bahá’í, 2019, nr 81
96. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 4 listopada 1911 r., opublikowanego w: *Mowy paryskie*, nr 21:6
97. Bahá’u’lláh, cytowany przez Shoghiiego Effendiego, *Nadejście Boskiej Sprawiedliwości*, Wydawnictwo Bahá’í, 2019, akapit 113
98. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 126:1
99. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 200:5

100. Z Tablicy ‘Abdu’l-Bahy (uwierzytelnione tłumaczenie angielskie)
101. *The Secret of Divine Civilization*, akapit 6, str. 6–7
102. Ibid., akapit 182, str. 133–34
103. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 200:8

Lekcje na zajęcia dla dzieci Zestawy 4–7

Cel

Dalsze rozwijanie zdolności do prowadzenia zajęć dla dzieci składających się z zapamiętywania modlitw i cytatów, śpiewania piosenek, opowiadania historii, odgrywania scenek oraz rysowania i wykonywania prac plastycznych

ROZDZIAŁ 1

Poprzednia część niniejszej książki poświęcona była zgłębianiu czterech tematów, z których każdy dotyczył jakiegoś aspektu relacji, jakie nawiązujemy z naszymi bliźnimi: życia w harmonii z innymi, poszanowania ludzkiej godności, bycia dobrym przyjacielem i poświęcania swojego życia służbie. Mieliście tam okazję zastanowić się nad znaczeniem tych tematów w odpowiedniej edukacji i przemyśleć, w jaki sposób cechy duchowe, jako zdolności ludzkiej duszy, leżą u podstaw wszystkich postaw i nawyków związanych z prawym i szlachetnym charakterem.

W obecnej, drugiej części przeanalizujecie cztery zestawy po trzy lekcje każdy – w sumie dwanaście lekcji – które mają na celu pomóc dzieciom w zgłębianiu tych samych tematów. Lekcje te są tutaj bardzo podobne do tych z Zestawów 1-3 w pierwszym kursie dodatkowym Książki 3, podobnie jak rozdziały wstępne dla nauczycieli, które pomogą wam przeanalizować ich treść. Tak samo jak w przypadku Zestawów 1-3 ważne będzie, aby po zapoznaniu się z różnymi elementami każdego zestawu zatrzymać się i przeciwiczyć wykonywanie poszczególnych zadań z innymi nauczycielami biorącymi udział w kursie. Pamiętajcie również, że niezależnie od tego jak zdecydujecie rozłożyć sugerowaną treść każdej lekcji na poszczególne zajęcia, powinniście spróbować ustanowić odpowiedni rytm pomiędzy bardziej aktywnymi i spokojniejszymi zadaniami. Co ważniejsze, należy upewnić się, że jej podstawowe elementy mające na celu rzucenie światła na nawyki i wzorce postępowania, które są odzwierciedleniem wewnętrznych cech duchowych – w szczególności cytat do zapamiętania i opowiadanie – pozostają głównym przedmiotem skupienia z jednych zajęć na drugie.

ROZDZIAŁ 2

W lekcjach z Zestawu 4 będziecie pomagać uczniom myśleć o konsekwencjach tego, co oznacza życie w harmonii z innymi, będące wymogiem pozostania wydajnym członkiem każdej wspólnoty. Na początek poświęćcie chwilę na przejrzenie lekcji załączonych na końcu tej części, a następnie zapiszcie kilka zdań na temat głównych koncepcji w każdej z nich.

Lekcja 4.1: _____

Lekcja 4.2: _____

Lekcja 4.3: _____

Teraz, gdy już zidentyfikowaliście niektóre pojęcia, jakie będziecie omawiać z dziećmi zachęcamy do zapoznania się z poniższymi rozdziałami, aby wesprzeć was w kształtowaniu waszego podejścia do ich zaprezentowania.

ROZDZIAŁ 3

Proponujemy, aby podczas tych trzech lekcji dzieci nauczyły się na pamięć poniższej modlitwy, która koresponduje z ogólnym tematem Zestawu 4. Oczywiście, jak zwykle najpierw należy pomóc im w uzyskaniu odpowiedniego rozumienia modlitwy, wyjaśniając wszelkie kluczowe słowa lub wyrażenia, które mogą być im nieznane lub które mogą wymagać pewnego wzmocnienia. Wraz z innymi członkami waszego kółka zidentyfikujcie wszelkie takie słowa i wyrażenia. Jak można wyjaśnić ich znaczenie?

„O Panie Boże! Uczyń nas falami morza, kwiatami ogrodu, zjednoczonymi i zgodnymi dzięki łasce Twojej miłości. O Panie! Otwórz serca znakami swej jedności i uczyn całą ludzkość gwiazdami jaśniejącymi z tej samej wyżyny chwały i doskonałymi owocami rosnącymi na Twym Drzewie życia.

Zaiste, Tyś jest Wszechmocnym, Samoistnym, Dającym, Przebaczającym, Odpuszczającym, Wszechwiedzącym, Jedynym Stwórcą”¹.

ROZDZIAŁ 4

Jak zauważyliście podczas wstępnego przeglądu tych lekcji, przechodząc przez nie ze swoimi uczniami, będziecie przyglądać się naturze prawdziwej jedności, potrzebie traktowania wszystkich ludzi sprawiedliwie i znaczeniu współpracy z innymi - wszystko to w celu wzmocnienia tych nawyków i wzorców postępowania, które umożliwiają jednostkom współpracę zmierzającą ku wspólnemu celowi i czerpanie korzyści z siły jedności.

W Rozdziałach od 2 do 8 poprzedniej części, zastanawialiśmy się nad pojęciami istotnymi dla ogólnego tematu tego zestawu, w świetle Pism Wiary, takimi jak jedność, różnorodność, jedność w różnorodności, wzajemne powiązania wszystkich rzeczy i jedność ludzkości. Zgłębialiśmy również niezbędność sprawiedliwości i uczciwości dla ustanowienia jedności oraz potrzebę współpracy w działaniach zbiorowych. Co więcej, stało się jasne, że aby

dzieci mogły przyczynić się do jedności i harmonii, należy rozwijać w nich pewne cechy duchowe. Obecnie, gdy zaczynacie zastanawiać się nad tym, w jaki sposób będziecie wspierać swoich uczniów we wzmacnianiu nawyków i wzorców postępowania, które sprzyjają życiu prowadzonemu w harmonii z innymi, pomocne ponowne przeczytanie uwag wstępnych i cytatów do zapamiętania w lekcjach z Zestawu 4 oraz przedyskutowanie następujących pytań w waszej grupie:

- a. W jaki sposób analogia ogrodu w Lekcji 4.1 pomaga dzieciom zrozumieć pojęcie jedności w różnorodności?

- b. Co można powiedzieć dzieciom aby wyjaśnić im, że przykład, jaki daje nam ‘Abdu’l-Bahá poprzez swoje słowa i czyny pokazuje nam jak można ustanowić harmonię i jedność wśród wszystkich ludzi?

- c. W jaki sposób metafora ludzkiego ciała pomaga dzieciom lepiej zrozumieć jedność ludzkości i potrzebę współdziałania w jedności?

- d. Jakie są niektóre z mocy uwalnianych przez zjednoczoną myśl i działanie?

- e. Wprowadzając temat Lekcji 4.2 należy pomóc dzieciom zrozumieć, że będziemy traktować wszystkich uczciwie i sprawiedliwie jeśli będziemy postrzegać ich jako członków naszej własnej rodziny. Jakie wnioski chcielibyście, aby dzieci wyciągnęły na temat sprawiedliwości i uczciwości jako warunków życia w harmonii z innymi istotami ludzkimi?

- f. W jaki sposób pomożecie dzieciom dostrzec znaczenie okazywania uczciwości w sposobie, w jaki traktują innych zamiast zwyczajnie oczekiwać, że inni będą uczciwi wobec nich, podczas omawiania z nimi koncepcji przedstawionych w Lekcji 4.2?

- g. Czego dzieci mogą się nauczyć o związku między sprawiedliwością a byciem godnym zaufania, zastanawiając się nad sposobem, w jaki ‘Abdu’l-Bahá traktował ludzi?

- h. W jaki sposób uwagi wstępne do Lekcji 4.3 dają dzieciom pewne wyobrażenie na temat znaczenia współpracy oraz tego, jakie postawy i usposobienia są niezbędne, jeśli mamy wspólnie osiągać cele? Jakie atrybuty zostały tu wymienione?

- i. Słowa mądrości ‘Abdu’l-Bahy odnoszące się do współpracy pomogą dzieciom zrozumieć, że w przeciwieństwie do niektórych stworzeń Boga istoty ludzkie nie mogą żyć w izolacji, gdyż zostały stworzone, by wzajemnie ze sobą współpracować. W jaki sposób możecie pomóc im zrozumieć, że to dzięki wzajemnemu nawiązywaniu kontaktów odnajdujemy szczęście i rozwijamy się indywidualnie i zbiorowo?

Podobnie jak we wcześniejszych lekcjach będziecie musieli pomóc dzieciom zrozumieć znaczenie niektórych kluczowych słów i wyrażeń w cytatach, które będą tutaj zapamiętywać. Dla ułatwienia kilka zdań wyjaśniających dla kilku takich słów jest – jak zawsze – dołączonych do lekcji. Zachęcamy do napisania dodatkowego zdania dla każdego z nich, umieszczając je w kontekście znanym dzieciom w waszej grupie.

Potężny: _____

Oświeślać: _____

Obdarzać: _____

Dążyć do czegoś: _____

Najwyższy (np. o władzy): _____

Współpraca: _____

Wzajemność: _____

ROZDZIAŁ 5

Jak już wiecie, na każdych zajęciach będziecie śpiewać z dziećmi kilka piosenek i aby przygotować się do tego elementu każdej lekcji powinniście wybrać co najmniej jedną lub dwie piosenki, które są w jakiś sposób związane z jej tematem. Na przykład wspólne śpiewanie piosenki „W Japonii”, pochodzącej z udostępnionego przez nas zbioru może wzmocnić w umysłach i sercach uczniów pojęcie jedności ludzkości. Oczywiście być może znacie inne piosenki skomponowane lokalnie, które również mogą być odpowiednie.

Lekcja 4.1: _____

Lekcja 4.2: _____

Lekcja 4.3: _____

ROZDZIAŁ 6

Przejdźmy teraz do historii z Zestawu 4, z których każda pomoże dzieciom zrozumieć pewien wymiar tego, co oznacza życie w harmonii z innymi. Po ich ponownym przeczytaniu przedyskutujcie poniższe pytania z innymi nauczycielami biorącymi udział w tym kursie.

Opowiadanie w Lekcji 4.1 jest tylko jednym przykładem z niezliczonych zdarzeń z życia ‘Abdu’l-Bahy – życia poświęconego zwiększaniu świadomości o jedności ludzkości – które dają nam wgląd w Jego duchową moc tworzenia jedności i zgody wśród różnorodnych, a czasem nawet spierających się ludzi. W tej historii dwaj dżentelmeni, którzy są ze sobą skłócenii gdy przybywają odwiedzić ‘Abdu’l-Bahę, opuszczają Jego oblicze jako przyjaciele, a ich serca podbudowane są Jego pełnym miłości przewodnictwem. Opowiadając tę historię, jakie szczegóły powinniście uwzględnić, aby dzieci rozumiały jej przesłanie? Jakie duchowe cechy chcielibyście, aby dzieci dostrzegły jako niezbędne w wysiłkach budowania jedności w naszych rodzinach i we wspólnocie?

W Lekcji 4.2 dzieci wysłuchają opowiadania, w którym ‘Abdu’l-Bahá pomaga kupcowi odrzucić swoje uprzedzenia wobec bahaitów i zamiast tego postępować sprawiedliwie. Wiemy, że niewiedza jest jedną z podstawowych przyczyn uprzedzeń. Jaką prawdę ‘Abdu’l-Bahá pomógł kupcowi zrozumieć? W jaki sposób historia ta pozwoli dzieciom zobaczyć, że bez sprawiedliwości nie możemy osiągnąć jedności i że sprawiedliwość wymaga zniesienia uprzedzeń?

Na koniec opowiadanie o Nettie Tobin w Lekcji 4.3 pokazuje, jak istotna jest współpraca w osiągnięciu szlachetnych celów. Z wielkim wysiłkiem i pomocą wielu ludzi na swojej drodze, Nettie była w stanie przynieść ciężki kamień na miejsce pierwszego bahaickiego Domu Modlitwy w Ameryce Północnej, kamień, który ‘Abdu’l-Bahá wybrał jako kamień węgielny. Które szczegóły będą najważniejsze do przekazania jeśli dzieci mają zrozumieć główne przesłanie tej historii? Co chcielibyście, aby dzieci zrozumiały na temat potrzeby współpracy w naszych przedsięwzięciach oraz owoców, jakie może przynieść zjednoczona wspólna praca?

ROZDZIAŁ 7

Chociaż wiemy, że wiele cech duchowych przyczynia się do kształtowania nawyków i wzorców postępowania, które porusza ten zestaw lekcji, w poprzedniej części analizowaliśmy cztery takie cechy, które wydają się szczególnie istotne w dążeniu do życia w harmonii z innymi – sprawiedliwość, miłość, promiennosc i współczucie. W związku z powyższym zauważyliście, że cytaty związane z tymi cechami, których dzieci nauczyły się na pamięć w zeszłym roku, zostały zamieszczone w Lekcji 4.1. Oprócz powtórzenia tych wersetów z uczniami bez wątplenia warto pomóc im dostrzec, w jaki sposób brak tych cech może utrudnić, a nawet uniemożliwić przyczynianie się do ustanowienia harmonii i jedności. Należy teraz poświęcić trochę czasu na zidentyfikowanie w których momentach podczas trzech lekcji z tego zestawu, w szczególności podczas wprowadzania cytatów i opowiadania historii, naturalne byłoby włączenie odpowiednich koncepcji do prowadzonych dyskusji. Zapiszcie kilka swoich przemyśleń w poniższym miejscu.

ROZDZIAŁ 8

Teraz przejdźcie do ćwiczenia w Lekcji 4.1 o palcach na dłoni Ramiro. Co moglibyście powiedzieć, aby upewnić się, że dzieci rozumieją instrukcje? Czy chcielibyście przynieść jakieś rekwizyty? Czy byłoby pomocne dla uczniów gdybyście zaprezentowali, w jaki sposób powinni poruszać dłońmi podczas gdy wy będziecie opowiadać historię o kciuku i palcach Ramiro?

62 – Drugi kurs dodatkowy Książki 3

Podobnie uczniowie mogą potrzebować pomocy w przeprowadzeniu improwizacji w Lekcji 4.2, w której wcielisz się w rolę nauczyciela, a uczniowie wcielą się w rolę mieszkańców wioski. W jaki sposób pomożecie uczniom przemyśleć szczegóły tej inscenizacji i dwa różne zakończenia, które odegrają?

Na koniec w Lekcji 4.3 uczniowie są proszeni o wymyślenie kilku sytuacji, w których wiele osób musi współpracować, aby osiągnąć jakiś cel. Instrukcje zawierają kilka przykładów. Czy przychodzą wam na myśl jeszcze inne, które mogłyby odnosić się do życia dzieci w waszej grupie?

ROZDZIAŁ 9

Ostatni element lekcji związany jest ze sztuką i rysunkiem. W Zestawach od 1 do 3 dzieci zapoznały się z elementami linii, kształtu i tekstury. W Zestawach od 4 do 7 będą odkrywać kilka bardziej podstawowych elementów sztuki. Wiele z tych ćwiczeń będzie wymagało sporego przygotowania ze strony nauczyciela i będziecie musieli przemyśleć, jak najlepiej przeprowadzić każde z nich w świetle szczególnych okoliczności, w jakich znajduje się grupa, którą uczycie. Ponadto ćwiczenia w tych zestawach często wymagają większej ilości materiałów niż te we wcześniejszych zestawach, a nauczyciele mogą czasami uznać za konieczne dostosowanie ich do dostępnych zasobów.

Przeczytajcie ponownie ćwiczenia artystyczne z lekcji Zestawu 4, w których dzieci zaczną uczyć się o elemencie koloru. Przedyskutujcie z członkami grupy, w jaki sposób wyjaśnicie dzieciom cel każdego ćwiczenia i czego się od nich oczekuje. Pomyślcie także o tym, jakie przygotowania należy poczynić z wyprzedzeniem na tę część zajęć.

Lekcja 4.1: _____

Lekcja 4.2: _____

Lekcja 4.3: _____

ROZDZIAŁ 10

Lekcje z Zestawu 5 mają na celu pomóc dzieciom w rozwijaniu tych nawyków i wzorców postępowania, które wypływają z szacunku dla godności wszystkich ludzi, a także w zrozumieniu co oznacza dostrzegać wrodzoną szlachetność każdej istoty ludzkiej. Zachęcamy do przeczytania tych trzech lekcji, a następnie opisanie głównych pojęć poruszanych w każdej z nich.

Lekcja 5.1: _____

Lekcja 5.2: _____

Lekcja 5.3: _____

Przejdźcie teraz do następnych rozdziałów, które pomogą wam w przygotowaniu się do prowadzenia lekcji z tego zestawu.

ROZDZIAŁ 11

W trakcie tych lekcji będziecie pomagać dzieciom w zapamiętywaniu następującej modlitwy. Przeczytajcie ją z członkami waszego kółka a następnie określcie, które słowa lub wyrażenia mogą wymagać wyjaśnienia jeśli dzieci mają w wystarczającym stopniu uchwycić znaczenie modlitwy, zanim zaczną uczyć się jej na pamięć. Poniżej możecie zamieścić niektóre z waszych przemyśleń.

„O Panie mój! Niechaj Twe piękno stanie się moim pokarmem, Twoja obecność moim napojem, Twoje zadowolenie moją nadzieją, a wysławianie Ciebie moją czynnością; niechaj pamięć o Tobie będzie mi towarzyszem, a potęga Twej władzy moim ratunkiem, Twoje domostwo moim domem, a moja siedziba miejscem, które Ty uświęciłeś ponad wszelkie ograniczenia, narzucone tym, którzy odgradzili się od Ciebie jakby zasłoną.

Zaprawdę, Tyś jest Wszechmocnym, Najchwalebniejszym i Najpotężniejszym”².

ROZDZIAŁ 12

Jak zauważyliście czytając te trzy lekcje z Zestawu 5, rozpoczynają się one od dyskusji na temat szlachetności przypominając dzieciom, że powinniśmy uważać, aby nigdy nie robić niczego, co mogłoby ograbić nas z klejnotów, którymi zostaliśmy obdarzeni lub podważyć wrodzoną szlachetność innych. W tym kontekście dzieci będą się zastanawiać, w jaki sposób cecha uprzejmości jest niezbędna w wyrażaniu szacunku dla każdej istoty ludzkiej i dlaczego musimy wyeliminować uprzedzenia z naszych serc, jeśli mamy strzec naszej własnej godności i godności wszystkich, których spotykamy.

Z pewnością przypominacie sobie, że Rozdziały od 9 do 15 w poprzedniej części poruszały wiele z powyższych pojęć związanych z tematem poszanowania ludzkiej godności, a także inne, takie jak wrodzony potencjał każdej jednostki do ukazywania imion i atrybutów Boga oraz dwie natury istoty ludzkiej, wyższą i niższą. Przeanalizowaliśmy również, oprócz uprzejmości, trzy cechy duchowe, które są kluczowe dla okazywania prawdziwego szacunku innym: cierpliwość, szczerłość i uczciwość. Poświęćcie teraz chwilę na ponowne przeczytanie akapitów wprowadzających do Lekcji 5.1, 5.2 i 5.3 a także cytatów do zapamiętania, a następnie przedyskutujcie z członkami swojej grupy poniższe pytania, które pomogą wam przemyśleć w jaki sposób podzielicie się powyższymi koncepcjami ze swoimi uczniami:

- a. Dzieci muszą zrozumieć, że Bóg stworzył każdego szlachetnym, i że każdy z nas ma potencjał, by odzwierciedlać Jego imiona i atrybuty. Jakie błędne koncepcje na temat rzeczywistości istoty ludzkiej zostaną usunięte z ich umysłów, gdy dzieci zrozumieją tę prawdę?

- b. Jak ważne jest to rozumienie w motywowaniu dzieci do działania w sposób, który szanuje ich własną godność i godność innych, nawet w niesprzyjających okolicznościach?

- c. Co odróżnia uprzejmość jako cechę ludzkiej duszy od zwykłych zewnętrznych aktów grzeczności w różnych sytuacjach społecznych? Jakie inne duchowe cechy są obecne, gdy okazujemy prawdziwą uprzejmość?

- d. Jakie przykłady można podać dzieciom, aby pomóc im zrozumieć, że uprzejmość jest cechą duchową, która upiększa nasz charakter i nasze relacje z przyjaciółmi, członkami rodziny i członkami naszej wspólnoty?

- e. Jaki jest związek między dostrzeganiem szlachetności każdej istoty ludzkiej a uwalnianiem się od uprzedzeń?

- f. W jaki sposób historia ‘Abdu’l-Bahy zamieszczona w uwagach wprowadzających do Lekcji 5.3 może wzmocnić w sercach i umysłach dzieci zrozumienie, co oznacza traktowanie innych w sposób, który uznaje ich szlachetność bez względu na ich pochodzenie?

Po wprowadzeniu dzieci w temat każdej lekcji i zaprezentowaniu im cytatu, który będą miały zapamiętać należy oczywiście poświęcić kilka chwil, aby pomóc im zrozumieć znaczenie niektórych zawartych w nim słów. W tym celu można skorzystać ze zdań objaśniających podanych do lekcji, a także wszelkich dodatkowych zdań, które warto ułożyć, a które odnosiłyby się do sytuacji dobrze znanych dzieciom w waszej grupie.

Szczodrze: _____

Rzucać (o świetle): _____

Przychylność: _____

Napominać: _____

Przestrzegać: _____

Odziany: _____

Szata: _____

Prawość: _____

Wysilek: _____

Jednoczyć się: _____

Umiarkowanie: _____

Rozwaga: _____

Czuły szacunek: _____

ROZDZIAŁ 13

Podobnie jak w przypadku wcześniejszych lekcji, warto skorzystać z piosenek w celu wzmocnienia głównych tematów obecnych lekcji. Przejrzyjcie zbiór piosenek, udostępniony jako osobny tom, i zastanówcie się nad innymi, które są wam znane wybierając kilka, które byłyby odpowiednie do zaśpiewania z dziećmi podczas trzech lekcji z tego zestawu. Jednym z przykładów może być piosenka „Popatrz na mnie”.

Lekcja 5.1: _____

Lekcja 5.2: _____

Lekcja 5.3: _____

ROZDZIAŁ 14

Trzy historie z życia ‘Abdu’l-Bahy zawarte w tym zestawie lekcji zwiększą u dzieci rozumienie, co oznacza poszanowanie godności każdej istoty ludzkiej. Po ponownym przeczytaniu tych opowiadań, przedyskutujcie poniższe pytania z pozostałymi członkami waszego kółka.

W Lekcji 5.1 opowiecie dzieciom historię o tym, jak ‘Abdu’l-Bahá zareagował na grupę małych chłopców, którzy zachowywali się wobec Niego nieuprzejmie. W jaki sposób historia ta pomoże przedstawić dzieciom standardy postępowania, do których przestrzegania wzywa nas ludzka szlachetność? Jakie fragmenty historii podkreślicie w swojej narracji, aby skupić się bardziej na postępowaniu ‘Abdu’l-Bahy niż na niewłaściwym zachowaniu chłopców?

Historia z Lekcji 5.2, która opisuje spotkanie ‘Abdu’l-Bahy z dziennikarzem podczas Jego podróży po Zachodzie powinna posłużyć dzieciom do zilustrowania znaczenia okazywania uprzejmości we wszystkich naszych relacjach z innymi, bez względu na okoliczności. Jaką lekcję na temat uprzejmości mogły wyciągnąć osoby obecne z ‘Abdu’l-Bahą w tamtym przypadku ze sposobu, w jaki potraktował On reportera? Jak zadbać o to, by dzieci zrozumiały tę samą lekcję?

Historia, którą opowiecie uczniom w Lekcji 5.3, skupia się na znaczeniu wystrzegania się uprzedzeń i okazywania równego szacunku wszystkim ludziom, bez względu na klasę, narodowość, przynależność etniczną, pochodzenie itp. W jaki sposób zaprezentujecie dzieciom postać Fujity, aby pomóc im podążać za historią i zrozumieć znaczenie czynów 'Abdu'l-Bahy? Co chcielibyście, aby dzieci wyniosły z tej historii na temat odwagi i determinacji potrzebnych do wykorzenienia uprzedzeń?

ROZDZIAŁ 15

Jak wiecie, trzy wartości duchowe – cierpliwość, szczerowość i uczciwość – są, wraz z wieloma innymi cechami, niezbędne dla rozwoju dzieci jeśli mają one nawiązywać relacje z innymi z najwyższym szacunkiem. Prowadząc lekcje z tego zestawu należy pomóc dzieciom zrozumieć znaczenie tych cech w takim właśnie kontekście. Powinniście również znaleźć sposobność do powtórzenia z uczniami w waszej grupie odpowiadających im cytatów, które zapamiętali w Klasie 1 a które, jak zauważyliście, są zawarte w Lekcji 5.1. Przejrzyjcie teraz wszystkie trzy lekcje i ustalcie, w których momentach moglibyście wprowadzić rozmowę na temat wyżej wymienionych cech i w jaki sposób powiązalibyście je z głównym tematem.

ROZDZIAŁ 16

W Lekcji 5.1 dzieci są proszone o zastanowienie się nad ważnością traktowania wszystkich z szacunkiem i zachowania swojej własnej godności w kontaktach z innymi. W jaki sposób można wyjaśnić te dwie koncepcje dzieciom, gdy będą przygotowywać się do odegrania czterech scenariuszy w małych grupach lub w parach?

Ćwiczenia sceniczne w Lekcji 5.2 odnoszące się do tematu uprzejmości proponują, aby dzieci najpierw zaangażowały się w odgrywanie scenki, która prawdopodobnie będzie dobrze

znana wielu z nich: powitanie starszego członka rodziny, na przykład ich babci. W jaki sposób można wykorzystać zaproponowane pytania, aby pomóc uczniom w zastanowieniu się nad postawami i usposobieniem, których wymaga traktowanie innych z troską i godnością? Jakże inne scenariusze można wymyślić, które pomogą im rozważyć, w jaki sposób uprzejmość powinna przejawiać się w ich interakcjach z innymi?

Ostatnia lekcja tego zestawu, podobnie jak poprzednia, proponuje wam kilka scenariuszy, które można przedstawić dzieciom – tym razem prosząc je o zakończenie każdego z nich w sposób demonstrujący uprzejmość. Jak moglibyście pomóc uczniom zrozumieć, dlaczego powinni okazywać uprzejmość wobec każdego? Jakże inne sytuacje można podsunąć dzieciom, w których ludzie mogą być nieświadomie niewrażliwi na innych lub uważać, że brak troski i nieuprzejme zachowanie można usprawiedliwić?

ROZDZIAŁ 17

Podczas gdy dzieci zastanawiają się w Zestawie 5 nad tym, co oznacza szanowanie godności każdej istoty ludzkiej będą również uczyć się rysowania ludzkiej postaci, łącznie z ludzką twarzą, jednocześnie poznając pojęcie „proporcji” w sztuce. Ważne będzie, abyście jako ich nauczyciele pomogli im dostrzec związek między szlachetnością każdej ludzkiej duszy a świątynią, poprzez którą jej moce ujawniają się na tym świecie. Przyjrzyjcie się jeszcze raz ćwiczeniom rysunkowym z trzech lekcji tego zestawu i przedyskutujcie z resztą waszej grupy, w jaki sposób moglibyście zaprezentować każde z nich dzieciom i pomóc im w ich wykonaniu. Jakże przygotowania należy poczynić z wyprzedzeniem na tę część zajęć?

Lekcja 5.1: _____

Lekcja 5.2: _____

Lekcja 5.3: _____

ROZDZIAŁ 18

Lekcje od 6.1 do 6.3 zgłębiają temat tego, co to znaczy być dobrym przyjacielem. Podobnie jak inne tematy, które omawialiście z dziećmi jest to ważne zagadnienie, które wymaga nieustannej refleksji, a tutaj będziecie starali się przekazać uczniom tylko kilka kluczowych koncepcji. Podobnie jak poprzednio, warto w tym momencie poświęcić trochę czasu na przejrzenie wszystkich trzech lekcji z tego zestawu i zapisanie głównych pojęć, które są w nich rozważane.

Lekcja 6.1: _____

Lekcja 6.2: _____

Lekcja 6.3: _____

Teraz, gdy już zapoznaliście się z lekcjami, możecie przejść do poniższych rozdziałów, których zadaniem jest pomóc wam w przygotowaniu się do poprowadzenia tychże lekcji.

ROZDZIAŁ 19

Poniższa modlitwa wpisuje się w ogólny temat tego zestawu i proponujemy, aby dzieci nauczyły się jej na pamięć na przestrzeni owych trzech lekcji, w miarę jak będą wzrastać w świadomości, że w każdych okolicznościach mogą pokładać całkowitą ufność w Bogu. Jakie słowa lub zwroty będziecie musieli wyjaśnić dzieciom, aby pomóc im w wystarczającym uchwyceniu znaczenia tej modlitwy?

„O Panie! U Ciebie szukam schronienia i ku wszystkim Twoim znakom kieruję serce moje.

O Panie! W podróży będąc czy w domu, podczas moich zajęć czy pracy, w Tobie pokładam całą moją ufność.

Udziel mi zatem dostatecznej pomocy, abym mógł uniezależnić się od wszystkich rzeczy, o Ty, który jesteś nieprześcigniony w swoim miłosierdziu!

Przyznaj mi moją część wedle swojej woli, o Panie, i spraw, abym zadowolili się tym, co dla mnie przeznaczyłeś.

Twoją jest wszelka władza rozkazywania”³.

ROZDZIAŁ 20

Przeglądając trzy lekcje z niniejszego zestawu z pewnością zauważyliście, że prowadząc je najpierw pomożecie dzieciom zrozumieć, że nie jesteśmy sami na tym świecie i że Bóg jest zawsze z nami, prowadząc nas i wzmacniając, oraz że On zaiste jest naszym prawdziwym Przyjacielem. Następnie pomożecie uczniom zastanowić się nad znaczeniem zaufania w przyjaźni, a zwłaszcza nad tym, co to znaczy być godnym zaufania, oraz zastanowić się nad więzami serdeczności, które istnieją między dwoma przyjaciółmi.

Wasze własne rozumienie powyższych koncepcji bez wątpienia pogłębiło się dzięki przestudiowaniu Rozdziałów od 16 do 25 pierwszej części tej książki i refleksji nad cytowanymi tam fragmentami z Pism. Ponadto rozważyliście niektóre z duchowych cech, które

musimy przejawiać, jeśli mamy tworzyć trwałe więzi przyjaźni z innymi. Przeanalizowaliśmy cztery konkretne cechy – wiarygodność, życzliwość, hojność i wybaczenie – w kontekście relacji między przyjaciółmi. Aby pomóc wam zastanowić się w jaki sposób przyczynicie się do pożądanego wzorca postępowania u waszych uczniów, przedyskutujcie poniższe pytania w waszej grupie po ponownym przeczytaniu uwag wprowadzających i cytatów do zapamiętania w Lekcjach 6.1, 6.2 i 6.3:

- a. Jak uważacie, dlaczego ważne jest najpierw pomóc dzieciom zrozumieć, że Bóg jest ich prawdziwym Przyjacielem, zanim będziemy rozmawiać z nimi o wymogach przyjaźni z innymi ludźmi?

- b. W jaki sposób przypominanie dzieciom o Bożych dobrodziejstwach – miłości i trosce, którymi nas tak hojnie obdarza, przebaczeniu i szczodrości, które nam okazuje, prawach i naukach, które dał nam dla naszej ochrony, wszystkich dobrych rzeczach, które stworzył dla naszego dobra – upewnia je, że Bóg jest ich prawdziwym Przyjacielem?

- c. Co chcielibyście, aby dzieci zrozumiały z waszych uwag wprowadzających do Lekcji 6.2 na temat tego, w jaki sposób cecha wiarygodności powinna przejawiać się między przyjaciółmi?

- d. Jakie przykłady można podać dzieciom sposobów, w jakie przyjaciele mogą pomagać sobie nawzajem w robieniu rzeczy, które są miłe Bogu?

- e. Jak wyjaśnicie dzieciom, że w miarę jak ogień miłości Boga płonie jaśniej w sercach przyjaciół wzmacnia on także więzi zaufania między nimi?

- f. Z czego przyjaciele powinni czerpać radość, jak wspomniano w uwagach wprowadzających do Lekcji 6.3?

- g. Jakie postawy należy rozwijać u dzieci, jeśli mamy im pomóc w skoncentrowaniu się na tym co mogą zrobić, aby troszczyć się o swoich przyjaciół a nie na tym, co ich przyjaciele powinni zrobić dla nich?

- h. Jaki jest związek między duchowymi cechami szczodrości i przebaczenia, które powinny przejawiać się w prawdziwej przyjaźni? Czy hojna osoba może być niezdolna do wybaczenia, i czy osoba wybacząca, która nie zwraca uwagi na wady innych, może być niezdolna do bycia szczodłą?

Po wprowadzeniu uczniów w tematykę każdej z trzech lekcji jak zwykle będziecie pomagać im w zapamiętaniu związanych z nimi cytatów. Dla poniższych słów podano zdania, które pomogą wam wyjaśnić dzieciom ich znaczenie. Przejrzyjcie je teraz a następnie napiszcie dodatkowe zdanie dla każdego z nich, które będzie odpowiednie dla okoliczności, w jakich znajdują się dzieci w waszej grupie.

Nachylić: _____

Prawdziwy: _____

Nieźródlny: _____

Zobowiązać się: _____

Plugawic: _____

Przejrzysty: _____

Zniszczyć: _____

Prawdziwy: _____

Trwały: _____

Więź: _____

ROZDZIAŁ 21

Jak zawsze, wybierzcie kilka piosenek, albo z dostępnego zbioru, albo z innych znanych wam piosenek, które wzmocnią u dzieci tematy poruszane podczas lekcji. W przypadku tego zestawu piosenka „Looking for Good” będzie doskonałym wyborem.

Lekcja 6.1: _____

Lekcja 6.2: _____

Lekcja 6.3: _____

ROZDZIAŁ 22

Zwróćmy teraz naszą uwagę na opowiadania zawarte w tym zestawie, które mają na celu pogłębienie zrozumienia przez dzieci koncepcji omawianych w lekcjach związanych z prawdziwą przyjaźnią. Przeczytajcie teraz te historie jeszcze raz, a następnie wspólnie z grupą rozważcie poniższe pytania.

Lekcja 6.1 opowiada historię egipskiego kupca, który wyruszył na pielgrzymkę do Ziemi Świętej, aby dostąpić obecności Bahá'u'lláha. W jaki sposób kupiec przygotował się, aby być godnym tego bezcennego daru? Jakie szczegóły z pewnością będziecie chcieli uwzględnić w opowiadaniu tej historii, aby podkreślić dzieciom miłość i troskę, z jaką Bahá'u'lláh i ‘Abdu’l-Bahá powitali tego wyjątkowego gościa? Jakie spostrzeżenia dzieci mogą wynieść z tej historii, które pomogłyby im lepiej zrozumieć temat lekcji, a mianowicie, że Bóg jest naszym prawdziwym Przyjacielem?

Opowiadanie z Lekcji 6.2 – legenda o Damonie i Pythiasie – ilustruje niezachwiane zaufanie, które powinno istnieć między prawdziwymi przyjaciółmi. Które momenty w tej historii pokażą dzieciom to zaufanie najbardziej? W jaki sposób pomożecie dzieciom przełożyć to, co rozumieją z tej historii na ich własne wysiłki w budowaniu relacji opartych na zaufaniu z innymi uczniami w grupie?

W opowiadaniu z Lekcji 6.3, ‘Abdu’l-Bahá przekłada spotkanie na inny termin, gdy jedna osoba z grupy odwiedzających, May Maxwell, rozchorowuje się. Pomoże to dzieciom zobaczyć jak ważne jest dbanie o naszych przyjaciół i sprawianie radości ich sercom, nawet jeśli wymaga to rezygnacji z czegoś, co jest nam cenne. W jaki sposób słowa i czyny ‘Abdu’l-Bahy przekazały tę lekcję grupie odwiedzających? Jakie postawy i wartości zilustrowane w tej historii pozwalają nam być prawdziwymi przyjaciółmi? Jak zamierzacie ją opowiedzieć, aby te cechy i postawy, a nie konkretny rozwój wydarzeń pozostały głównym tematem narracji?

ROZDZIAŁ 23

Jak już wspomnieliśmy, duchowe cechy wiarygodności, uprzejmości, hojności i wybaczenia są jednymi z wielu, które dzieci będą musiały rozwinąć jeśli mają one wykształcić w sobie nawyki i wzorce postępowania, które umożliwią im tworzenie trwałych więzi przyjaźni z innymi. Warto, abyście podczas prowadzenia lekcji z tego zestawu powtórzyli z dziećmi cytaty, których nauczyły się w Klasie 1 związane z tymi czterema cechami, a które zostały zamieszczone dla ułatwienia w Lekcji 6.1, i podzielili się z nimi kilkoma koncepcjami, które pomogą im dostrzec ich znaczenie w prawdziwej przyjaźni. Poświęćcie trochę czasu na omówienie z innymi członkami waszego koła studiujących jak można by pogłębić w naturalny sposób rozumienie tych cech przez dzieci w trakcie przechodzenia przez różne elementy lekcji w tym zestawie.

ROZDZIAŁ 24

Przejdźmy teraz do drugiego rodzaju ćwiczeń scenicznych, które nawiązują do tematu przewodniego tego zestawu. Ćwiczenie z pierwszej lekcji prosi uczniów o przygotowanie prostego skeczu na podstawie historii, którą im opowiecie o górze i jej przyjaciółach.

Przedyskutujcie z pozostałymi członkami waszego kółka studiujących w jaki sposób pomożecie dzieciom przeprowadzić to ćwiczenie.

W Lekcji 6.2 dzieci będą odtwarzać – bądź to jako cała grupa, bądź w mniejszych grupkach – historię Damona i Pythiasa. Biorąc pod uwagę wielkość i charakter grupy, którą uczycie, w jaki sposób planujecie przeprowadzić to ćwiczenie? Jak przygotujecie uczniów do odtworzenia tej historii? Jaki jest cel zadawania im pytań, które są proponowane po odtworzeniu opowiadania?

Podobnie, jakie kroki podejmiecie, aby pomóc dzieciom stworzyć improwizację opartą na historii grupy przyjaciół planujących uroczyste obchody Naw-Rúz, jak zaproponowano w Lekcji 6.3? Jak można opisać znaczenie Naw-Rúz tym dzieciom w grupie, które dowiadują się o nim po raz pierwszy?

ROZDZIAŁ 25

Na dotychczasowych lekcjach dzieci tworzyły prace artystyczne tylko w dwóch wymiarach. Na lekcjach z Zestawu 6 zaczną tworzyć rzeźby w trzech wymiarach, podczas poznawania nowego elementu sztuki - „formy”. Zadania na tych lekcjach są nieco bardziej złożone niż te na wcześniejszych lekcjach, a dzieci mogą potrzebować zarówno więcej pomocy, jak i więcej czasu na ich ukończenie. Co więcej, szczególnie w zadaniach związanych z tematem lekcji, które w dużej mierze mają charakter kooperacyjny, należy pomóc dzieciom pamiętać o tym, jak ważne jest okazywanie cech dobrego przyjaciela podczas współpracy przy tworzeniu różnych rzeźb.

Przyjrzyjcie się teraz ćwiczeniom artystycznym z tych trzech lekcji. Jak przygotujecie się do każdego z nich? Czy są jakieś modyfikacje, które być może trzeba będzie wprowadzić, aby zadania były dostosowane do szczególnych okoliczności panujących w grupie? Jaką pomoc trzeba będzie zaoferować dzieciom? Co im powiecie aby upewnić się, że wiedzą, co mają zrobić i jak mają ze sobą współpracować? Przedyskutujcie te pytania w grupie i zapiszcie swoje przemyślenia poniżej.

Lekcja 6.1: _____

Lekcja 6.2: _____

Lekcja 6.3: _____

ROZDZIAŁ 26

Lekcje w Zestawie 7 poruszają temat służby, a zadania, które będziecie wykonywać z dziećmi pomogą im w pewnym stopniu zrozumieć, co to znaczy poświęcać swoje życie służbie. Przeczytajcie teraz te lekcje i zapiszcie główne pojęcia omawiane w każdej z nich.

Lekcja 7.1: _____

Lekcja 7.2: _____

Lekcja 7.3: _____

Po zidentyfikowaniu niektórych pojęć omawianych w tym zestawie lekcji zachęcamy do przestudiowania następujących rozdziałów w ramach przygotowań do prowadzenia tychże lekcji.

ROZDZIAŁ 27

Na początek zastanówcie się jak możecie pomóc uczniom w zrozumieniu kluczowych słów i wyrażen w poniższej modlitwie, którą powinni zdołać zapamiętać w ciągu tych trzech lekcji.

„O Ty, życzliwy Panie! Te urocze dzieci są dziełem palców Twojej mocy oraz cudownym znakiem Twojej wielkości. O Boże! Ochraniaj te dzieci, dopomóż łaskawie w ich wychowaniu i pozwól, by oddały się służbie dla świata ludzkości. O Boże! Te dzieci są perłami, spraw, aby ukształtowały się w muszli Twojej serdecznej dobroci.

Tyś jest Łaskawym, Wszechmiłującym”⁴.

ROZDZIAŁ 28

Prawdopodobnie zauważyliście, że ten zestaw lekcji rozpoczyna się od pomocy dzieciom w zrozumieniu, że wyrażamy naszą miłość do Boga poprzez służbę Jego stworzeniom i że powinniśmy starać się sercem i duszą podążać śladami 'Abdu'l-Bahy, gdy angażujemy się w służbę Bogu i naszym bliźnim. Druga lekcja koncentruje się na znaczeniu wkładania wysiłku w bezinteresowną służbę otaczającym nas ludziom, podczas gdy w trzeciej uczniowie zastanawiają się nad tym, w jaki sposób przez całe życie powinni wykorzystywać w służbie talenty i zdolności, którymi obdarzył ich Bóg.

Aby pogłębić rozumienie tych samych koncepcji zastanawialiście się nad wybranymi fragmentami z Pism w Rozdziałach 26-33 w części pierwszej. Zauważyliście tam również, że cztery duchowe cechy są szczególnie istotne dla szczerej służby: bezinteresowność, radość, posiadanie nadziei i niezłomność. Mając na uwadze te rozważania zachęcamy do ponownego przeczytania uwag wprowadzających do lekcji z tego zestawu oraz odpowiadających im cytatów do zapamiętania. Następnie powinniście rozważyć poniższe pytania z członkami waszej grupy.

- a. Jak moglibyście wyjaśnić dzieciom koncepcję, że służymy Bogu służąc Jego umiłowanym?

- b. Przy wielu okazjach rozważaliśmy znaczenie łączenia delikatnych serc dzieci z 'Abdu'l-Bahą. W tym zestawie lekcji niezbędne jest, aby ich pojęcie służby zostało ukształtowane przez Jego przykład. W jaki sposób Lekcja 7.1 stara się osiągnąć ten cel?

- c. Zdania wprowadzające w Lekcji 7.2 podają przykłady sposobów, w jakie dzieci mogą służyć innym. Jak można im pomóc znaleźć takie przykłady w ich własnym otoczeniu?

- d. Dzieci powinny nauczyć się, że ich serca i umysły powinny kierować się ku Bogu, gdy służą innym. W jaki sposób skupienie się na Bogu pomoże im pozostać wytrwałymi w swoich wysiłkach?

- e. Jaką wartość ma omawianie z dziećmi w tak młodym wieku istotnej roli, jaką odgrywa nauka rzemiosła lub zawodu w życiu każdego człowieka? Jak wyjaśnicie im koncepcję, że angażując się w jakąś pracę lub zawód efektywnie wykorzystujemy nasze talenty i zdolności, a także służymy innym?

- f. Jak moglibyście pomóc swoim uczniom zyskać pewność, że otrzymają Boże potwierdzenie i wsparcie, gdy będą bezinteresownie służyć innym?

Jak już wiecie, po wprowadzeniu konkretnego tematu każdej lekcji będziecie pomagać dzieciom w zapamiętaniu cytatu, najpierw wyjaśniając im znaczenie kluczowych słów i wyrażeń. W tym celu przeanalizujcie zdania podane w tych trzech lekcjach i po konsultacji z członkami waszej grupy ułożcie dodatkowe zdanie dla każdego ze słów, które opisuje sytuację, z jaką dzieci w waszej grupie mogą się utożsamić.

Poświęcać: _____

Służba: _____

Rasa ludzka: _____

Bezczynność: _____

Gnuśność: _____

Przynosić korzyść: _____

Obowiązujący: _____

Angażować się: _____

Zawód: _____

Pozycja: _____

Czcic: _____

ROZDZIAŁ 29

Podobnie jak w przypadku wszystkich lekcji, warto zaśpiewać z dziećmi kilka piosenek, aby wzmocnić główne tematy tych trzech lekcji. Wybierzcie co najmniej jedną lub dwie piosenki na każdą lekcję z podanego zbioru piosenek lub z innych dobrze wam znanych. Przykładami mogą być piosenki „Pracowite rączki” lub „Bądź jak ziemia”.

Lekcja 7.1: _____

Lekcja 7.2: _____

Lekcja 7.3: _____

ROZDZIAŁ 30

Opowiadania z Zestawu 7, które w całości koncentrują się wokół życia 'Abdu'l-Bahy, dadzą uczniom wgląd w to, co oznacza życie poświęcone służbie. Podobnie jak w przypadku poprzednich zestawów, przeczytajcie ponownie te relacje i przedyskutujcie z innymi nauczycielami, w jaki sposób zaprezentujecie te historie swojej grupie, mając na uwadze poniższe koncepcje i pytania.

Historia Lui Getsinger z Lekcji 7.1 wzmocni w umysłach i sercach dzieci rozumienie, że aby służyć Bogu, musimy służyć naszym bliźnim. W jaki sposób 'Abdu'l-Bahá przekazał Lui tę lekcję? Opowiadając tę historię, powinniście zadbać o to, by opisane przez Luę warunki, w których została poproszona o służbę, nie zostały potraktowane z przesadną uwagą lub wyolbrzymione. Należy raczej podkreślić radę 'Abdu'l-Bahy i Jego przykład bezinteresownej służby. Co moglibyście zrobić, a czego powinniście unikać, aby osiągnąć ten cel, podczas opowiadania tej historii?

Historia z Lekcji 7.2 jest kolejną, która pomoże dzieciom poznać służbę poprzez przykład 'Abdu'l-Bahy. Pewien dumny człowiek, który nazywał siebie „Mojżeszem”, został zaproszony przez 'Abdu'l-Bahę, by towarzyszył Mu w odwiedzaniu biednych i chorych, i wkrótce zaczął dostrzegać ogrom wysiłku, jaki 'Abdu'l-Bahá wkładał w troskę o innych, służąc ludzkości dniem i nocą. Aluzja do Mojżesza jest subtelnym punktem tej historii. Jak wyjaśnilibyście intencję stojącą za tym, co mężczyzna powiedział do 'Abdu'l-Bahy? Omówcie znaczenie tego, w jaki sposób 'Abdu'l-Bahá pomógł temu człowiekowi zrozumieć błąd w jego myśleniu.

Ostatnia historia z tego zestawu – o młodym chłopcu, który pragnął sprawić przyjemność ‘Abdu’l-Basze swoją kaligrafią, zachęci dzieci do zastanowienia się nad pojęciem dążenia do doskonałości. Jakie moralne przesłanie niesie ta historia? W jaki sposób pomoże ona dzieciom zrozumieć niebezpieczeństwo pójścia na skróty w dążeniu do szlachetnych celów? Czego nauczyciele mogą nauczyć się z przykładu ‘Abdu’l-Bahy na temat zachęcania swoich uczniów do dążenia do doskonałości?

ROZDZIAŁ 31

Aby najmłodsi mogli ukształtować nawyki i wzorce postępowania, które są niezbędne do prowadzenia życia poświęconego służbie, ich dusze powinny ozdabiać wiele duchowych cech. Wśród nich, jak wspomniano wcześniej, są bezinteresowność, radość, bycie pełnym nadziei i niezłomność. Aby wspierać dzieci w rozwijaniu tych cech w kontekście służby zachęcamy do powtarzania z nimi od czasu do czasu odpowiednich cytatów z Klasy 1, dołączonych dla ułatwienia do Lekcji 7.1. Prowadząc trzy lekcje z tego zestawu będziecie w naturalny sposób nadal rozwijać te cechy u swoich uczniów, pomagając im zastanowić się nad ich znaczeniem w odniesieniu do służby. Przedyskutujcie z innymi członkami waszej grupy w jaki sposób możecie osiągnąć ten cel.

ROZDZIAŁ 32

Rozważmy teraz ćwiczenia teatralne związane z tematami lekcji w tym zestawie. Lekcja 7.1 prosi dzieci o odegranie scenariusza, w którym oferują one swoją służbę w obrębie dalszej rodziny. Czego dzieci mogą się nauczyć wykonując to ćwiczenie? W jaki sposób można zadbać o to, by uczniowie byli w stanie skutecznie je wykonać?

Na Lekcji 7.2 będziecie pomagać dzieciom w przedstawianiu historii, która ilustruje znaczenie wyteżonej pracy – nie tylko natychmiastowych korzyści, jakie ona przynosi, ale także owoców, które wydaje dla następnych pokoleń. W jaki sposób możecie zadbać o to, by ta koncepcja została przekazana podczas opowiadania historii? Aby pomóc dzieciom w jej zaimprovizowaniu podaliśmy przykłady pytań, które możecie im zadać, aby pobudzić ich wyobraźnię. Jakie inne pytania można zadać oprócz tych zaproponowanych?

Ćwiczenie w odgrywaniu scenek związane z tematem Lekcji 7.3 koncentruje się na idei, że każda osoba może służyć ludzkości poprzez swoją pracę i zawód. Co należy powiedzieć i uczynić, aby pomóc dzieciom w pomyślnym przeprowadzeniu tego ćwiczenia? Po tym, jak każde dziecko zaimprovizuje kilka zadań związanych z pracą, którą wybrało do odegrania, jakie pytania można zadać grupie, aby pomóc im dostrzec jak przyczynia się to do poprawy świata?

ROZDZIAŁ 33

W tym ostatnim zestawie lekcji podczas elementu poświęconemu sztuce będziecie czerpać ze zdobytego doświadczenia, aby opracowywać zadania które, pozwalając dzieciom na wykorzystanie ich umiejętności i zdolności, wzmacniają w pewien sposób ogólny temat dotyczący służby. Jedną z możliwości zasugerowaną w pierwszych dwóch lekcjach byłoby stworzenie różnego rodzaju kukiełek i przeprowadzenie prostych skeczy, które połączyłyby ich umiejętności artystyczne z tymi, które rozwijały podczas kreatywnego odgrywania scenek. Na ostatniej lekcji można poprosić dzieci o wykorzystanie zdolności nabytych w Zestawie 6 do wykonania przedmiotów trójwymiarowych. Oczywiście będziecie musieli przyjrzeć się swoim własnym możliwościom i wybrać to, co waszym zdaniem będzie najbardziej odpowiednie według zdolności waszych uczniów i okoliczności panujących w waszej grupie. Przedyskutujcie to teraz z innymi nauczycielami biorącymi udział w tym kursie. Co zamierzacie zrobić? Jakiego rodzaju przygotowania będą potrzebne? Poniżej znajduje się nieco więcej miejsca na zapisanie waszych przemyśleń.

Lekcja 7.1: _____

Lekcja 7.2: _____

Lekcja 7.3: _____

Zestaw 4

Życie w harmonii z innymi

LEKCJA 4.1

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Możecie rozpocząć zajęcia od odmówienia wybranej przez was wcześniej modlitwy, a następnie poprosić dwoje lub troje dzieci o odmówienie modlitwy, którą znają na pamięć. Następnie uczniowie mogą zacząć uczyć się na pamięć poniższej modlitwy, której powinni zdołać nauczyć się podczas zajęć z tego zestawu lekcji. Pamiętajcie, aby wyjaśnić im wszelkie słowa i wyrażenia, które mogą być dla nich nieznane.

„O Panie Boże! Uczyń nas falami morza, kwiatami ogrodu, zjednoczonymi i zgodnymi dzięki łasce Twojej miłości. O Panie! Otwórz serca znakami swej jedności i uczyn całą ludzkość gwiazdami jaśniejącymi z tej samej wyżyny chwały i doskonałymi owocami rosnącymi na Twym Drzewie życia.

Zaiste, Tyś jest Wszechmocnym, Samoistnym, Dającym, Przebaczającym, Odpuszczającym, Wszechwiedzącym, Jedynym Stwórcą”⁵.

Podobnie jak to czyniliście w przypadku lekcji z Zestawów 1–3 należy szukać okazji podczas tych lekcji, aby wplatać w rozmowy z dziećmi idee odnoszące się do cech duchowych, o których uczyły się w Klasie 1. W przypadku Zestawu 4, który jest poświęcony życiu w harmonii z innymi, cechy sprawiedliwości, miłości, promienności i współczucia będą miały szczególne znaczenie. Podczas prowadzenia lekcji warto również poprosić dzieci, aby od czasu do czasu zarecytowały wersety związane z tymi cechami, które zapamiętały w Klasie 1:

„Kroczcie drogą sprawiedliwości, zaprawdę bowiem to właśnie droga prosta”⁶.

„O przyjacielu! W ogrodzie twego serca nie sadź niczego prócz róży miłości. . .”⁷.

„O Synu Tego, Który jest! Tyś jest Mą lampą i światło Moje jest w tobie. Czerp światło zeń i nie szukaj nikogo prócz Mnie”⁸.

„Królestwo Boga zbudowane jest na słuszości i sprawiedliwości oraz na miłosierdziu, współczuciu i uprzejmości dla każdej żywej duszy”⁹.

B. Zapamiętywanie cytatów

Poniższe koncepcje mają za zadanie pomóc wam w sformułowaniu wprowadzenia do cytatu, którego dzieci będą uczyły się na tej lekcji.

Wszyscy ludzie na świecie zostali stworzeni przez jednego Boga i wszyscy są Jego sługami. Wszyscy oddychamy tym samym powietrzem, żyjemy na tej samej ziemi i otrzymujemy światło i ciepło od tego samego słońca. Wszyscy jesteśmy częścią jednej ludzkiej rodziny. I tak jak ogród obfitujący w kwiaty każdego kształtu i koloru, ludzkość składa się z ludzi różnych kolorów i ras, różnych talentów i zdolności, które są zharmonizowane w piękną całość. Kiedy różni ludzie z całego świata łączą się w jedność, można dostrzec prawdziwą siłę i potencjał ludzkości.

‘Abdu’l-Bahá pokazał nam poprzez swoje słowa i czyny jak możemy budować jedność. Jego dom był często pełen ludzi z różnych części świata, przebywających z

radością w jednym domu, a gdziekolwiek się On udawał, nalegał, aby zgromadzenia obejmowały wszystkich, którzy chcieli się przyłączyć, łącząc wszystkich w harmonii i nigdy nie pozwalając, aby różnice dzieliły ludzi. Zawsze przypominał otaczającym Go ludziom, że jesteśmy falami jednego morza, trawą na tej samej łące, liśćmi na tym samym drzewie, zjednoczeni miłością Boga. Postrzegamy wszystkich jako naszych braci i siostry i traktujemy każdą duszę z życzliwością. Jeśli powstają między nami nieporozumienia, rozwiązujemy je z serdecznością, pamiętając o naszej miłości do Boga i do siebie nawzajem. Unikamy kłótni i bójek. Pomyślcie o ludzkim ciele: wszystkie części współpracują ze sobą, aby uczynić je zdrowym i silnym. W ten sam sposób gdy wszyscy pracujemy razem, każdy wypełniając swoją rolę, dostrzegamy moc zjednoczonego działania i możemy osiągnąć wielkie rzeczy. Aby pomóc nam pamiętać o znaczeniu jedności, nauczmy się na pamięć następujących słów Bahá'u'lláha:

„To światło jedności jest tak potężne, że oświecić może całą ziemię”¹⁰.

Wiecie już, że dzieciom będzie łatwiej nauczyć się powyższego fragmentu na pamięć, jeśli zrozumieją jego znaczenie. Poniżej znajdują się dwa słowa kluczowe dla tego rozumienia wraz z kilkoma zdaniami, które pomogą wam wyjaśnić je uczniom. Możecie również utworzyć dodatkowe zdanie dla każdego z nich, które umieści to słowo w kontekście odnoszącym się do waszej kultury.

Potężne

1. Promienie słoneczne ogrzewają ziemię i dają życie wszystkim istotom. Promienie słońca są potężne.
2. Gdy Kumar przeczytał wiersz, słodkie słowa poezji poruszyły jego serce i napełniły oczy łzami. Wiersz ten miał potężną moc.

Oświecić

1. Pokój był ciemny, dopóki nie włączyliśmy światła. Pokój został oświetlony przez światło.
2. O poranku wschodzi słońce i rzuca swe światło na lądy i morza. Słońce oświetla lądy i morza.

C. Piosenki

Podczas prowadzenia tej lekcji, która może zająć dwie lub trzy sesje zajęć warto zaśpiewać z dziećmi kilka piosenek, w tym kilka, które już znają, może związanych z wyżej wymienionymi cechami duchowymi, oraz jedną lub dwie nowe, które wzmacniają temat jedności.

D. Opowiadanie

Możecie rozpocząć tę część lekcji od przypomnienia dzieciom, że przez całe swoje życie ‘Abdu’l-Bahá gromadził ze sobą różne rodzaje ludzi – starszych i młodszych, bogatych i biednych, ze wszystkich religii i środowisk – i pomagał im uczyć się sposobów na jedność.

Można im powiedzieć, że podążając Jego drogą nigdy nie pozwalamy, by powstawały między nami różnice. Jeśli kiedykolwiek pojawią się nieporozumienia, myślimy o naszej miłości do Boga i szukamy tych rzeczy, które nas jednoczą. Oto historia, która pokazuje, jak ‘Abdu’l-Bahá zjednoczył dwa serca.

Każdego dnia wielu ludzi przychodziło odwiedzić ‘Abdu’l-Bahę w Jego domu, a On witał ich wszystkich z otwartymi ramionami. Pewnego dnia do Jego domu przybył pewien dżentelmen, z którym serdecznie się przywitał. Jakiś czas później, podczas gdy ten dżentelmen nadal przebywał w gościnie u ‘Abdu’l-Bahy, do Jego domu zawitał drugi mężczyzna i on również został ciepło przyjęty. Tak się złożyło, że ci dwaj panowie pokłócili się wcześniej ze sobą i wcale nie ucieszyli się na swój widok. Co więcej, nie chcieli nawet przebywać razem w tym samym pomieszczeniu. Co teraz będzie? Oboje chcieli przebywać z Mistrzem. Czy jeden z nich postanowi wyjść?

‘Abdu’l-Bahá natychmiast rozwiązał tę sprawę. Zaczął od opowiedzenia kilku zabawnych historii i już po chwili obaj mężczyźni zaczęli się śmiać. Następnie powiedział, że Jego dom był domem pokoju i radości, domem śmiechu i uniesienia. Nie chciał, by opuszczali go z uczuciem wrogości w sercu. Panowie słuchali uważnie, zastanawiając się nad słowami Mistrza. Po chwili ‘Abdu’l-Bahá dał każdemu z nich po kilka słodkości i jedwabną chusteczkę. Miały one być, jak zaznaczył, znakiem ich przyrzeczenia przyjaźni. Obaj mężczyźni uśmiechnęli się. Zrozumieli, że to Bóg skierował ich krokami do domu ‘Abdu’l-Bahy tego dnia. Obaj, odtąd będąc przyjaciółmi, odeszli od Jego oblicza z radosnymi sercami, przepelnionymi miłą życzliwością.

E. Odgrywanie scenek

Podczas tych ćwiczeń dzieci będą nadal wzmacniać umiejętności i zdolności potrzebne do udziału w kreatywnym odgrywaniu scenek, które zaczęły rozwijać na lekcjach w Zestawach 1-3.

1. Na tym etapie uczniowie będą już gotowi do rozpoczęcia tej części zajęć stając w odległości około dwóch metrów od siebie w swoich wyimaginowanych kwadratach. Rozpocznijcie od poproszenia ich o spacerowanie się wzdłuż granic ich kwadratów. Następnie powinni wykonać trzy lub cztery razy tradycyjne ćwiczenie rozciągające: niech podniosą ramiona w kierunku nieba, rozciągając się od czubków palców u nóg do czubków palców u rąk, a następnie rozluźnią się, pozwalając ramionom i głowie swobodnie zwisać.
2. Jako dodatkowe ćwiczenie na rozgrzewkę możecie poprosić uczniów o wykonanie okrężnych ruchów ramionami, które również znają z wcześniejszych lekcji. Poproście ich, aby wyciągnęli ręce na boki i obracali nimi najpierw wykonując małe okrążenia, a następnie powoli wykonując coraz większe i większe koła. Gdy poczują, że ich ramiona stają się bardzo ciężkie, mogą pozwolić im opaść i powyrząsać je. Następnie zachęćcie ich do ponownego wykonania tego ćwiczenia, ale tym razem obracając ramionami w przeciwnym kierunku.
3. Podczas następnego ćwiczenia dzieci pozostaną w swoich wyimaginowanych kwadratach. Powiedzcie im, aby udawały, że wykonują następujące czynności: zmywają naczynia, myją psa, karmią kurczęta, noszą drewno, sadzą nasiona, zbierają

plony, nalewają wodę do szklanki i piją z niej. Wypowiadajcie czynności jedna po drugiej dając dzieciom około minuty na zaimprovizowanie każdej z nich.

4. Teraz poproście dzieci, aby usiadły w kręgu a sami usiądźcie pośród nich. Narysujcie twarz – szczęśliwą, smutną, przestraszoną. Zwróćcie się do jednego z dzieci siedzących obok was i przekazcie mu ten rysunek z twarzą. Powinno ono przyjąć ten wyraz twarzy i przekazać go kolejnemu dziecku, i tak dalej. Możecie wykonać to ćwiczenie kilka razy, pozwalając za każdym razem innemu dziecku na stworzenie innego rysunku z jakąś miną.

Teraz możecie przejść do zadań związanych z tematem tej lekcji, czyli znaczeniem życia w jedności. Rozpocznijcie od przypomnienia dzieciom analogii, którą wcześniej im nakreśliliście między jednością ludzkości a funkcjonowaniem ludzkiego ciała. Co by się stało, gdyby część naszych palców odmówiła złapania czegoś, co chcielibyśmy podnieść? Co by się stało, gdyby każda noga próbowała iść w innym kierunku? Następny zestaw ćwiczeń powinien pomóc dzieciom zilustrować, co oznacza bycie zjednoczonym.

1. Opowiedzcie dzieciom następującą historię o dłoni, której palce i kciuk przestały ze sobą współpracować i poproście, aby odegrały ją używając ich własnych dłoni:

Pewnego dnia palce na dłoni Ramiro pokłóciły się z kciukiem. Uznały, że go nie lubią, nie potrzebują i że świetnie poradzą sobie bez niego. Dla kciuka wydało się to doskonałym pomysłem, który wykorzystał ten czas, by odpocząć. Tymczasem palce rozpoczęły nowe życie. Jednak... kiedy próbowały podnieść ołówek, napotkały trudności. Kiedy w końcu im się to udało, pisanie było jeszcze trudniejsze. Nie mogły też łatwo trzymać łyżki, gdy nadszedł czas jedzenia. A zapięcie guzików koszuli było wręcz niemożliwe. Zamiast tego postanowiły się pobawić. Ale, ku ich zaskoczeniu, nie mogły złapać piłki. Czując skruchę, zwróciły się do swojego brata kciuka, i poprosiły go, by znów do nich dołączył. Kciuk, któremu znudziło się już przebywanie w samotności nie musiał się długo zastanawiać i chętnie wrócił do swoich obowiązków.

2. Aby wykonać następne ćwiczenie podzielcie dzieci na pary. Poproście jedno dziecko z każdej pary, aby stanęło za drugim. Dziecko stojące z tyłu powinno być skierowane twarzą do pleców swojego partnera. Wyjaśnijcie im, że każda para będzie funkcjonować jak jedna osoba. Dziecko z tyłu będzie ramionami, a dziecko z przodu będzie resztą ciała. Ręce dziecka znajdującego się z przodu powinny znajdować się za jego plecami, umożliwiając wyciągnięcie ramion dziecka znajdującego się za nim, tak jakby były one ramionami dziecka z przodu.

Teraz wyjaśnijcie dzieciom, że każda para najpierw odegra sytuację, w której ramiona nie są połączone z resztą ciała. Dziecko stojące z przodu powinno opisać, co dzieje się z ciałem. Może na przykład powiedzieć: „Słońce świeci mi w oczy, muszę osłonić je ręką” lub „Swędzi mnie nos, muszę się podrapać”. Dziecko z tyłu powinno zrobić coś innego niż to, co powiedziało ciało, na przykład pomachać ręką, skrzyżować ramiona z przodu, lub poruszyć palcami.

Następnie poproście dwoje dzieci z każdej pary, aby pracowały w harmonii a ramiona wykonywały zadania, których potrzebuje ciało. Pozwólcie dzieciom zamieniać się rolami, aby każde z nich miało szansę udawania, że jest ramionami.

F. Rysowanie i sztuka

W lekcjach składających się na Zestawy 1–3 wprowadziliście swoim uczniom kilka podstawowych elementów sztuki – linię, kształt i teksturę. W tym zestawie lekcji dowiedzą się o innym podstawowym elemencie, już im znanym: kolorze. Aby wykonać poniższe ćwiczenia, należy przygotować dla każdego dziecka kopie Arkuszy 1 i 2, które zamieszczone zostały na końcu tej części, a także czyste kartki papieru i farby lub kredki.

1. Na początek zapytajcie dzieci, czy potrafią nazwać trzy kolory podstawowe: czerwony, niebieski i żółty. Powinniście wyjaśnić, że są one nazywane kolorami podstawowymi, ponieważ za ich pomocą można utworzyć wszystkie inne kolory. Możecie ich zapytać, jaki kolor powstaje, gdy mieszamy czerwony z żółtym? A jeśli mieszamy żółty z niebieskim? A niebieski z czerwonym? Należy być przygotowanym, aby w razie potrzeby pomóc uczniom zidentyfikować kolory pochodne: pomarańczowy, zielony i fioletowy.

Teraz podajcie każdemu dziecku kopię Arkusza 1, który zawiera puste koło kolorów – sześciokąt z miejscem przeznaczonym na każdy z kolorów podstawowych i pochodnych. Poproście dzieci, aby wypełniły pola dla koloru czerwonego, niebieskiego i żółtego za pomocą farbek lub kredek. Następnie poproście je o zmieszanie tych trzech kolorów w celu wypełnienia pól dla koloru pomarańczowego, zielonego i fioletowego.

Następnie możecie wręczyć każdemu dziecku kopię Arkusza 2, który ilustruje, jak narysować żonkila. Zapytajcie dzieci, czy któreś z nich wie, jaki to kwiat i w jakim kolorze często występuje w naturze. Niech pokolorują płatki na żółto, a łodygę i liście na zielono.

2. Przy kolejnym ćwiczeniu warto przypomnieć dzieciom analogię ogrodu, którą omawialiście z nimi wcześniej, aby pomóc im zrozumieć pojęcie jedności w różnorodności. Powiedzcie im, że to właśnie ta wspaniała różnorodność kolorów kwiatów sprawia, że ogród jest tak piękny. Korzystając z Arkusza 2 jako punktu odniesienia, dzieci mogą następnie narysować żonkile i inne kwiaty w różnych kolorach na czystym arkuszu papieru. Na koniec możecie poprosić dzieci, aby pokazały sobie nawzajem swoje rysunki i zastanowiły się nad tym, jak wszyscy jesteśmy kwiatami w ogrodzie ludzkości.

G. Modlitwy na zakończenie

LEKCJA 4.2

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Można zacząć zajęcia od modlitwy na rozpoczęcie zajęć, a następnie pomóc dzieciom w dalszym zapamiętywaniu modlitwy wprowadzonej na Lekcji 4.1. Pamiętajcie, że prowadząc tę lekcję powinniście być przygotowani na to, że gdy nadarzy się okazja, możecie włączyć do rozmów z dziećmi koncepcje związane z duchowymi cechami sprawiedliwości, miłości, promienności i współczucia oraz poprosić je o wyrecytowanie odpowiednich cytatów, które zapamiętały w Klasie 1.

B. Zapamiętywanie cytatów

Poniższe koncepcje pomogą wam zaprezentować cytat, który dzieci mają zapamiętać podczas tej lekcji:

Wiemy, że wszystkie narody świata są stworzone do życia w jedności jako jedna rodzina. W rodzinie każdy jest traktowany sprawiedliwie. Uczymy się znajdować sposoby, by pracować wspólnie dla dobra wszystkich. Dobrostan każdego członka jest związany z dobrostanem rodziny jako całości. Jeśli jednemu z członków dzieje się krzywda, cierpią na tym wszyscy. Podobnie, powinniśmy być uczciwi w naszych relacjach ze wszystkimi, których spotykamy na naszej ścieżce, nigdy nikogo nie wyzyskując. Staramy się okazywać taką uczciwość i sprawiedliwość w naszym codziennym życiu, abyśmy stali się godni zaufania i pewności ze strony naszych bliźnich.

‘Abdu’l-Bahá znany był ze swojej sprawiedliwości i uczciwości. W Ziemi Świętej żyli ludzie wielu ras i religii, którzy rzadko wzajemnie sobie ufali. Jednakże wszyscy ufali ‘Abdu’l-Basze. Uważany był przez wszystkich za człowieka tak mądrego i sprawiedliwego, że szukali u Niego pomocy, gdy byli skłóceni lub napotykali trudności. Ufali Mu całkowicie ponieważ wiedzieli, że ze wszystkimi postępuje sprawiedliwie, niezależnie od religii, narodowości czy rasy. Pracował, aby przynosić wszystkim ukojenie. Aby pomóc nam pamiętać o byciu uczciwymi w naszych relacjach z innymi, nauczmy się następującego cytatu:

„Prosimy Boga, aby obdarzył dusze ludzkie sprawiedliwością tak, aby były uczciwe i starały się zapewnić dobrobyt dla wszystkich. . .”¹¹.

Jak zawsze, należy pomóc dzieciom zrozumieć ważność cytatu do zapamiętania, wyjaśniając im znaczenie nowych lub trudnych słów. Następujące zdania mogą pomóc wam w tym względzie:

Obdarzać

1. Meng jest bardzo inteligentny. Jest obdarzony inteligencją.
2. Claire bardzo bała się pójść do lekarza na szczepienie, ale rodzice powiedzieli jej, że Bóg obdarzył każdego człowieka odwagą. Claire przemyślała to i postanowiła, że nie będzie się już więcej bać.

Starać się

1. Edward postanawia, że chce osiągać lepsze wyniki w szkole. Każdego dnia sumiennie się uczy, aby osiągnąć swój cel. Edward stara się być lepszym uczniem.
2. Gabriela próbuje dać z siebie wszystko przy każdym zadaniu, o wykonanie którego jest proszona. Stara się dążyć do doskonałości przy wypełnianiu każdego zadania.

C. Piosenki

Prowadząc tę lekcję zaśpiewajcie z dziećmi kilka piosenek w odpowiednich momentach, pamiętając o wybraniu co najmniej jednej lub dwóch związanych z jej tematem.

D. Opowiadanie

Aby żyć w harmonii z innymi staramy się traktować wszystkich ludzi sprawiedliwie, nie bacząc na ich religię, pochodzenie, wiek czy okoliczności. Oczywiście w naszym życiu zdarzają się sytuacje, w których spotykamy się z niesprawiedliwością. To opowiadanie pokaże dzieciom jak 'Abdu'l-Bahá, poprzez swoją życzliwość i wiedzę, pomógł innym przezwyciężyć uprzedzenia i postępować sprawiedliwie.

W czasach Bahá'u'lláha i 'Abdu'l-Bahy mieszkańcy Akki byli wprowadzani w błąd odnośnie bahaitów i nie uważali, aby zasługiwali oni na sprawiedliwe traktowanie. Jednak 'Abdu'l-Bahá, dzięki swojej wielkiej mądrości i miłości, zmieniał serca wielu z tych ludzi. Okazywał życzliwość ludziom wszystkich religii i pomagał im się jednoczyć.

W Akce mieszkał pewien chrześcijański kupiec który, podobnie jak jego współobywatele, nie okazywał szacunku bahaitom. Pewnego dnia, będąc poza bramami miasta, kupiec ten zobaczył ładunek węgla drzewnego, który należał do bahaitów. Zatrzymał woźnicę i powiedział: „To jest lepszy węgiel niż ja sam mógłbym dostać!”. Nie zapłaciwszy żadnych pieniędzy zabrał węgiel dla siebie.

Kiedy 'Abdu'l-Bahá usłyszał o tym incydencie, udał się do sklepu kupca, aby poprosić o zwrot węgla drzewnego. W pomieszczeniu było wielu ludzi, a kupiec nie zwracał na Niego najmniejszej uwagi. 'Abdu'l-Bahá siedział więc i cierpliwie czekał. W końcu po trzech godzinach kupiec zwrócił się do Niego i zapytał chłodno: „Czy jesteś jednym z więźniów? Co takiego zrobiłeś, że zostałeś uwięziony?”. 'Abdu'l-Bahá odpowiedział, że Jego przestępstwo było tym samym, za które prześladowano Chrystusa. Kupiec był zaskoczony. „A co ty możesz wiedzieć o Chrystusie?” – zapytał. Wtedy 'Abdu'l-Bahá spokojnie i uprzejmie zaczął mówić mu o Chrystusie i Jego naukach. W miarę jak 'Abdu'l-Bahá mówił, serce kupca zaczęło topnieć, a jego duma i arogancja zniknęły. W końcu powiedział 'Abdu'l-Bahá, że niestety węgla drzewnego już nie ma, ale chętnie za niego zapłaci. Wtedy 'Abdu'l-Bahá powstał, by odejść. Kupiec również wstał i odprowadził Go aż na ulicę, traktując Go z wielkim szacunkiem i poważaniem. Tak oto 'Abdu'l-Bahá, dzięki swojej mądrości i życzliwości, pomógł kupcowi przezwyciężyć jego uprzedzenia i postąpić uczciwie.

E. Odgrywanie scenek

Następujące ćwiczenia zwiększą zdolność uczniów do uczestniczenia w kreatywnym odgrywaniu scenek:

1. Tak jak poprzednio rozpocznijcie od poproszenia dzieci o wykonanie tradycyjnego ćwiczenia rozciągającego w swoich wyimaginowanych kwadratach. Następnie możecie przeprowadzić je przez inne ćwiczenie, znane im z poprzedniej lekcji, w którym tworzą cztery losowe kształty używając swoich głów, rąk i nóg. Niech utworzą pierwszy kształt, Kształt 1, i utrzymają go przez kilka sekund. Następnie powiedzcie im, aby przybrali drugi kształt, Kształt 2, i przytrzymali go. Teraz niech przechodzą między tymi kształtami, a wy liczycie w rytmie „1, 2, 1, 2”. Gdy wykonają to ćwiczenie kilka razy, zawołaj „Stop”. Następnie poproście ich o wytrwanie w trzecim kształcie przez kilka sekund. Następnie mogą przechodzić między tymi trzema kształtami na wasze polecenie „1, 2, 3, 1, 2, 3”. Znowu po kilku rundach każcie im się zatrzymać. Na koniec poproście ich o dodanie czwartego kształtu i przejście przez wszystkie cztery kształty w ten sam sposób po kilka razy, dbając o ustalenie stałego rytmu w trakcie liczenia.
2. Teraz wyjaśnijcie dzieciom, że to samo słowo można wypowiedzieć na różne sposoby. W zależności od tego jak je wypowiadamy, zmienia się jego znaczenie. Poproście je, aby powiedziały słowo „och” tak, jakby
 - ktoś nadepnął im na stopę
 - byli śpiący
 - ich mama wołała ich, aby wstały rano z łóżka
 - ktoś dawał im prezent
 - ich tata mówił, że zamierza zabrać ich na ryby
 - tata powiedział, że jednak nie mogą na nie pojechać
 - dostali zaproszenie na odbycie podróży na Księżyc
 - głaskali psa
 - ugryźli kawałek czegoś, co im nie smakowało
 - intensywnie biegali i brakowało im tchu
 - ich dziadek właśnie przyjechał w odwiedziny

Możecie teraz poprosić uczniów o zaimprovizowanie historii związanej z tematem tej lekcji, jednością i sprawiedliwością.

1. Wyjaśnijcie dzieciom, że będą improwizować tę samą scenkę dwa razy. Za pierwszym razem sytuacja zakończy się niesprawiedliwie. Za drugim razem sprawa zostanie rozwiązana sprawiedliwie. Należy zachęcić dzieci do uzupełnienia szczegółów historii ich własną wyobraźnią. Możecie poprowadzić je przez pierwszy scenariusz w następujący sposób:

Nadszedł czas zbiorów. Owoce są gotowe do zebrania z drzew. Słońce wschodzi i wszyscy przygotowują się do wyruszenia do sadów. Zbierając się powoli na wiejskim rynku, rozmawiają o zbiorach, które zapowiadają się obficie. Ponieważ na jutro zapowiadana jest burza, postanawiają zebrać wszystkie owoce już dziś. Właśnie wtedy na scenę wkraczacie wy, udając wiejskiego nauczyciela. Wy również słyszeliście o nadchodzącej burzy. Tłumaczycie im, że w dachu szkoły jest nieszczelność, którą trzeba załatać. „Ostatnim razem, gdy padało” – mówicie im – „książki dla dzieci przemokły do suchej nitki”. Wszyscy zgadzają się, że dach powinien zostać natychmiast naprawiony, więc dwóch lub trzech mieszkańców wioski zgłasza się na ochotnika, by to zrobić. Pozostali udają się na pola.

Teraz nadszedł już koniec dnia. Nadciągają ciemne chmury, ale na szczęście dach został naprawiony. Ci, którzy go naprawiali, są zmęczeni, gdy wracają na wiejski rynek. Inni również wracają z dnia wytężonej pracy z kosztami wypełnionymi owocami. Jednakże czy chcą podzielić się owocami z tymi, których wysłali do naprawy dachu? Nie. Zatrzymują wszystkie owoce dla siebie. Są niesprawiedliwi wobec swoich przyjaciół.

2. Teraz niech dzieci ponownie zaimprovizują tę scenkę. Tym razem jednak ci, którzy mają owoce okazują sprawiedliwość wobec swoich przyjaciół. Postanawiają, że skoro wszyscy zgodzili się, że trzeba pilnie naprawić dach, to jak najbardziej będzie sprawiedliwe, że zbiory tego dnia zostaną podzielone również między tych, którzy go naprawiali. Wszyscy radośnie zbierają się i dzielą się owocami.

F. Rysowanie i sztuka

Podczas tej lekcji dzieci będą kontynuowały poznawanie zastosowania koloru w sztuce. W szczególności zapoznają się z koncepcją cienia i światła oraz będą odkrywać, jak stworzyć efekt światła wykorzystując proste cieniowanie. Oprócz kopii czterech arkuszy przeznaczonych na tę lekcję należy przynieść na zajęcia kilka czystych kartek papieru, ołówki i farby lub kredki.

1. Proponujemy rozpocząć od krótkiej rozmowy z dziećmi na temat światła posługując się kilkoma przykładami demonstrującymi, jak kolor czegoś może wydawać się zmieniać w zależności od tego, jak pada na nie światło – z jakiego świeci kierunku i czy jest słabe czy mocne. Jeśli to możliwe, pomocne będzie zademonstrowanie tego przy użyciu na przykład latarki i kolorowego przedmiotu. Pomóżcie dzieciom dostrzec, że kolor wydaje się jaśniejszy, gdy obiekt jest zalany światłem i ciemniejszy, gdy światła jest mniej. Powiedzcie im, że mogą stworzyć podobne efekty w swoich pracach artystycznych.
 - a. Rozdajcie każdemu dziecku kopię Arkusza 1 z pustym kołem kolorów. Wyjaśnijcie im, że będą wypełniać puste miejsca dla każdego koloru – podstawowego i pochodnego – tak jak to czynili na poprzedniej lekcji, tylko tym razem będą tworzyć różne „odcienie” każdego z tych kolorów, od bardzo intensywnego do bardzo jasnego. Idąc po kolei po jednym kolorze, powinni zacząć od środka koła i rozpocząć kolorowanie go od najbardziej intensywnego odcienia koloru – na przykład głębokiej czerwieni – i stopniowo rozjaśniać go w miarę przesuwania się ku krawędzi koła. Jeśli używają kredki mogą kontrolować cieniowanie, wywierając na nią większy lub mniejszy nacisk. Jeśli używają farby,

można nauczyć je stopniowego dodawania wody, aby kolor stawał się coraz mniej intensywny.

- b. Po zdobyciu pewnej umiejętności kontrolowania intensywności koloru, dzieci mogą następnie nauczyć się, jak tworzyć efekty światła i cienia – najpierw używając tylko czerni i bieli. Rozdajcie im kopie Arkusza 2, bądź to po jednej dla każdego ucznia, albo po kilka do wspólnego podziału. Arkusz ten pokazuje, jak narysować jabłko i jak cieniować je ołówkiem. Na początek poproście uczniów o narysowanie zarysu jabłka na czystej kartce papieru zgodnie z przedstawioną instrukcją. Warto wspomnieć, że jabłka nie są idealnie okrągłe. Można też przynieść jabłko na zajęcia i poprosić dzieci o przyjrzenie się jego kształtowi.

Gdy narysują już podstawowy kształt jabłka z kilkoma szczegółami, takimi jak ogonek, mogą dodać cieniowanie. Powiedźcie im, że mogą to zrobić stosując różną siłę nacisku na ołówek, dzięki czemu jabłko będzie ciemniejsze tam, gdzie pada na nie mało światła. Trzeba będzie pokazać im jak pada światło na obrazku – na górną część jabłka i nieco za nim. Możecie również wyjaśnić, że mogą pocieniować miejsce pod jabłkiem aby pokazać, że leży ono na powierzchni, a nie unosi się w powietrzu.

2. W ostatnim ćwiczeniu dzieci połączą to, czego nauczyły się w punktach (a) i (b) powyżej, aby stworzyć kolorową miskę owoców. Przypomnijcie grupie ćwiczenie odgrywania scenek, które wykonali wcześniej na tej lekcji, gdzie niektórzy z nich udawali mieszkańców wioski, którzy naprawili dach szkoły przed zbliżającą się burzą, podczas gdy inni zbierali owoce, które następnie zostały sprawiedliwie rozdzielone między nich wszystkich. Rozdajcie dzieciom kopie Arkusza 3 – po jednej dla każdego ucznia lub po kilka do podzielenia się – z rysunkiem miski pełnej owoców, który został zacieniowany w czerni i bieli, aby pokazać światło i cień. Ponownie przydatne może być wskazanie położenia światła padającego na owoce. Następnie dajcie każdemu dziecku kopię Arkusza 4, na którym znajduje się ta sama miska z owocami bez cieniowania. Poproście je o pokolorowanie owoców za pomocą farb lub kredek i stworzenie cieniowania poprzez nadanie każdemu kolorowi większej lub mniejszej intensywności.

G. Modlitwy na zakończenie

LEKCJA 4.3

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Po modlitwach na rozpoczęcie zajęć powinniście pomóc dzieciom dokończyć zapamiętywanie modlitwy wprowadzonej na Lekcji 4.1. Pamiętajcie, że w następnym zestawie dzieci zaczną uczyć się nowej modlitwy, więc należy zadbać o to, by potrafiły dobrze wyrecytować modlitwę z tego zestawu. Nadal warto szukać okazji do omawiania z uczniami w jaki sposób duchowe cechy sprawiedliwości, miłości, promienności i współczucia wiążą się z tematem życia w harmonii z innymi, a także poprosić ich o zarecytowanie odpowiednich wersetów, które już znają, w stosownych momentach.

B. Zapamiętywanie cytatów

Proponujemy, abyście przedstawili następujące wyjaśnienie własnymi słowami, żeby zaprezentować szczególnie temat tej lekcji oraz cytat, który dzieci będą zapamiętywać:

Świadomość, że jesteśmy członkami jednej ludzkiej rodziny sprawia, że pracujemy razem dla dobra wszystkich. Współpracujemy ze sobą i robimy wszystko, co w naszej mocy, aby przyczynić się do osiągnięcia wspólnych celów. Wiele rzeczy nie da się zrobić przez w pojedynkę. Bez współpracy niewiele można osiągnąć na tym świecie. Aby w domu panował porządek, wszyscy członkowie rodziny muszą dbać o odkładanie rzeczy na swoje miejsce. Aby zbudować most, wiele osób musi pracować razem, wkładając w to swój czas i energię. Poprawa jakości uprawianej przez nas żywności, dokonywanie postępów w medycynie, odkrywanie sposobów komunikowania się z ludźmi w odległych miejscach – te i wiele innych wspaniałych rzeczy, o których rozmawialiśmy na naszych zajęciach, są wynikiem współpracy. Pomyślmy o wszystkich ludziach z przeszłości, którzy pracowali razem, aby ulepszyć świat. My również musimy współpracować w harmonii tutaj w naszej grupie, w naszych rodzinach i w szkole. Czasami oznacza to, że musimy być gotowi zrezygnować z tego, czego chcemy dla siebie, dla dobra całości. Okazujemy życzliwość tym, z którymi pracujemy i cierpliwość, gdy ktoś popełni błąd.

‘Abdu’l-Bahá często mówił o znaczeniu współpracy. Wyjaśniał, że niektóre stworzenia mogą prowadzić życie w odosobnieniu i samotności. Na przykład drzewo może żyć bez pomocy i współpracy innych drzew. Niektóre zwierzęta również egzystują w izolacji, z dala od innych zwierząt swojego gatunku. Ale istoty ludzkie zostały stworzone, by współpracować ze sobą i nawiązywać kontakty. ‘Abdu’l-Bahá powiedział nam, że poprzez współdziałanie odnajdujemy szczęście i rozwijamy się zarówno jako jednostki, jak i zbiorowo jako grupa. Aby zawsze pamiętać, że powinniśmy ze sobą współpracować, zapamiętajmy następujący cytat:

„Największą potrzebą ludzkości jest współpraca i wzajemność”¹².

Oprócz zdań podanych poniżej możecie ułożyć kilka innych, które wyjaśniają słowa w kontekście dobrze znanym waszym uczniom.

Największy

1. Wszystko we wszechświecie zostało stworzone przez Boga. On jest Najwyższym Stwórcą.
2. Anibal pragnie ponad wszystko służyć swoim bliźnim. Jego najwyższym pragnieniem jest służyć innym.

Współpraca

1. Nie jest niczym niezwykłym widok dwóch lub trzech mrówek niosących razem duży kawałek jedzenia. Tylko przy współpracy mrówki mogą dźwigać tak duże i ciężkie przedmioty.
2. Kiedy wszyscy pracują razem aby osiągnąć cel, czują się zjednoczeni i szczęśliwi. Współpraca pomaga budować jedność.

Wzajemność

1. W wiosce, w której mieszka Zhu Li uprawia się wiele warzyw i innych roślin. Li Li mieszka w pobliskiej wiosce, w której hoduje się zwierzęta. Każda wioska dostarcza drugiej to, czego potrzebuje. Dzięki wzajemności obie wioski dobrze prosperują.
2. Meera ma dużo wody w studni i pomaga Fabio, podlewając rośliny w jego ogrodzie. Fabio jest dobry we wspinaniu się i pomaga Meerze zrywać owoce z drzew w jej ogrodzie. Fabio i Meera rozumieją znaczenie wzajemności.

C. Piosenki

Jak zawsze wybierzcie kilka piosenek, które dzieci będą mogły zaśpiewać w odpowiednich momentach podczas tej lekcji.

D. Opowiadanie

Następująca historia zilustruje dzieciom, co można osiągnąć dzięki współpracy:

Podczas podróży 'Abdu'l-Bahy po Ameryce jednym z miejsc, które odwiedził, był specjalny kawałek ziemi, który został zakupiony w celu wybudowania bahaickiego Domu Modlitwy, pięknego budynku, do którego wszyscy ludzie mogliby przychodzić i obcować z Bogiem. Zanim rozpoczęła się budowa Domu Modlitwy, w wyznaczonym miejscu odbywało się spotkanie aby odmówić modlitwy, po czym 'Abdu'l-Bahá własnoręcznie położył pierwszy kamień pod ten budynek – kamień węgielny.

Jedna z wyznawczyń, kobieta o nazwisku Nettie Tobin, pragnęła ofiarować coś, co pomogłoby w budowie Domu Modlitwy. Nie miała żadnych pieniędzy do zaoferowania, ale na dzień przed spotkaniem wpadła na pewien pomysł. Udała się do budynku powstającego w pobliżu jej domu. Z boku leżał stos wielkich kamieni i zapytała, czy mogłaby wziąć jeden z nich.

„Proszę bardzo” – powiedział budowniczy. „Te zostały odrzucone”. Wiecie, budowniczy potrzebował określonego rodzaju kamieni, a te na stercie nie nadawały się do użycia. Nettie wybrała kamień, ale odkryła, że był on zbyt ciężki, by mogła go podnieść. Poszła więc do domu po stary wózek dziecięcy, załadowała nań kamień i potoczyła go do domu. To był dystans, który była w stanie pokonać o własnych siłach.

W tamtych czasach wiele miast miało tramwaje, które przewoziły ludzi z jednego miejsca na drugie, podobnie jak dziś mamy autobusy. Tak więc następnego ranka, z pomocą przyjaciółki, Nettie zabrała kamień jadąc trzema tramwajami. Razem podniosły wózek dziecięcy do pierwszego tramwaju, a następnie znowu wysiadły. Czekwały na drugi tramwaj, załadowały na niego wózek i ponownie wysiadły, a na koniec wnieśli go do trzeciego tramwaju, który zawiózł ich w pobliże miejsca, w którym miał powstać Dom Modlitwy. Wciąż jednak pozostawał pewien dystans do przejścia, więc przyjaciółki zaczęły pchać wózek po zniszczonym chodniku. Ale nagle wózek się przewrócił. Nie miały pojęcia, co robić. Nawet razem nie były w stanie unieść tego ciężkiego kamienia na pozostałą odległość. Było już późno, a zebranie już się rozpoczęło. Po tak długiej podróży wydawało się, że Nettie i jej przyjaciółkę wszystko ominie.

Właśnie wtedy nadjechało dwóch chłopców swoim powozem. Z ich pomocą kamień został załadowany na wóz i wszyscy udali się na zebranie – Nettie, jej przyjaciółka, dwaj chłopcy i kamień. Wyobraźcie sobie radość Nettie, gdy ‘Abdu’l-Bahá wybrał ten właśnie kamień na kamień węgielny i umieścił go w ziemi. Z czasem na tym kawałku ziemi zbudowano piękny Dom Modlitwy, a kamień, który Nettie, jej przyjaciółka i dwaj chłopcy wspólnie przynieśli w to miejsce, znajduje się tam do dziś.

E. Odgrywanie scenek

Aby pomóc dzieciom w dalszym rozwijaniu ich umiejętności i zdolności do kreatywnego odgrywania scenek teatralnych można poprosić je o wykonanie następujących ćwiczeń:

1. Na początek poproście uczniów, aby stanęli w swoich wyimaginowanych kwadratach i wykonali tradycyjnie ćwiczenie rozciągające.
2. Następnie poproście ich, aby udawali, że są: łąką, chmurą, parasolem na wietrze, gotującym się jajkiem, smażącym się jajkiem, zabawką bączkiem, samolotem, samochodem, bujanym fotelem.
3. Teraz powiedzcie dzieciom, aby zaczęły spacerować po przestrzeni, w której odbywają się zajęcia. Powinny oczywiście uważać, aby nie wpaść na siebie nawzajem. Wyjaśnijcie im, że będą udawać, że są kimś innym. Na wasze polecenie powinni chodzić tak, jakby byli
 - dzieckiem, które właśnie nauczyło się chodzić
 - ogromnym olbrzymem
 - kimś, kto bardzo się spieszy
 - kimś, kto ma słaby wzrok

- kimś, kto prowadzi psa na smyczy
- kimś, kogo stopa utknęła w wiadrze
- kimś, kto niesie coś na głowie
- kimś, kto nadepnął na cierń
- kimś chodzącym po gorącym piasku
- astronautą na księżycu

Po przeprowadzeniu z uczniami powyższych ćwiczeń, możecie przejść do ćwiczeń związanych z tematem tej lekcji - współpracą. Rozpocznijcie od przypomnienia dzieciom, że istnieje wiele rzeczy na tym świecie, których nie możemy robić w pojedynkę i które wymagają współpracy, jeśli mamy osiągnąć zamierzony cel.

1. Podzielcie dzieci na małe grupy. Poproście je o wymienienie nazw kilku dużych, ciężkich przedmiotów. Najpierw niech każde dziecko udaje, że samodzielnie przenosi jeden z tych przedmiotów z jednego punktu do drugiego, na przykład od jednego drzewa do drugiego, lub przez cały pokój. Następnie każda grupa powinna udawać, że przenosi ten przedmiot razem. Po zakończeniu zadajcie dzieciom kilka pytań: czy łatwo było przenieść tak ciężki przedmiot w pojedynkę? Co się stało gdy pracowali razem jako grupa, aby go przenieść?
2. Teraz poproście grupy aby wymyśliły sytuacje, które mogłyby odegrać a w których ludzie muszą współpracować, aby osiągnąć jakiś cel. Przykładowe scenariusze mogą zawierać którekolwiek z poniższych: używanie drabiny do sięgnięcia po przedmiot znajdujący się na wysokiej półce, próbowanie przeniesienia dużego przedmiotu z jednego pokoju do drugiego przez zamknięte drzwi, czy sprawdzanie, czy obraz wisi prosto. Dzieci mogą również wymyślić scenariusze, które wymagają od grupy wykonania zadania, w którym dzieli się odpowiedzialność, na przykład rodzina pracująca razem, aby przygotować dom na przyjęcie gości, przygotowująca posiłek i myjąca i susząca naczynia.
3. Na koniec poproście dzieci o odegranie historii Nettie i jej kamienia węgielnego. Możecie im pomóc przeglądając raz jeszcze kolejność wydarzeń, przydzielając im role i pomagając im wymyślić jakiś prosty dialog. Oczywiście nie byłoby stosowne, aby którekolwiek z dzieci odgrywało postać 'Abdu'l-Bahy, więc ich inscenizacja powinna zatrzymać się przybyciem Nettie i jej towarzyszy na zebranie, a zakończenie historii mogłoby zostać opowiedziane przez was lub jednego z uczniów.

F. Rysowanie i sztuka

Na tej lekcji pójdziecie o krok dalej w dyskusji na temat kolorów i przedstawicie uczniom koncepcję dopełniających się barw. Pamiętajcie, aby mieć pod ręką jak zawsze wystarczającą ilość kopii arkuszy oznaczonych dla Lekcji 4.3, oprócz kilku czystych kartek papieru, farb lub kredek, nożyczek i kleju.

1. Na początek pokażcie dzieciom koło kolorów z trzema kolorami podstawowymi i trzema kolorami pochodnymi, podobne do tego, które stworzyły na Lekcji 4.1. Zwróćcie uwagę grupy na to, że każdy kolor na kole znajduje się naprzeciwko innego koloru: żółty i fioletowy, pomarańczowy i niebieski, czerwony i zielony. Powiedzcie

uczniom, że pary te nazywane są kolorami dopełniającymi i wyjaśnijcie im, że dwa kolory dopełniające, takie jak niebieski i pomarańczowy, są szczególnie miłe dla oka i piękne, gdy są umieszczone obok siebie.

Teraz rozdajcie dzieciom kopie Arkusza 1, który zawiera trzy prostokąty – każdy z nich podzielony na trzy mniejsze prostokąty i oznaczony parą dopełniających się kolorów. Powiedzcie dzieciom, że za chwilę zobaczą piękny efekt dopełniających się kolorów i nauczą się czegoś więcej na ich temat.

- a. Najpierw poproście dzieci, aby pokolorowały mniejsze prostokąty po lewej stronie wyznaczonymi kolorami. Pozwoli im to zobaczyć efekt umieszczenia dwóch dopełniających się kolorów jeden obok drugiego.
 - b. Następnie niech pokolorują mniejsze prostokąty po prawej stronie, w każdym przypadku mieszając ze sobą dwie wyznaczone barwy dopełniające. Teraz zobaczą jak dwa dopełniające się kolory niwelują się wzajemnie, tworząc kolor szary. Chociaż to ćwiczenie najlepiej sprawdza się z farbami, można je również wykonać kredkami.
2. W następnym ćwiczeniu grupa pozna specjalny rodzaj wzoru zwany teselacją lub mozaiką, czyli wzór utworzony przez jeden kształt, który powtarza się wiele razy pokrywając powierzchnię bez żadnych odstępów i zachodzenia na siebie. Wykonując to ćwiczenie dzieci zobaczą, jak dwa dopełniające się kolory i wiele elementów mozaiki współpracują ze sobą, tworząc piękny wzór.
- a. Rozpocznijcie od przypomnienia dzieciom tematu tej lekcji – współpracy i wzajemności. Pokażcie im przykład teselacji w ich najbliższym otoczeniu, na przykład podłogę wyłożoną kafelkami, szachownicę lub wzorzysty dywan. Jeśli w najbliższym otoczeniu nie można znaleźć nic takiego, możecie przynieść ze sobą kilka przykładów. Zwróćcie ich uwagę na powtarzający się kształt, który tworzy dany wzór.
 - b. Podzielcie dzieci na pary i dajcie każdej parze kopię Arkusza 2 jako punkt odniesienia. Przedstawia on przykład teselacji w czerni i bieli. Podkreście, jak każdy identyczny prosty kształt pasuje do kształtów otaczających go z każdej strony. Następnie rozdajcie każdej parze kilka arkuszy czystego papieru wraz z Arkuszem 3 zawierającym siatkę. Wykorzystując czystą kartkę papieru powinni odrysować ten prosty kształt 20 razy, pokolorować 10 z nich w jednym kolorze dopełniającym i 10 w drugim kolorze dopełniającym, a następnie je wszystkie wyciąć. Następnie używając siatki jako wzornika powinni przykleić kształty na Arkusz 3, dopasowując je do siebie w naprzemiennych kolorach. Każda para dzieci może wybrać dwa dopełniające się kolory, których będą używać i razem jako zespół ustalić w jaki sposób będą współpracować, aby ukończyć projekt, pomagając sobie nawzajem w rysowaniu i kolorowaniu kształtów, wycinaniu ich i przyklejaniu na siatce. Oczywiście należy ostrzec dzieci, aby ostrożnie posługiwały się nożyczkami.

Jako alternatywa dla (b) można poprosić, aby dzieci po prostu narysowały teselację bezpośrednio na siatce i ją pokolorowały. To oczywiście nie da im doświadczenia w

dopasowywaniu elementów do siebie, co pozwala lepiej zrozumieć kształty i wzory, niemniej jednak będzie to nadal skuteczne.

G. Modlitwy na zakończenie

Zestaw 5

Poszanowanie godności każdej
istoty ludzkiej

LEKCJA 5.1

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Na tej lekcji dzieci zaczną uczyć się na pamięć nowej modlitwy. Po odmówieniu modlitw na rozpoczęcie zajęć możecie wprowadzić uczniom następującą modlitwę, którą powinni być w stanie zapamiętać w ciągu trzech lekcji z tego zestawu:

„O Panie mój! Niechaj Twe piękno stanie się moim pokarmem, Twoja obecność moim napojem, Twoje zadowolenie moją nadzieją, a wysławianie Ciebie moją czynnością; niechaj pamięć o Tobie będzie mi towarzyszem, a potęga Twej władzy moim ratunkiem, Twoje domostwo moim domem, a moja siedziba miejscem, które Ty uświęciłeś ponad wszelkie ograniczenia, narzucone tym, którzy odgradzili się od Ciebie jakby zasłoną.

Zaprawdę, Tyś jest Wszechmocnym, Najchwalebniejszym i Najpotężniejszym”¹³.

Podczas gdy przyswajacie materiał z lekcji z Zestawu 5, który porusza temat poszanowania ludzkiej godności, należy zwrócić szczególną uwagę na duchowe cechy cierpliwości, szczerości i uczciwości, pamiętając o wplataniu koncepcji związanych z tymi cechami w dyskusje z dziećmi i przypominając im następujące wersety, których nauczyły się w Klasie 1:

„On, zaprawdę, zwiększy nagrodę tych, którzy cierpliwie wytrzymują”¹⁴.

„Powinniśmy nieustannie okazywać prawdomówność i szczerość. . .”¹⁵.

„Upiększajcie języki, o ludzie, prawdomównością i ozdabiajcie wasze dusze ozdobą uczciwości”¹⁶.

B. Zapamiętywanie cytatów

Warto skorzystać z następujących koncepcji przy wprowadzaniu cytatu, którego dzieci będą uczyły się na pamięć podczas tej lekcji:

Bóg stworzył nas szlachetnymi i złożył w nas swoje światło. Oznacza to, że każdy z nas jest zdolny do odzwierciedlania imion i atrybutów Boga: Jego miłości i hojności, Jego sprawiedliwości i współczucia, Jego życzliwości i cierpliwości. Istoty ludzkie wyrażają swoją szlachetność poprzez akty uprzejmości, poprzez bycie hojnym i przebaczącym, poprzez okazywanie cierpliwości i szczerości. To, że jesteśmy w stanie przejawiać te cechy czyni nas bogatymi i nie powinniśmy robić niczego, co pozbawia nas zdolności do wydobywania tych klejnotów z głębi naszej istoty. Nigdy też nie powinniśmy traktować tych, których spotykamy, w sposób lekceważący ich wrodzoną szlachetność. Niech Bóg broni, byśmy kiedykolwiek wdali się w bójkę lub poniżali kogokolwiek. Nawet gdy napotykamy sytuacje, w których ktoś wykazuje zachowanie niegodne jego szlachetności, powinniśmy starać się postępować w sposób odwrotny. Powinniśmy zawsze mieć najwyższy szacunek dla każdego i nigdy nie robić niczego, co naruszałoby naszą własną godność lub godność innych.

'Abdu'l-Bahá przepełniony był miłością do wszystkich, których napotkał na swej ścieżce, czy to przyjaciół, czy nieznajomych. To, jak inni Go traktowali, nie powstrzymywało Go przed dostrzeganiem ich wewnętrznej szlachetności. Nawet jeśli okazywali złośliwość, agresję i nienawiść, On traktował ich z serdecznym braterstwem. Rozbrajał wrogość miłą dobrą, nigdy nie zastanawiając się, czy dana osoba zasługuje na miłość czy szacunek, ale traktując każdego człowieka jako szlachetną istotę. Aby pomóc nam zapamiętać tę ważną koncepcję, nauczmy się na pamięć następujących słów Bahá'u'lláha:

„... bowiem stworzyłem cię bogatym i hojnie cię obdarowałem”¹⁷.

Hojnie

1. Ulewny wiosenny deszcz tchnął nowe życie w łąki. Hojnie podlał spragnione rośliny.
2. Neela była uszczęśliwiona, że mogła pomóc, gdy jej mama zachorowała. Czuła wdzięczność za to, że Bóg hojnie obdarzył ją siłą potrzebną do opieki nad mamą.

Obdarować

1. Gdy słońce weszło, dolina zaczęła stawać się coraz jaśniejsza. Słońce obdarowało światłem dolinę.
2. Aidan kochał swoich młodszych kuzynów i nauczył ich wielu rzeczy. Obdarowywał ich swoją miłością i czułością.

C. Piosenki

D. Opowiadanie

Następująca historia pomoże dzieciom zrozumieć jak 'Abdu'l-Bahá, bez względu na to, jak zachowywali się ludzie, rozbrajał ich miłością i życzliwością:

Wiecie, że 'Abdu'l-Bahá, choć był już w podeszłym wieku, odbył podróż z Ziemi Świętej do Stanów Zjednoczonych, aby dzielić się naukami swojego Ojca i aby spędzić trochę czasu z pierwszymi bahaitami na Zachodzie. Oczywiście w tamtych czasach, aby pokonać tak duże odległości, trzeba było podróżować tygodniami statkiem, więc możecie sobie wyobrazić jak błogosławieni czuli się bahaici, mogąc przebywać w Jego obecności.

Pewnego dnia gdy był w Nowym Jorku, mała grupa bahaitów postanowiła zabrać Go do parku na spotkanie na świeżym powietrzu. Park znajdował się w pewnej odległości, więc musieli pojechać tam taksówką. 'Abdu'l-Bahá był w pierwszej taksówce, która przyjechała i szybko z niej wysiadł, po czym zaczął podążać w kierunku parku, wyprzedzając pozostałych.

Wkrótce zebrała się wokół Niego grupa chłopców z sąsiedztwa. Widząc Jego nietypowe ubranie zaczęli się z Niego naśmiewać i zachowywać bez szacunku. Kilku z bahaickich przyjaciół, zaniepokojonych, pospieszyło, aby Mu pomóc, ale On nakazał im zaczekać tam, gdzie stali. Teraz chłopcy podeszli jeszcze bliżej 'Abdu'l-Bahy i zaczęli ciągnąć

Go za Jego długi płaszcz. Jednakże 'Abdu'l-Bahá wcale się nie zdenerwował. Po prostu obdarzył ich promiennym uśmiechem, mimo to oni nadal źle się zachowywali. Wtedy 'Abdu'l-Bahá zwrócił się do bahaickich przyjaciół i powiedział: „Przynieście mi to ciasto”. Przyjaciele spojrzeli po sobie z zaskoczeniem. Otóż trzeba wam wiedzieć, że w tem dzień były urodziny 'Abdu'l-Bahy i chociaż nie powiedzieli Mu o tym, przygotowali na tę okazję specjalny tort. „Ależ 'Abdu'l-Bahó” – zaprotestowali niektórzy z nich, „tort jest na twoje urodziny”. 'Abdu'l-Bahá po prostu powtórzył swoją prośbę: „Przynieście mi ten tort”.

Wówczas jeden z przyjaciół odsłonił duży tort z białym lukrem i podał go 'Abdu'l-Basze. Gdy tylko chłopcy zobaczyli to ciasto zaczęli się uspokajać. Następnie 'Abdu'l-Bahá poprosił o nóż, policzył ilu chłopców stało wokół Niego i pokroił ciasto na dokładnie taką liczbę kawałków. Każdy chłopiec ochoczo wziął swój kawałek, zjadł go ze smakiem a następnie uciekł z uśmiechem na twarzy!

E. Odgrywanie scenek

Następujące ćwiczenia przyczynią się do rozwoju umiejętności i zdolności potrzebnych do kreatywnego odgrywania scenek teatralnych:

1. Po tym jak dzieci wykonają standardowe ćwiczenie rozciągające w swoich wyimaginowanych kwadratach poproście je, aby pokazały, jak ich ciała mogą stać się jak najmniejsze, następnie jak największe, jak najniższe, jak najwyższe, jak najbardziej sztywne i jak najbardziej pomarszczone.
2. Rozpocznijcie następne ćwiczenie prosząc jednego z uczniów o opuszczenie miejsca, w którym odbywają się zajęcia. To dziecko zostanie „odkrywcą”. Niech pozostałe dzieci wybiorą miejsce, które „odkrywca” musi znaleźć po powrocie, a następnie pomóżcie im ustalić pozycję, którą „odkrywca” będzie musiał przyjąć po dotarciu do tego miejsca. Dopilnujcie, aby wybrana postawa nie była zbyt trudna. Na przykład dzieci mogą zdecydować, że „odkrywca” ma stanąć w określonym miejscu pod drzewem dotykając prawą ręką jego pnia. Dzieci przekażą to „odkrywcy” za pomocą klaskania. W miarę jak „odkrywca” coraz bardziej zbliża się do właściwego miejsca, klaskanie powinno stawać się coraz głośniejsze. Im bardziej „odkrywca” oddala się od miejsca, tym cichsze staje się klaskanie. Gdy „odkrywca” znajdzie już właściwe miejsce, klaskanie jest stosowane w ten sam sposób, aby pomóc mu przybrać odpowiednią postawę. Jeśli czas na to pozwala powtórzcie to ćwiczenie kilka razy, tak aby każde dziecko miało możliwość bycia „odkrywcą” przynajmniej raz.

Teraz wyjaśnijcie dzieciom, że następne ćwiczenie pomoże im zastanowić się nad tym, jak powinniśmy zachowywać się w okolicznościach sprawiających, że czujemy się zdenerwowani, smutni lub źli. Następnie możecie przedstawić uczniom każdą z poniższych sytuacji, jedną po drugiej, i omówić z nimi, jaki rodzaj reakcji pozwoliłby im zachować ich własną godność, a także godność innych zaangażowanych w tę sytuację osób. Co powinni zrobić? Co powinni powiedzieć i jaki ton głosu powinni przyjąć? Gdy już omówią jak najlepiej zareagować na daną sytuację, wywołaj dwóch lub więcej uczniów na przód grupy i poproście ich o odegranie danej reakcji. Zadbajcie o to, aby każde dziecko miało możliwość uczestniczenia w co najmniej jednej ze scenek.

- Podczas meczu piłki nożnej zawodnik przeciwnej drużyny zaczyna na ciebie krzyczeć.
- Jedno z twojego rodzeństwa nie chce podzielić się z tobą zabawką.
- Przyjaciół mówi do ciebie w sposób, który rani twoje uczucia.
- Widzisz, jak kolega czy koleżanka znęca się nad innym dzieckiem w waszej grupie.

F. Rysowanie i sztuka

Do tej pory dzieci poznały już cztery podstawowe elementy sztuki: linię, kształt, teksturę i kolor. Ucząc się o tych elementach zyskały również wgląd w wykorzystanie wzorów w sztuce i rolę „intensywności kolorów”, a mianowicie jasności i ciemności. W tym zestawie lekcji będą bazować na tym, czego nauczyły się o kształcie, aby odkrywać koncepcję proporcji. Wszystko, czego będą potrzebować do wykonania ćwiczeń, to kopie Arkusza 1, czyste kartki papieru i ołówki.

1. Na początek rozdajcie każdemu z dzieci kilka pustych kartek papieru i poproście je o narysowanie tyłu kształtów, ile przyjdzie im do głowy. Wspomnijcie o niektórych kształtach, o których uczyły się na lekcjach z Zestawu 2 – kołach, trójkątach, kwadratach i prostokątach – oraz o tym, jak te kształty można ze sobą łączyć tworząc inne kształty, takie jak romby i sześciokąty. Gdy uczniowie wykonają to ćwiczenie przypomnijcie im, że patrząc na jakiś przedmiot dostrzegamy jak składa się on z wielu różnych kształtów, tak jak w przypadku narysowanej przez nich fortecy, która składała się z prostokątów, trójkątów i kwadratów.
2. Następnie wręczcie każdemu dziecku kopię Arkusza 1 przedstawiającego ogólny kształt ludzkiego ciała i przypomnijcie im o czym rozmawiali wcześniej, a mianowicie, że wszyscy zostaliśmy stworzeni szlachetnymi i że szanujemy każdą istotę ludzką. Powiedzcie im, że teraz nauczą się rysować ludzkie ciało, które generalnie zachowuje pewne „proporcje”, jak pokazano to na arkuszu. Pomóżcie im przykładowo zauważyć, że szyja i ramiona są tej samej długości co głowa. Można zaznaczyć, że długość od kolan do stóp jest taka sama jak długość dwóch głów. Możecie też poprosić dzieci, aby wstały i zobaczyły, że ich ręce sięgają do połowy ich ud. Gdy uznacie, że zrozumiały ogólną koncepcję „proporcji”, poproście ich o narysowanie postaci ludzkiej w miejscu przewidzianym na Arkuszu 1 prosząc ich, aby zaczęły od głowy i uważnie przyglądały się jaki kształt przybiera każda narysowana przez nich część.

G. Modlitwy na zakończenie

LEKCJA 5.2

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Po modlitwach na rozpoczęcie zajęć możecie pomóc dzieciom w dalszym zapamiętywaniu modlitwy wprowadzonej na poprzedniej lekcji. Powinniście również od czasu do czasu, kiedy wydaje się to właściwe, poprosić je o recytowanie wersetów, które zapamiętały w Klasie 1 związanych z duchowymi cechami cierpliwości, szczerości i uczciwości – cechami, które będą szczególnie istotne dla dyskusji prowadzonych na tej lekcji.

B. Zapamiętywanie cytatów

Następujące koncepcje będą pomocne podczas rozważania sposobu zaprezentowania cytatu, którego dzieci będą się uczyć podczas tej lekcji:

Wśród wartości i cech godnych pochwały, które wyróżniają człowieka jest uprzejmość, i nakazuje się nam przestrzegać jej we wszystkich naszych interakcjach z innymi. Uprzejmość upiększa nasz charakter i relacje, które tworzymy. Przejawia się ona zewnętrznie, na przykład w sposobie w jaki się witamy, słuchamy siebie nawzajem, okazujemy szczerzy szacunek starszym od nas i troszczymy się o młodszych od nas. Jednakże uprzejmość jest w swej istocie cechą, która wypływa z głębi naszego serca, ze świadomości, że każda istota ludzka została stworzona na obraz i podobieństwo Boga.

‘Abdu’l-Bahá jest jak zawsze naszym przewodnikiem i przykładem w tym względzie. Pewna osoba, która miała zaszczyt spędzać czas w Jego obecności, użyła tych słów, aby opisać Jego interakcje z innymi: „On »widział Oblicze swego Niebiańskiego Ojca w każdej twarzy« i szanował duszę, która się za nią kryła”. Inna osoba określiła Go jako „najdoskonalszego dżentelmena” jakiego „kiedykolwiek znała”. A odpowiadając na pytanie, dlaczego goście zawsze opuszczali Go z promiennymi twarzami, sam ‘Abdu’l-Bahá powiedział: „Nie potrafię wam odpowiedzieć, ale we wszystkich, na których patrzę widzę tylko Oblicze Mojego Ojca”. Abyśmy zawsze pamiętali o okazywaniu uprzejmości nauczmy się na pamięć tych słów Bahá'u'lláha:

„Napominam was, abyście okazywali uprzejmość, ponieważ ponad wszystko jest ona królową cnót. Dobrze dzieje się temu, kto oświecony jest światłem uprzejmości i przyodziany w szatę prawości”¹⁸.

Napominać

1. Nauczycielka muzyki napomina swoich uczniów, aby ćwiczyli grę na instrumentach każdego dnia, jeśli chcą się doskonalić.
2. Podczas suszy rząd napominał ludzi, aby zużywali jak najmniej wody tak, aby wystarczyło jej dla wszystkich.

Okazywać

1. Wszyscy kierowcy muszą okazywać poszanowanie dla przepisów ruchu drogowego, w przeciwnym razie poruszanie się po ulicach nie będzie bezpieczne.

2. Prawdziwą radość odnajdujemy, gdy okazujemy posłuszeństwo Bożym naukom.

Przyodziany

1. Członkowie wspólnoty są zawsze przyodziani w swoje najlepsze ubrania na obchody Dnia Świętego.
2. Bóg naucza, że musimy być przyodziani w wartości duchowe takie jak miłość, uprzejmość i uczciwość.

Szata

1. Kiedy studenci kończą studia, profesorowie zakładają specjalne stroje. Na ceremonię wręczenia dyplomów zakładają specjalne szaty.
2. Tak jak odziewamy nasze ciała w czyste i piękne ubrania, tak też przystrajamy nasze dusze w szaty uprzejmości.

Prawość

1. Bez względu na wszystko, Ali nie będzie ściągał w szkole. Ali wykazuje się prawością.
2. Pani Wilson, która jest krawcową ma wielu klientów, ponieważ jest zawsze godna zaufania, uczciwa i sprawiedliwa. Jest znana ze swojej prawości.

C. Piosenki

D. Opowiadanie

Teraz wyjaśnijcie dzieciom, że zamierzacie opowiedzieć im historię, która pomoże im zrozumieć, jak ważne jest okazywanie uprzejmości każdemu.

Podczas swojej wizyty na Zachodzie ‘Abdu’l-Bahá wraz z grupą przyjaciół spotkał się z człowiekiem, który pisał artykuł o Wierze Bahá’i. Mężczyzna ten zadawał wiele długich i skomplikowanych pytań, głównie dotyczących historii Wiary. Podczas całego wywiadu Mistrz siedział cicho, słuchając z cierpliwą uwagą pytań tego mężczyzny. Jego pytania były naprawdę długie, a mężczyzna zdawał się mówić bez przerwy. Tylko co jakiś czas zatrzymywał się na tyle długo, by inni mogli powiedzieć kilka słów, czasem nie więcej niż „tak” lub „nie”. Większość przyjaciół w pomieszczeniu zaczęła się niecierpliwić – ale nie ‘Abdu’l-Bahá. Siedział całkowicie zrelaksowany, a Jego oczy były pełne miłości i wyrozumiałości. Gdy mężczyzna wahał się przez chwilę, ‘Abdu’l-Bahá odpowiadał krótko na jego pytanie a następnie uprzejmie czekał, aby ten kontynuował.

W końcu mężczyzna ten skończył mówić i zapadła długa cisza. Następnie ‘Abdu’l-Bahá zwrócił się do mężczyzny z wielką godnością i troską. Jego melodyjny głos wypełnił cały pokój. W ciągu zaledwie kilku krótkich minut u tego mężczyzny nastąpiła przemiana. Jego serce zostało poruszone łagodnymi i pełnymi miłości słowami Mistrza. Teraz potrafił dostrzec ducha Wiary. ‘Abdu’l-Bahá wstał, serdecznie objął mężczyznę i odprowadził go do drzwi. Przy drzwiach zatrzymał się. Jego wzrok

przykuła duża wiązanka róż przyniesiona przez jednego z przyjaciół. Wiazanka była tak duża, a lodygi tak długie, że trzeba je było umieścić w stojaku na parasole. Żaden wazon nie był wystarczająco duży, aby je pomieścić. 'Abdu'l-Bahá chwycił kwiaty w ramiona i wręczył je swojemu gościowi. Głowa mężczyzny była ledwo widoczna ponad górą kwiatów, ale nie sposób było nie zauważyć radości promieniającej z jego twarzy. Czasami wszystko czego potrzeba, to tylko kilka słów wypowiedzianych z troskliwą uwagą.

E. Odgrywanie scenek

Aby pomóc dzieciom w dalszym rozwijaniu umiejętności i zdolności kreatywnego odgrywania scenek można poprosić je o wykonanie następujących ćwiczeń:

1. Rozpocznijcie od poproszenia uczniów o wykonanie ćwiczenia rozciągającego w swoich wyimaginowanych kwadratach. Poproście ich, aby pozostali w swoich kwadratach i udawali, że zmieniają się: ze słonia w mysz, z węża w lwa, z żaby w konia, z ryby w wieloryba, z tancerza baletowego w piłkarza, ze starszego mężczyzny lub kobiety w młodego chłopca lub dziewczynkę.

2. Teraz poproście dzieci, aby zacisnęły usta i powiedziały: oooo ooooooooo oooooooooo.

Powiedzcie im, aby wzięli głęboki oddech i sprawdzili, jak długo mogą utrzymać powiedzenie: ooooooooo ooooooooooooooooooooooooooooo.

Poproście ich o wydanie krótkiego, ostrego dźwięku: a. a. a. a. a. a. a. a.

Teraz powiedzcie im, aby połączyli oba te dźwięki: ooooo a.a.a. ooa. ooa.a. ooooooooooa. oa. ooooo. ooa.a.a.a.a.

Pozwólcie dzieciom poeksperymentować z różnymi kombinacjami, a następnie podzielcie je na pary. Powiedzcie im, aby posługiwali się tylko tymi dźwiękami, „oooo” i „a”, aby rozmawiać ze sobą w następujących sytuacjach:

- dwoje dzieci wymienia ze sobą kulki na kredki
- dwoje dzieci kąpie szczeniaka
- jedno dziecko uczy drugie skakać na skakance
- mama przygotowuje dziecko do szkoły
- dwoje ludzi zbiera kukurydzę
- dziecko mówi kierowcy autobusu, że nie ma pieniędzy
- ktoś, kto się zgubił, pyta kogoś innego o drogę

Możecie teraz poprosić dzieci o wykonanie następujących czynności, które pomogą im zastanowić się nad cechą uprzejmości.

1. Najpierw poproście dzieci, aby wyobraziły sobie, że ich babcia właśnie przyjechała w odwiedziny na kilka dni z innego miasta. Dzieci podekscytowane witają ją w drzwiach. W jaki sposób podchodzą do niej wnuki? Jaki ton głosu przyjmują podczas powitania? W jaki sposób mogą okazać uprzejmość, witając ją w domu? Czy na przykład oferują jej szklankę wody lub zabierają jej bagaże? Po przedstawieniu tej scenki w ten sposób,

podzielcie grupę na pary i poproście, aby jedno dziecko z każdej pary udawało babcię, a drugie wnuka i wspólnie odegrały tę scenkę. Następnie mogą zamienić się rolami. Następnie zbierzcie grupę wokół siebie i zadajcie im kilka pytań: W jaki sposób okazali uprzejmość? Jak wykazali się troską? Co oznaczało dla nich postępowanie z godnością? Pomóżcie im zastanowić się, w jaki sposób ich słowa i czyny odzwierciedlały te cechy.

2. Następnie poproście pary o zaimprovizowanie jeszcze kilku krótkich scenariuszy, w których zademonstrują cechę uprzejmości. Należy wymyślić kilka odpowiednich sytuacji dostosowanych do zdolności uczniów w waszej grupie. Na przykład, jedno dziecko może udawać starszego brata lub siostrę pomagających młodszemu rodzeństwu w nauczaniu się na pamięć krótkiego cytatu. W innym scenariuszu dwoje dzieci może próbować zdecydować, w jaką grę zagrać, jedno chce zagrać w konkretną grę, a drugie chce zagrać w coś innego. Z waszą pomocą pary mogą upiększyć scenariusze odpowiednimi szczegółami przed ich odegraniem.

F. Rysowanie i sztuka

Na potrzeby tej lekcji, podczas której uczniowie będą nadal rozwijać swoje rozumienie kształtu i proporcji, należy przygotować wystarczającą liczbę kopii trzech wyznaczonych arkuszy, a także ołówki.

1. Rozpocznijcie od przypomnienia dzieciom czego nauczyły się na poprzedniej lekcji, podczas której rysowały ludzkie ciało zgodnie z pewnymi ogólnymi proporcjami. Powiedzcie im, że na tej lekcji wykonają podobne ćwiczenie z ludzką twarzą. Poproście dzieci, aby przyjrzały się twarzom swoich kolegów i koleżanek w grupie. Zapytajcie ich, czy wszystkie ich twarze mają dokładnie taki sam kształt. Należy zwrócić ich uwagę, że choć wszystkie przypominają owal, niektóre twarze mogą być dość okrągłe, a inne mogą być dłuższe lub węższe. Jeśli chcecie możecie poprosić ich, aby poćwiczyli rysowanie kilku owali: niektórych bardziej okrągłych, innych węższych, a jeszcze innych szerszych na górze i węższych na dole, jak odwrócone do góry nogami jajko.
2. Teraz, jako punkt odniesienia rozdajcie im kopie Arkusza 1, albo po jednym dla każdego dziecka, albo po kilka dla wszystkich. Podobnie jak zarys ciała, który widziały na poprzedniej lekcji, ten arkusz zawiera pewne ogólne proporcje, o których należy pamiętać podczas rysowania ludzkiej twarzy.
 - a. Najpierw poproście, aby ponownie popatrzyli na swoje twarze, spoglądając na arkusz i zauważyli, jak kąciaki ich ust układają się mniej więcej na jednej linii ze źrenicami ich oczu. Pomóżcie im dostrzec jak boki ich nosów zbiegają się z wewnętrznymi kącikami oczu. Polećcie im, aby spojrzeli na swoje uszy które, choć różnej wielkości, zazwyczaj zaczynają się na poziomie oczu i schodzą w dół do dolnej części nosa.
 - b. Teraz wskażcie waszym uczniom przerywaną pionową linię, która wskazuje środek twarzy oraz przerywaną poziomą linię, na której zazwyczaj znajdują się oczy. Powinni również zauważyć, że twarz można podzielić na cztery równe części powyżej i poniżej tej poziomej linii.

3. Następnie rozdajcie im Arkusz 2, albo po jednym dla każdego ucznia, albo po kilka do podzielenia się, a który pokazuje jak krok po kroku narysować twarz. Jednocześnie dajcie każdemu dziecku kopię Arkusza 3. Znajdują się na nim przerywane pionowe i poziome linie, których mogą użyć jako punktu odniesienia przy rysowaniu twarzy zgodnie z instrukcją pokazaną na Arkuszu 2 i pamiętając o tym, co wyjaśniliście im w przypadku Arkusza 1. Po narysowaniu wszystkich elementów twarzy można pozostawić każdemu dziecku decyzję o dodaniu rodzaju włosów. Na koniec możecie zachęcić dzieci do podzielenia się swoimi rysunkami i przypomnieć im, że w każdej twarzy możemy dostrzec piękno naszego Stwórcy.

G. Modlitwy na zakończenie

LEKCJA 5.3

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Rozpocznijcie zajęcia, jak zawsze, od odmówienia modlitw. Następnie dzieci mogą dokończyć zapamiętywanie modlitwy wprowadzonej na Lekcji 5.1. Pamiętajcie również, że powinniście nadal znajdować sposoby na zwrócenie ich uwagi na duchowe cechy cierpliwości, szczerości i uczciwości podczas całej lekcji i recytować powiązane wersety w odpowiednich momentach.

B. Zapamiętywanie cytatów

Podczas omawiania z dziećmi cytatu, którego będą uczyć się na tej lekcji warto skorzystać z następujących koncepcji:

Okazywanie szczerego szacunku każdej napotkanej istocie ludzkiej wymaga, byśmy utrzymywali nasze serca wolnymi od uprzedzeń. Powinniśmy pamiętać, że im bardziej rozwijamy nasze duchowe cechy, tym bardziej przyciągamy zadowolenie Boga. Niestety, czasami ludzie osądzają ludzi wokół siebie na podstawie takich rzeczy jak bogactwo, pochodzenie, wykształcenie czy wiek. Zapominają, że Bóg stworzył nas wszystkich z tego samego prochu i że wszyscy jesteśmy Jego dziećmi. Aby podążać ścieżką Boga musimy pamiętać o wrodzonej szlachetności wszystkich istot ludzkich i z całego serca starać się okazywać szacunek każdej osobie bez względu na to, skąd pochodzi, czy jest bogata czy biedna, młodsza czy starsza, czy jest mężczyzną czy kobietą.

‘Abdu’l-Bahá zawsze skupiał się na sercu danej osoby, a nie na jej stanie materialnym. Pewnego razu bahaita, który był robotnikiem o skromnych środkach usłyszał, że przez jego miasto będzie przejeżdżał podróżny w drodze na spotkanie z ‘Abdu’l-Bahą, który w tym czasie przebywał w Londynie. Robotnik ten pragnął z całego serca przekazać Mistrzowi jakiś podarunek. Nie miał jednak nic do zaoferowania poza swoją własną prostą kolacją. Postanowił więc zawinąć ją w bawełnianą chusteczkę i wysłać wraz z podróżnym jako dowód swojej miłości i oddania. ‘Abdu’l-Bahá zasiadał właśnie do obiadu z kilkoma gośćmi gdy przybył ów podróżny i wręczył Mu dar od robotnika. ‘Abdu’l-Bahá szybko rozwiązał szmatkę i znalazł w środku mały kawałek suchego czarnego chleba i pomarszczone jabłko. Natychmiast odsunął na bok starannie przygotowany posiłek serwowany podczas obiadu i zamiast tego zjadł jedzenie, które otrzymał. Dzieląc się nim z innymi gośćmi, powiedział: „Jedzcie ze Mną z tego daru pokornej miłości”. Aby pamiętać, jak ważne jest okazywanie szacunku każdej istocie ludzkiej nauczmy się na pamięć następującego napomnienia ‘Abdu’l-Bahy skierowanego do wszystkich umiłowanych Boga:

„Powinni starać się współdziałać w duchu przyjaźni ze wszystkimi, zachowywać umiar w postępowaniu, mieć szacunek i wzgląd jedni na drugich oraz okazywać miłość i czułość wszystkim narodom świata”¹⁹.

Starać się

1. Uczniowie robią wszystko, co w ich mocy, aby uważać podczas zajęć. Starają się koncentrować na słowach nauczyciela.

2. Chloe i Dylan starają się zapamiętać modlitwę. Są wytrwali, dopóki nie nauczą się jej całkowicie na pamięć.

Współdziałać

1. Całe kuzynostwo z niecierpliwością wyczekuje spotkania w domu swych dziadków. Cieszą się, że mogą spędzić weekend razem i współdziałać ze sobą w radości.
2. Pomimo tego, że Elijah często czuje się nieśmiały, współdziałała przyjaźnie ze wszystkimi w swojej klasie.

Umiar

1. W całym kraju panowała susza i wszyscy zgodzili się, że powinni używać wody z umiarem dopóki nie rozpocznie się pora deszczowa, kiedy wody będzie pod dostatkiem.
2. Olinga jest uprzejmy i zawsze uważa by nie powiedzieć czegoś, co mogłoby zranić innych. W swoich wypowiedziach zachowuje umiar.

Wzgląd

1. Wujek Lou zawsze gotuje jej ulubiony posiłek, gdy Lou przyjeżdża do niego w odwiedziny. Wujek okazuje miłość i bierze wzgląd na upodobania swojej siostrzenicy.
2. Imani okazała swojej starszej sąsiadce troskę i wzgląd na jej dobro, niosąc dla niej ciężkie torby z owocami i warzywami.

Czułość

1. Sophia delikatnie pielęgnowała małego ptaszka po tym, jak został ranny. Okazywała ptaszkowi czułość.
2. Elio zauważył, że jego przyjaciel był smutny podczas lunchu, więc poszedł z nim porozmawiać i go pocieszyć. Elio okazał czułość swojemu przyjacielowi.

C. Piosenki

D. Opowiadanie

Następująca historia pozwoli dzieciom zrozumieć, w jaki sposób powinniśmy traktować naszych bliźnich:

Podczas swojej wizyty w Stanach Zjednoczonych, 'Abdu'l-Bahá często pomagał napotkanym ludziom zrozumieć, zarówno poprzez swoje słowa, jak i czyny, zasadę jedności ludzkości. Pewnego dnia, po powrocie do hotelu, w którym zatrzymał się wraz ze swoimi towarzyszami, 'Abdu'l-Bahá napomknął, że byłoby miło zjeść posiłek w ogrodzie. Rozpoznając 'Abdu'l-Bahę z Jego zdjęcia w gazecie, kierownik hotelu natychmiast zadbał o wyniesienie dużego stołu i krzeseł do ogrodu dla ważnego gościa i Jego towarzyszy.

Wśród tych, którzy towarzyszyli 'Abdu'l-Basze podczas tej wizyty, był oddany sługa o imieniu Fujita. Po nakryciu stołu i ustawieniu krzeseł, 'Abdu'l-Bahá policzył i zauważył, że nie ma tam krzesła dla Fujity. Zapytał personel hotelu, dlaczego tak się stało. „Cóż, jest twoim sługą” – odpowiedział jeden z kelnerów. „To nie ma znaczenia” – brzmiała natychmiastowa odpowiedź 'Abdu'l-Bahy. „Przygotuj jeszcze jedno miejsce” – powiedział. „Nie ma żadnej różnicy, czy to sługa, czy jest innego koloru. Wszyscy jesteśmy jednością”. I, ku zaskoczeniu kelnera, zaprosił Fujitę, aby dołączył do stołu do wszystkich pozostałych.

E. Odgrywanie scenek

Aby pomóc dzieciom w dalszym rozwijaniu umiejętności i zdolności kreatywnego odgrywania scenek, można zlecić im wykonanie następujących ćwiczeń:

1. Rozpocznijcie od poproszenia uczniów, aby jak zwykle wykonali ćwiczenie rozciągające w swoich wyimaginowanych kwadratach. Poproście ich, aby pozostali w swoich kwadratach i udawali, że wykonują następujące czynności, najpierw ze smutnym wyrazem twarzy: zamykanie podłogi, konstruowanie stołu, pomaganie komuś w znalezieniu czegoś, co ten ktoś zgubił na podłodze, wspinanie się po drabinie, aby zerwać owoce z drzewa, zmywanie naczyń, gotowanie zupy. Następnie poproście ich, aby wykonali te same czynności, ale tym razem z radosnym wyrazem twarzy.
2. W następnym ćwiczeniu dzieci będą pracować poza swoimi wyimaginowanymi kwadratami. Niech usiądą w kręgu, wy pośród nich i wyjaśnijcie im, że zamierzacie puścić wokoło jakiś przedmiot, a każde z nich powinno pomyśleć o innej rzeczy, którą ten przedmiot mógłby być, tak jak to robili w jednej z lekcji z Zestawu 3. Na przykład jedno dziecko może udawać, że kawałek materiału jest kocem, inne dziecko może udawać, że jest to ptak, a jeszcze inne, że jest to kapelusz, i tak dalej. Możecie zwiększyć trudność ćwiczenia dając dzieciom kategorię, w ramach której muszą pracować. Mogą na przykład udawać, że przedmiot jest jakimś zwierzęciem lub instrumentem muzycznym, elementem odzieży lub przedmiotem gospodarstwa domowego.

Następnie możecie pomóc uczniom zaimprovizować kilka scenek, które pomogą im lepiej zrozumieć, co oznacza traktowanie ludzi z życzliwością. Podzielcie uczniów na trzyosobowe grupki i opiszcie im poniższe scenki, po kolei, a także inne, które możecie wymyślić. Po nakreśleniu każdej scenki poproście grupy, aby dokończyły ją w sposób, który demonstruje życzliwość.

- Na początku dnia w szkole koleżanka z klasy wchodzi do sali o kulach, ponieważ w weekend złamała sobie nogę.
- Dziecko, które jest nowe w sąsiedztwie siedzi i obserwuje grupę przyjaciół grających razem w grę, ale czuje się nieśmiało aby poprosić, czy może do nich dołączyć.
- Uczeń, który czasami znęca się i poniża innych w klasie, rozchorowuje się i jest nieobecny w szkole przez kilka dni.

F. Rysowanie i sztuka

Aby przeprowadzić następujące ćwiczenia, dzieci będą potrzebować czystych kartek papieru, ołówków, farb lub kredek oraz arkusza przeznaczonego na tę lekcję.

1. Przypomnijcie uczniom twarze, które rysowali na Lekcji 5.2. Powiedzcie im, że dzisiaj narysują kolejną twarz na czystej kartce papieru, tylko tym razem użyją koloru i zamiast włosów dodadzą kapelusz. Zadawajcie dzieciom pytania, które pomogą im zapamiętać, czego nauczyły się o rysowaniu twarzy, takie jak „Jak duże są uszy?” i „Z czym łączą się jedną linią kąciki ust?”. W razie potrzeby możecie dać im kopie Arkuszy 1 i 2 z poprzedniej lekcji jako ułatwienie.
2. Gdy uczniowie będą już gotowi aby dodać kapelusze do swoich rysunków, możecie rozdać im kopie Arkusza 1 przeznaczonego na tę lekcję – albo po jednej dla każdego ucznia, albo po kilka dla wszystkich. Arkusz ten przedstawia różne style kapeluszy z całego świata. Możecie powiedzieć kilka słów o każdym stylu i o tym, gdzie się je nosi. Można im również przypomnieć, że ‘Abdu’l-Bahá pokazał nam, że powinniśmy postrzegać każdego człowieka, bez względu na to, skąd pochodzi, jako członka jednej rodziny i traktować wszystkich ludzi z miłością i życzliwością. Podczas gdy dzieci pokazują sobie nawzajem ukończone rysunki, powinny czerpać radość z dostrzegania piękna, jakie tworzy różnorodność.

G. Modlitwy na zakończenie

Zestaw 6

Bycie dobrym przyjacielem

LEKCJA 6.1

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Rozpocznijcie zajęcia jak zwykle od modlitw. Następnie możecie wprowadzić uczniom następującą modlitwę, którą powinni być w stanie nauczyć się na pamięć w trakcie tego zestawu lekcji.

„O Panie! U Ciebie szukam schronienia i ku wszystkim Twoim znakom kieruję serce moje.

O Panie! W podróży będąc czy w domu, podczas moich zajęć czy pracy, w Tobie pokładam całą moją ufność.

Udziel mi zatem dostatecznej pomocy, abym mógł uniezależnić się od wszystkich rzeczy, o Ty, który jesteś nieprześcigniony w swoim miłosierdziu!

Przyznaj mi moją część wedle swojej woli, o Panie, i spraw, abym zadowolili się tym, co dla mnie przeznaczyłeś.

Twoją jest wszelka władza rozkazywania”²⁰.

Analizując z dziećmi co to znaczy być dobrym przyjacielem, co jest głównym tematem tego zestawu lekcji, należy pomóc im jak najczęściej zastanawiać się nad tym, w jaki sposób duchowe cechy wiarygodności, życzliwości, hojności i wybaczenia przejawiają się w prawdziwej przyjaźni i zachęcać je do recytowania w odpowiednich momentach wersetów związanych z tymi cechami, których nauczyły się w Klasie 1:

„Wiarygodność jest najwspanialszym portalem prowadzącym do spokoju i bezpieczeństwa ludzi”²¹.

„Błogosławiony, kto łączy się ze wszystkimi ludźmi w duchu największej życzliwości i miłości”²².

„Moją jest rzeczą hojność i dobrodziejstwo; dobrze się dzieje tym, którzy się zdobią w Me cnoty”²³.

„... niechaj waszą ozdobą będzie przebaczenie i miłosierdzie, i to, co raduje serca wybranych przez Boga”²⁴.

B. Zapamiętywanie cytatów

Poniższe wyjaśnienie pomoże wam zaprezentować cytat, którego dzieci będą uczyć się na tej lekcji:

Nikt z nas nie jest sam na tym świecie. Jest tak wiele osób wokół każdego z nas, które zachęcają nas i pomagają nam, gdy dorastamy – są to nasz tata i nasza mama, nasze ciotki i wujkowie, nasi bracia i siostry, nasi kuzyni i koledzy z klasy, nasi nauczyciele i sąsiedzi. Przez całe życie zaprzyjaźniamy się z coraz większą liczbą osób. Niektóre z tych przyjaźni przetrwają przez długi czas, inne być może nie. Ale bez względu na to,

ile osób przychodzi i odchodzi z naszego życia, wiemy, że Bóg jest zawsze z nami. On kocha każdego z nas i troszczy się o nas wszystkich. On stworzył każdą dobrą rzecz na tym świecie dla naszego dobra i dał nam prawa i nauki, aby nas prowadzić i ochraniać. Nie zwraca On uwagi na nasze niedociągnięcia i wady i dostrzega w każdym z nas to, co jest godne pochwały. Kiedy zrobimy coś złego i szczerze prosimy Go o przebaczenie, On nam wybacz. On jest Wszechmiłosierny, Współczujący. Słuchamy Jego rad i podążamy za nimi, zarówno w chwilach radości, jak i trudności, ponieważ wiemy, że On jest naszym Stwórcą i naszym prawdziwym Przyjacielem.

'Abdu'l-Bahá wyjaśnił, że powinniśmy dziękować Bogu w każdych warunkach i dać się Jemu prowadzić we wszystkich naszych sprawach. O każdej porze, czy to w trudnościach, czy w spokoju, powinniśmy ufać w hojność i Boże dobrodziejstwa. 'Abdu'l-Bahá zapewnił nas, że Jego Łaska nigdy nie przestaje płynąć. Jest wieczna. Jaką mamy szansę na osiągnięcie prawdziwego szczęścia, jeśli odwrócimy się od Bożych błogosławieństw i zapomnimy o Jego miłości do nas. Powinniśmy zawsze pamiętać, jak powiedział nam 'Abdu'l-Bahá, że Bóg jest naszą „przystanią” w czasach „nieszczęścia”, jest naszym „towarzyszem” w naszej „samotności”, a w naszym „osamotnieniu” jest „miłującym Przyjacielem”. Zapamiętajmy następujący cytat Bahá'u'lláha:

„Sklaniaj swe serca, o ludu Boży, ku radom swojego prawdziwego, swego niezrównanego Przyjaciela”²⁵.

Sklaniać

1. Emmet zauważył, że wszystkie kwiaty na polu były nachylone w kierunku słońca. Kwiaty skłaniały się w kierunku słońca.
2. Siedząc z tyłu klasy, Ayumi nie była w stanie dobrze słyszeć nauczyciela, więc pochyliła się do przodu i przekręciła głowę, by go usłyszeć. Ayumi skłoniła ucho w stronę nauczyciela, aby lepiej go słyszeć.

Prawdziwy

1. Stół w kuchni był stary i porysowany, więc Ludo postanowił usunąć warstwę farby odsłaniając piękne drewno pod spodem. Kiedy Ludo skończył, można było zobaczyć prawdziwy kolor drewna.
2. Odam zawsze robił to, co obiecał. Jego słowa zawsze szły w parze z czynami. Odam był prawdziwy w swoich słowach.

Niezrównany

1. Himalaje są najwyższymi górami na świecie. Żadne inne góry nie mogą się z nimi równać pod względem wielkości. Himalaje są niezrównane w swoim majestacie i okazałości.
2. Melodia poruszyła jej serce jak żadna inna, którą kiedykolwiek słyszała. Uznała ją za niezrównaną w swoim pięknie.

C. Piosenki

D. Opowiadanie

Możecie teraz opowiedzieć dzieciom następującą historię, która pomoże im zrozumieć, że nigdy nie powinniśmy rozpaczać, wiedząc, że możemy ufać hojności i dobrodziejstwu Boga.

Był sobie egipski kupiec o imieniu 'Abdu'l-Karím, którego serce rozpalone było miłością do Boga i który żywił gorące pragnienie, by dostąpić obecności Bahá'u'lláha. Poprosił więc o pozwolenie na odwiedzenie Ziemi Świętej. Bahá'u'lláh odpowiedział, że mógłby przybyć na pielgrzymkę, ale dopiero po spłaceniu wszystkich swoich długów.

'Abdu'l-Karím posiadał bardzo duży interes, a także wiele, wiele długów. Kiedy otrzymał odpowiedź od Bahá'u'lláha, natychmiast posłuchał i zaczął spłacać pieniądze, które był winien swoim wierzycielom. Jednak ku jego zaskoczeniu, nie okazało się to takie łatwe. Musiał przestać rozwijać swój biznes. Za każdym razem gdy otrzymywał jakąś sumę pieniędzy, spłacał dług zamiast kupować nowe towary na sprzedaż. Tak więc biznes kurczył się i kurczył aż w końcu, po pięciu latach, kiedy wszystkie jego długi zostały spłacone, 'Abdu'l-Karím nie był już bogatym człowiekiem. Tak naprawdę miał tylko wystarczająco pieniędzy, aby zaspokoić potrzeby swojej żony i kupić bilet na statek do Ziemi Świętej. A nie podróżował w luksusie, do którego przywykł jako bogaty kupiec; podróżował na pokładzie i ledwo mógł utrzymać ciepło przed chłodem wiatru.

W dniu, w którym statek 'Abdu'l-Karíma miał przy płynąć do Hajfy, Bahá'u'lláh powiedział swojej rodzinie, że spodziewa się honorowego gościa. Do portu wysłano powóz, aby odebrał poważanego kupca i zabrał go do Akki. Jednakże człowiek, który poszedł szukać 'Abdu'l-Karima, spodziewał się bogatego gościa i nie rozpoznał biednie ubranego mężczyzny, który zszedł ze statku niosąc tylko kilka rzeczy. Wrócił więc i poinformował, że ów gość nie dotarł.

Spróbujcie sobie wyobrazić rozczarowanie 'Abdu'l-Karima, gdy zobaczył, że w porcie nikt na niego nie czekał. Nie miał żadnych adresów w Hajfie i nie miał nawet wystarczająco pieniędzy, by pojechać powozem do Akki. Usiadł na ławce tonąc w smutku. Niechciane myśli nieustannie wkradały się do jego umysłu. Czy Bahá'u'lláh naprawdę o nim zapomniał? Czyżby uwolnił się on od wszelkich zobowiązań, aby móc dostąpić obecności swego Pana tylko po to, aby znaleźć się w obcym kraju, nie mając do kogo się zwrócić? Och, jakże był szczęśliwy gdy przygotowywał się do tej pielgrzymki. Czy to miał być kres tych wszystkich lat przygotowań?

Pomimo otrzymanej relacji z portu, Bahá'u'lláh oczywiście wiedział, że Jego gość przyjechał. Tym razem jednak poprosił 'Abdu'l-Bahę, aby udał się do Hajfy i przyprowadził owego szanowanego kupca przed Jego oblicze. Kiedy 'Abdu'l-Bahá przybył do portu, natychmiast rozpoznał, że tym honorowym gościem był nikt inny jak ów samotny człowiek siedzący na ławce pogrążony w smutku. Podeszedł do niego, przywitał go z miłością i czułością i wyjaśnił mu, co się stało. Było już późno i zapadała noc. Zapytał 'Abdu'l-Karíma, czy pragnie udać się do 'Akki jeszcze tej nocy, czy poczekać do rana. Biorąc pod uwagę wszystkie gorzkie myśli, które przyszyły 'Abdu'l-Karímowi na myśl, nie czuł się on teraz gotowy, by dostąpić obecności Bahá'u'lláha. Chciał spędzić noc na modlitwie i medytacji, aby przygotować się na ten wielki dar,

który na niego czekał. 'Abdu'l-Bahá oczywiście to rozumiał. Usiadł na ławce obok 'Abdu'l-Karíma, rozpiął długi płaszcz, który miał na sobie i owinął go wokół niego, aby obaj mieli jakąś ochronę przed zimmem. Przez całą tę noc 'Abdu'l-Bahá i 'Abdu'l-Karím modlili się i pozwolili, aby ich dusze wypełniła radość Królestwa. Rankiem 'Abdu'l-Karím, uwolniony i oczyszczony, pojawił się przed Bahá'u'lláhem i otrzymał obfitą porcję Boskiej miłości i hojności.

E. Odgrywanie scenek

Możecie rozpocząć tę część zajęć prosząc dzieci o wykonanie standardowych ćwiczeń rozciągających w ich wyimaginowanych kwadratach. Następnie poproście je o wykonanie jednego lub dwóch ćwiczeń, które wybraliście z wcześniejszych lekcji, albo z obecnego zestawu albo z zestawów 1-3, które mają na celu wyostrenie ich umiejętności i zdolności do kreatywnego odgrywania scenek teatralnych.

Następnie wyjaśnijcie uczniom, że będą odgrywać historię o górze i jej przyjaciółach. Możecie najpierw opowiedzieć im poniższą historię, a następnie pomóc im utworzyć grupy, które ją odegrają, przypisując różnych uczniów do różnych postaci – góry, chmur, nieba, łąki. Powiedzcie im, że powinni starać się okazywać odpowiadające ich postaciom emocje w każdym momencie historii. Można na przykład zapytać ich w jaki sposób mogą pokazać, że góra jest smutna, gdy na początku historii tęskni za swoimi przyjaciółmi, chmurami. Zadbajcie o to, by każde dziecko miało jakąś rolę do odegrania.

Pewnego razu była sobie góra, której szczyt był tak wysoki, że prawdopodobnie była to najwyższa góra na świecie. Była tak wysoka, że jej jedynymi towarzyszami były chmury. Ale jakże góra ta lubiła bawić się ze swoimi wielkimi, kłębiastymi przyjaciółmi! Także chmury chętnie gromadziły się wokół ośnieżonego szczytu góry. Czasami śmiały się tak serdecznie, że aż płakały, wylewając łzy na ziemię poniżej.

Pewnego upalnego lata góra została sama przez wiele dni. Na niebie nie było widać ani jednej chmurki, a góra czuła się bardzo smutna, tęskniąc za swoimi niesfornymi przyjaciółmi. „Dlaczego chmury już nie biegają i nie bawią się na twoim wielkim, jasnym błękanie?” – zapytała rozległe niebo.

„Wszystkie one udały się do królestwa zimy, bardzo daleko stąd” – odpowiedziało niebo. „Nie powrócą aż do końca lata”.

„Ale ja tak bardzo za nimi tęsknię!” – zawołała góra z westchnieniem. „Może też powinnam udać się do zimowego królestwa i odwiedzić moich przyjaciół”.

„Jesteś górą” – powiedziało stanowczo niebo. „Góry są ciężkie i nie mogą latać tak jak chmury. Musisz pozostać na swoim miejscu”.

W tym momencie góra bardzo się zasmuciła i zaczęła płakać. Ogromne łzy spływały po jej twarzy, a wkrótce z jej śnieżnego szczytu popłynęły strumienie i rzeki. Wtedy stało się coś cudownego. Wysuszona, popękana ziemia na równinie daleko poniżej zaczęła wchłaniać łzy góry. Niedługo potem równina ta pokryła się świeżą zielenią.

Wdzięczna równina zawołała do góry. „O uprzejma góro!” – powiedziała. „Dziękuję za uratowanie mnie od strasznego losu! Twoja czysta woda uleczyła wszystkie moje rany. Spójrz, jak mi pomogła!”

Góra była tak zaskoczona, że przestała płakać. Do tej pory nikt nigdy nie przemawiał do góry z dołu. Spojrzała w dół i wstrzymała oddech, gdy zobaczyła kwitnącą zieloną łąkę, lśniąca i świeżą. Widząc jej piękno, góra była bardzo zadowolona. Jakże była szczęśliwa, że znalazła w łące nową przyjaciółkę.

F. Rysowanie i sztuka

Podczas ćwiczeń artystycznych dla Zestawu 6 dzieci będą poznawać kolejny element sztuki: formę. Wszystkie prace, które stworzyły do tej pory były wykonywane na płaskiej powierzchni. Teraz będą tworzyć obiekty, które zajmują przestrzeń – czyli mają głębokość, szerokość i wysokość. Do przeprowadzenia tej lekcji należy przygotować kopie wymaganych arkuszy, nożyczki, klej lub taśmę klejącą, kredki i kilka czystych kartek papieru, w tym jedną nieco większą.

1. Na początek możecie przypomnieć dzieciom standardowe kształty, które już dobrze znają: koła, trójkąty, kwadraty i prostokąty. Niech narysują je na czystej kartce papieru. Następnie zapytajcie je: „Jak nazwiemy sześć kwadratów, które są połączone ze sobą swoimi bokami?”. Aby im pomóc, możecie pokazać im przedmiot przypominający sześciian. Następnie pokażcie im piramidę i zapytajcie: „Jaki kształt mają jej cztery boki?” Potwierdźcie, że jest to trójkąt, a następnie powiedzcie im, że na tej lekcji nauczą się jak zrobić sześciian i piramidę z kwadratów i trójkątów.
 - a. Najpierw rozdajcie każdemu uczniowi kopię Arkusza 1 z szablonem do wykonania sześcianu. Pomóżcie im wyciąć szablon wzdłuż linii ciągłych uważając, aby nie przecięli żadnej z linii przerywanych, które wskazują miejsce, gdzie będą zaginać papier. Przypomnijcie dzieciom, że zawsze powinny posługiwać się nożyczkami ostrożnie. Gdy już każde z nich wytnie szablon można zachęcić je do pokolorowania boków bez przerywanych linii. Następnie pomóżcie im złożyć szablon wzdłuż każdej z linii i skleić krawędzie ze sobą, aby utworzyć kostki.
 - b. Następnie rozdajcie kopie Arkusza 2 i poproście uczniów o wykonanie tych samych kroków, aby stworzyć piramidę.
2. Teraz przypomnijcie dzieciom historię, którą odgrywały podczas części lekcji poświęconej inscenizacji: Kim były postacie? Góra, chmury, niebo i łąka. Wyjaśnijcie im, że w następnym ćwiczeniu wykorzystają swoje kostki i piramidy, aby wspólnie zbudować górę. Rozłóżcie dużą kartkę papieru i powiedzcie im, aby w grupie opracowali, w jaki sposób mogą połączyć kostki i piramidy, aby stworzyć rzeźbę sięgającą nieba. Zaopatrzcie je w klej, aby mogły przymocować kilka kostek do papieru jako podstawę góry, a następnie pozwólcie im zdecydować, jaki kształt przybierze reszta ich rzeźby. Oczywiście, aby im się to udało, będziecie musieli poprowadzić je przez ten proces.

G. Modlitwy na zakończenie

LEKCJA 6.2

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Jak zwykle rozpoczniście zajęcia od modlitw. Następnie możecie pomóc dzieciom kontynuować zapamiętywanie modlitwy wprowadzonej na pierwszej lekcji tego zestawu, lekcji koncentrującej się na byciu dobrym przyjacielem. Pamiętajcie, aby podczas prowadzenia tej lekcji wykorzystywać okazje do łączenia tego, co omawiacie z duchowymi cechami, o których dzieci uczyły się w Klasie 1, zwłaszcza z wiarygodnością, życzliwością, hojnością i wybaczeniem. Bądźcie również gotowi, by w odpowiednich momentach recytować z nimi zapamiętane wersety związane z tymi cechami.

B. Zapamiętywanie cytatów

Poniższe koncepcje pomogą wam wyjaśnić dzieciom cytat, którego mają się nauczyć podczas tej lekcji:

Prawdziwi przyjaciele ufają sobie nawzajem. Osoba godna zaufania jest uczciwa i prawdomówna i można liczyć na to, że dotrzyma swojego słowa. Prawdziwi przyjaciele wiedzą, że mogą polegać na sobie nawzajem, że robią to, co słuszne, że jeden nigdy nie okłamałby drugiego, ani nie oszukał go w żaden sposób. Obaj widzą dobro w drugiej osobie i nie zwracają uwagi na jej niedociągnięcia. Oczywiście przyjaciele czasami popełniają błędy, ale są dla siebie wyrozumiali i uprzejmi. Każdy z nich pomaga drugiemu czynić to, co jest miłe w oczach Boga. Prawdziwy przyjaciel uważa, by nie prosić nas o zrobienie czegoś, co jest nie do przyjęcia przez Boga. Więzy zaufania i pewności, które istnieją między przyjaciółmi stają się coraz silniejsze, w miarę jak ogień miłości Bożej płonie coraz jaśniej w ich sercach, a każdy z nich pokazuje, że jest godny zaufania i chce tylko tego, co najlepsze dla swojego przyjaciela.

Wszyscy powinniśmy być godni zaufania i nauczyć się wybierać sobie przyjaciół, którzy są godni zaufania, którzy pragną zadowolenia Boga, którzy starają się podążać Jego ścieżką i którzy pomogą nam pozostać na prostej drodze. Nie powinniśmy pozwalać się oszukiwać ani zwodzić tym, którzy nie są wiarygodni. ‘Abdu’l-Bahá był esencją życzliwości i uprzejmości, ale nigdy nie pozwalał tym, którzy byli nieuczciwi lub podstępni, by wykorzystywali Jego życzliwość. Zapewne pamiętacie, jak pewnego razu woźnica zażądał od ‘Abdu’l-Bahy nieuczciwej ceny za przejażdżkę powozem. ‘Abdu’l-Bahá zapłacił woźnicy to, co słusznie mu się należało i powiedział mu, że gdyby był uczciwy, otrzymałby również sowity napiwek. Zaufanie to szczególnie więź między przyjaciółmi i powinniśmy uważać, by nie zrobić niczego, co mogłoby ją zerwać. Aby każdy z nas pamiętał, jak ważne jest bycie prawdziwym i godnym zaufania przyjacielem, zapamiętajmy następujący cytat Bahá'u'lláha:

„O wy ukochani Pana! Nie dopuszczajcie się tego, co mąci przejrzysty strumień miłości lub niszczy słodką woń przyjaźni”²⁶.

Dopuszczać się czegoś

1. Kiedy ktoś uczy się pisać, z pewnością popełnia wiele błędów. Nie jest niczym niezwykłym dopuszczanie się popełniania błędów, kiedy uczymy się pisanie.

2. Portia dokłada wszelkich starań, aby przestrzegać praw Boga. Nie chce dopuszczać się żadnych czynów, które mogłyby wywołać Jego niezadowolenie.

Mącić

1. Ogród ten niegdyś wyglądał pięknie, ale niektórzy odwiedzający go ludzie zostawili śmieci i odpadki, gdy odchodzili. Odwiedzający zmacili piękno ogrodu śmieciami, które po sobie pozostawili.
2. Strumień, który płynął wysoko z gór, był zawsze przejrzysty i czysty. Jednakże ostatnio wrzucono do niego wiele chemikaliów i nieczystości. Strumień został zmacany przez wrzucane do niego ścieki.

Przejrzysty

1. Woda w stawie była krystalicznie czysta, i Tibor mógł zobaczyć wiele ryb pływających po jego dnie. Tibor mógł dojrzeć do samego dna przejrzystego stawu.
2. Woda ze studni jest bardzo czysta i klarowna. Wszyscy czuli się orzeźwieni, pijąc z przejrzystej wody studni.

Niszczyć

1. Mały chłopiec zbudował ogromny zamek z piasku na brzegu morza, ale kiedy nadeszła fala i pokryła zamek, został on całkowicie zniszczony.
2. Rolnicy zbudowali tamę, aby powstrzymać rzekę przed zalewaniem ich upraw w porze deszczowej. Bez tej zapory ich uprawy zostałyby zniszczone przez powódzie.

C. Piosenki

D. Opowiadanie

Istnieje dobrze znana legenda o dwóch przyjaciółach, Damonie i Pythiasie, która stała się symbolem zaufania i lojalności w przyjaźni. Proponujemy, abyście dziś opowiedzieli tę historię dzieciom wyjaśniając, że jest to bardzo stara opowieść z wczesnej historii ludzkości.

Odkąd byli jeszcze dziećmi, Damon i Pythias byli przyjaciółmi. Razem się bawili, uczyli i dzielili się ze sobą wieloma przemyśleniami. Byli ze sobą tak blisko, że całkowicie sobie ufali. To była prawdziwa przyjaźń – zrobiliby wszystko, by sobie wzajemnie pomóc.

Damon i Pythias udali się do miasta zwanego Syrakuzami, które należało do potężnego króla o imieniu Dionysius. Pythias zaczął tam wygłaszać publiczne przemówienia, w których kwestionował nieograniczoną władzę króla. „Każdy król, który przejmował władzę bez zgody ludu, był niesprawiedliwym tyranem” – Pythias mówił tłumom, które zatrzymywały się, by go słuchać. Dowiedziawszy się o rosnącym wpływie Pythiasa wśród jego ludu, Dionysius nabrał przekonania, że ten próbuje go obalić. Wściekły i przerażony król kazał przyprowadzić przed swoje oblicze Pythiasa i jego przyjaciela Damona.

„Dlaczego wywołujesz zamieszki wśród ludu?” – Dionysius przesłuchiwał Pythiasa.

„Nie ma nic złego w tym, co robię” – odpowiedział Pythias – „mówię tylko prawdę”.

„Nie wierzę ci. Próbujesz mnie obalić. Powiedz ludowi, że nie mówiłeś prawdy” – zażądał król.

„Nie uczynię tego” – brzmiała odpowiedź Pythiasa.

„W takim razie musisz umrzeć” – orzekł Dionysius. „Jaka jest twoja ostatnia wola?”

Pythias poprosił, aby pozwolono mu powrócić do swej rodziny, aby się pożegnać i uporządkować swoje rzeczy. Dionysius wyśmiał go mówiąc, że byłby głupcem, pozwalając Pythiasowi opuścić Syrakuzy i oczekiwać od niego powrotu. Pythias przysiągł, że wróci, ale król nie chciał o tym słyszeć. Właśnie wtedy nagle wtrącił się Damon.

„Pythias powróci, jeśli zatrzymasz mnie jako więźnia na czas jego nieobecności” – zasugerował Damon. „A jeśli złamie on swoją obietnicę, możesz zabić mnie zamiast niego. Z pewnością słyszałeś o naszej przyjaźni. Zapewne wierzysz tak jak ja, że Pythias nigdy nie pozwoliłby, by jego przyjaciel został stracony zamiast niego”.

Dionysius rozważał tę niezwykłą propozycję i postanowił ją przyjąć. Jednakże wydał ostrzeżenie. Pythias musiał wrócić przed wyznaczonym dniem, w przeciwnym razie Damon zostanie stracony.

W miarę jak mijały dni, a Pythias nie wracał, król był pewien, że Damon pożałuje swojego bezinteresownego czynu. Postanowił odwiedzić Damona w więzieniu, aby sprawdzić, czy ten nie uważa się za głupca, ufając Pythiasowi. Jednak Damon z przekonaniem odpowiedział: „Pythiasa musiało coś zatrzymać. Wróci”.

Król zaśmiał się pogardliwie: „Zobaczmy”.

W wyznaczonym dniu Pythias nadal nie powrócił. Król kazał przyprowadzić Damona przed oblicze kata. Zarozumiałym tonem Dionysius powiedział do Damona: „Nadszedł czas, a jednak twój przyjaciel nie przyszedł po ciebie. Co teraz powiesz?”

Damon spokojnie odpowiedział: „Ufam mojemu przyjacielowi całkowicie”.

W tym samym momencie drzwi się otworzyły, i posiniaczony i zdyszany Pythias zatoczył się do pokoju w kierunku otwartych ramion Damona. „Dzięki Bogu, wciąż jeszcze żyjesz! Bałem się, że nie dotrę tu na czas. Mój statek roztrzaskał się podczas sztormu, a bandyci zaatakowali mnie w drodze, ale mimo to nie mogłem stracić nadziei, że mi się uda”. Zwracając się do króla, Pythias powiedział, że był gotowy na śmierć.

Król był tak zaskoczony wiernością i niezachwianym zaufaniem owych dwóch przyjaciół, że nie mógł zdobyć się na wykonanie tej niesprawiedliwej egzekucji. „Nigdy w życiu nie spotkałem się z takim oddaniem i wiarą w przyjaźń. Ponieważ udowodniliście mi, że niesłusznie w was wątpiłem, postanowiłem cię ulaskawić, Pythiasie – pod jednym warunkiem”.

„Pod jakim ?” – zapytali zgodnie obaj przyjaciele.

„Że nauczycie mnie, jak być takim przyjacielem”.

E. Odgrywanie scenek

Tę część zajęć można rozpocząć od standardowych ćwiczeń rozciągających. Następnie możecie poprosić dzieci o wykonanie jednego lub dwóch ćwiczeń z poprzednich lekcji, które wyostrezą ich umiejętności i zdolności do kreatywnego odgrywania scenek.

Następnie, aby pomóc uczniom lepiej zrozumieć temat tej lekcji, a mianowicie, że prawdziwi przyjaciele ufają sobie nawzajem, warto poprosić ich o odegranie historyjki o Damonie i Pythiasie. W zależności od liczby dzieci w waszej grupie i dostępnego czasu, możecie albo podzielić je w tym celu na grupy, albo zaprosić wszystkie dzieci do wzięcia udziału w jednej dużej inscenizacji. W tym drugim przypadku niektóre dzieci mogą być częścią tłumu, do którego przemawiał Pythias lub członkami dworu królewskiego, podczas gdy inne mogą być strażnikami więziennymi Damona lub bandytami, którzy zaatakowali Pythiasa. Po zakończeniu inscenizacji możecie zadać dzieciom kilka pytań, na przykład:

- Dlaczego Damon był gotów pozostać w więzieniu za swojego przyjaciela?
- Dlaczego Damon ufał, że Pythias powróci?
- Dlaczego król był zdumiony, gdy Pythias wrócił na egzekucję?
- Jakimi cechami wykazał się Pythias, powracając w ten sposób?
- Jak sądzicie, dlaczego król zmienił zdanie odnośnie egzekucji?
- Jak myślicie, czego Damon i Pythias mogliby nauczyć króla o przyjaźni?

F. Rysowanie i sztuka

Podobnie jak w przypadku poprzedniej lekcji, na tę lekcję będziecie musieli przygotować kopie wyznaczonych arkuszy, nożyczki, klej lub taśmę klejącą, kredki i kilka kartek czystego białego lub kolorowego papieru. Należy również przynieść kopie dwóch arkuszy przeznaczonych do Lekcji 6.1.

1. Przypomnijcie dzieciom dwa przedmioty, które nauczyły się tworzyć na ostatniej lekcji ze znanych im kształtów: sześcianu i piramidy. Powiedzcie im, że teraz wykonają dwa nowe kształty. Najpierw rozdajcie każdemu dziecku kopię Arkusza 1 z szablonem prostokątnego przedmiotu i wykonajcie z grupą te same kroki, które dzieci podjęły podczas konstruowania sześcianów i piramid.

Gdy skończą, przekazcie każdemu dziecku kopię Arkusza 2, który zawiera szablon do wykonania cylindra. W tym przypadku, po wycięciu głównego kształtu – prostokąta – dzieci będą musiały zrobić w nim małe nacięcia wzdłuż każdej krawędzi, jak zostało to wskazane. Następnie należy złożyć utworzone małe zakładki i zgąć prostokąt w cylinder, zaklejając go taśmą lub klejem. Następnie mogą przykleić do małych zakładek na górze i na dole cylindra dwa wycięte okręgi.

Wprowadzając te dwa nowe elementy można zachęcić dzieci do wymienienia przedmiotów codziennego użytku, które mają te same kształty. Na przykład, w

przypadku prostokątnego kształtu mogą wymienić cegłę, pudełko po butach czy książkę. W przypadku cylindra mogą podać przykład puszki, ołówka lub rury.

2. Następne ćwiczenie odnosi się do historii Damona i Pythiasa na dworze króla. Wyjaśnij dzieciom, że wspólnie zbudują zamek, używając sześciątów, piramid, cylindrów i prostokątnych przedmiotów. Możecie pomóc im zastanowić się, w jaki sposób zbudują swoją rzeźbę, przypominając im, że zamek jest rodzajem fortecy i zadając im pytania, takie jak: Kto pamięta, jak wyglądała forteca, którą wcześniej rysowaliśmy? Jakie zawierała w sobie kształty? Ile sześciątów i prostokątów będziecie potrzebować, aby zbudować mury zamku? Następnie powinniście rozdać kopie szablonów do wykonania wszystkich przedmiotów, wraz z czystym papierem do ich odrysowania, a następnie niech dzieci pracują w grupie nad stworzeniem swojej rzeźby, podczas gdy wy możecie ich prowadzić w razie potrzeby.

G. Modlitwy na zakończenie

LEKCJA 6.3

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Możecie rozpocząć zajęcia od odmówienia modlitw, a następnie pomożcie uczniom dokończyć zapamiętywanie tej, której zaczęli się uczyć na Lekcji 6.1. Kończąc ten zestaw lekcji powinniście nadal szukać powiązań między tym, co omawiacie z dziećmi a znaczeniem przejawiania duchowych cech wiarygodności, życzliwości, hojności i wybaczenia. Recytowanie wersetów odnoszących się do tych cech bez wątpienia poruszy ich serca i posłuży lepszemu zrozumieniu tego, co oznacza bycie dobrym przyjacielem.

B. Zapamiętywanie cytatów

Poniższe koncepcje pomogą wam we wprowadzeniu cytatu, który dzieci mają zapamiętać na tej lekcji:

Prawdziwi przyjaciele troszczą się o siebie nawzajem. Lubią spędzać razem czas i każdy z nich chce jak najlepiej dla drugiego. Jeśli widzimy, że nasi przyjaciele są smutni robimy co w naszej mocy, by wnieść radość do ich serc. Jeśli przyjaciel jest chory pragniemy zadbać o to, by był pod dobrą opieką. Ponieważ chcemy tego, co najlepsze dla naszych przyjaciół, słuchamy ich i zawsze staramy się uwzględniać ich pragnienia. Przynosi nam radość rezygnacja z czegoś gdy wiemy, że ucieszy to naszego przyjaciela lub pomoże mu w rozwoju. W przyjaźni poświęcamy swój czas i nasze dobra materialne, oraz dzielimy się naszym szczęściem i naszą wiedzą. Jakże wielkim błogosławieństwem jest posiadanie wielu prawdziwych przyjaciół.

Oczywiście czasami przyjaciel popełnia błąd i możemy poczuć smutek w sercu, ale pamiętamy, że ‘Abdu’l-Bahá zawsze wszystkim przebaczał, więc i my również przebaczymy. A kiedy nasze serca wypełnia hojność i pamiętamy o naszej miłości do przyjaciela, wówczas nasz smutek przemija. Wiecie, że zdarzają się chwile, gdy to wy popełniamie błędy, a wasz przyjaciel jest dla was wyrozumiały. To, co jest ważne to fakt, że oboje wiecie, że żaden z was nigdy nie chciałby wywołać smutku w sercu drugiego. Życzeniem ‘Abdu’l-Bahy było, aby żadna dusza nigdy nie została zraniona lub pogrążona w smutku. Nie ma większego daru, powiedział nam On, niż sprawienie radości drugiemu sercu. „Błagam Boga” – ‘Abdu’l-Baha modlił się – „abyście byli źródłem radości, tak jak aniołowie w Niebie”. Abyśmy mogli tworzyć takie pełne miłości więzi przyjaźni z wieloma duszami, zapamiętajmy następujący cytat:

„... starajcie się z całej siły budować, poprzez moc Słowa Boga, prawdziwą miłość, duchowe porozumienie i trwałe więzi pomiędzy ludźmi”²⁷.

Prawdziwy

1. Torba wyglądała jakby była wykonana ze skóry, ale w rzeczywistości była wykonana z tworzywa sztucznego. Torba nie była wykonana z prawdziwej skóry.
2. Niektóre pierścienie tylko wyglądają na złote, ale pierścień króla jest prawdziwy. Jest złoty z pięknym czerwonym kamieniem.

Trwały

1. Wybierając tkaninę do uszycia ubrań dla swoich dzieci, pani Singh szukała takiej, która nie będzie się łatwo rozrywać. Wybrała trwały materiał, który posłuży przez długi czas.
2. Koła traktora są duże i grube, aby mogły z łatwością poruszać się po kamieniach i błocie, a mimo to nadal działać bez zarzutu. Koła traktora są trwałe.

Więź

1. Pies często czuje przywiązanie do swojego pana. Między psem a jego panem istnieje szczególna więź.
2. Istnieje silna więź między matką wielorybicą a jej młodym dzieckiem wielorybem i pozostają one blisko siebie na dużych odległościach w oceanie, a matka karmi swoje młode i chroni je przed wrogami.

C. Piosenki

D. Opowiadanie

Poniższa krótka relacja pomoże zilustrować dzieciom troskę i rozagę, jakiej przykładem był 'Abdu'l-Bahá w swojej miłości do innych.

Wiedziecie, że w późniejszych latach życia 'Abdu'l-Bahy, w miarę jak Wiara Bahá'í zaczęła rozprzestrzeniać się po całym świecie, wielu ludzi przybywało z odległych miejsc, aby odwiedzić 'Abdu'l-Bahę w Ziemi Świętej i usłyszeć Jego słowa mądrości. Jakże wielkim darem było dla tych błogosławionych dusz spędzanie czasu w Jego obecności, a oni cenili sobie każdą chwilę, w której mogli z Nim przebywać.

Jedną z tych błogosławionych dusz była bahaitka o imieniu May Maxwell, która przybyła do Ziemi Świętej z małą grupą przyjaciół. Pewnego dnia wraz z przyjaciółmi została zaproszona, by udać się z 'Abdu'l-Bahą do bardzo szczególnego miejsca. Na zboczach Góry Karmel znajdowało się kilka wielkich drzew cedrowych, a w cieniu tych drzew 'Abdu'l-Bahá często spędzał wiele godzin ze swoim ukochanym Ojcem, Bahá'u'lláhem. Jakże podekscytowana była May i jej przyjaciele, że będą mogli udać się do tego świętego miejsca i wszyscy wstali wcześniej, aby spotkać się z 'Abdu'l-Bahą. Ale kiedy 'Abdu'l-Bahá poszedł przywitać się z May zobaczył, że nie wyglądała na zdrową. Po dotknięciu jej czoła i zmierzeniu pulsu, zwrócił się do grupy i powiedział im: „Nie będzie dziś spotkania na Górze Karmel... nie moglibyśmy pójść i zostawić jednej z umiłowanych Boga samej i chorej. Nikt z nas nie mógłby czuć się szczęśliwy, dopóki wszyscy umiłowani nie będą szczęśliwi”. Tego dnia grupa nauczyła się co to znaczy okazywać sobie nawzajem prawdziwą troskę i traktować się ze współczuciem i pełną miłości życzliwością.

E. Odgrywanie scenek

Po wykonaniu standardowego ćwiczenia rozgrzewającego dzieci mogą przejść do jednego lub dwóch innych ćwiczeń, które wybraliście, aby wzmocnić ich umiejętności teatralne. Następnie możecie przejść do kolejnego ćwiczenia, które ma pomóc im zastanowić

się nad tematem niniejszej lekcji, czyli tym, że prawdziwi przyjaciele troszczą się o siebie nawzajem. Podzielcie uczniów na trzyosobowe grupy i wyjaśnijcie im, że będą improwizować historię opartą na następującym scenariuszu:

Naw-Rúz jest już za kilka tygodni i wspólnota planuje zorganizowanie wyjątkowej uroczystości. Sarah, Marion i Marco pracują szczególnie intensywnie nad przygotowaniem programu dla dzieci. Pewnego dnia Marion i Marco czekają na Sarę, aby kontynuować swoje przygotowania, ale Sara się nie pojawia. Następnie wypytyują o nią i dowiadują się, że upadła i skrzyła sobie kostkę, a lekarz kazał jej przez jakiś czas nie chodzić. Początkowo Marion i Marco martwią się co będzie z programem dla dzieci. Jak sfinalizują wszystko bez pomocy Sary? Jednak potem myślą o Sarze i zdają sobie sprawę jak bardzo będzie smutna, jeśli jej kostka nie zagoi się na tyle szybko, by mogła wziąć udział w programie. Przypominają sobie słowa 'Abdu'l-Bahy, że najwspanialszym sposobem na pomoc komuś, kto jest chory jest wniesienie radości do jego serca. Marion i Marco postanawiają więc codziennie odwiedzać Sarę, by dodać jej otuchy. Zanim nadchodzi Naw-Rúz, kostka Sary wraca do zdrowia, a trójka przyjaciół wspólnie przeprowadza program, nad którym tak wytrwale pracowali.

Aby pomóc dzieciom rozpocząć improwizację zapytajcie je, jak myślą, co robili Marion i Marco, gdy odwiedzali Sarę. W jaki sposób przynosili radość jej sercu? Czy kontynuowali, na przykład, planowanie programu z Sarą podczas ich wizyt?

F. Rysowanie i sztuka

Do wykonania ostatniego zadania plastycznego z Zestawu 6 dotyczącego formy, dzieci będą potrzebować następujących materiałów: kopii wyznaczonego arkusza, kolorowego papieru, ołówków, nożyczek, taśmy klejącej i kleju.

1. Wyjaśnijcie uczniom, że podczas zadania plastycznego na tej lekcji będą tworzyć kwiaty z papieru. Należy im powiedzieć, że mogą wyobrazić sobie swoje kwiaty jako składające się z dwóch części – łodygi, która przypomina wąski cylinder lub rurkę, oraz płatków, które tworzą okrąg.
 - a. Na początek niech każde dziecko wykona łodygę kwiatu, umieszczając ołówek w rogu kartki papieru i ciasno owijając papier wokół niego. Można dodać jeden lub dwa małe kawałki taśmy, aby przytrzymać go w miejscu, a następnie wysunąć ołówek.
 - b. Następnie rozdajcie kopie Arkusza 1, albo po jednym dla każdego ucznia albo kilka do podzielenia się. Pokazuje on jak złożyć kartkę papieru na coraz to mniejsze trójkąty i jak ją pociąć, aby utworzyć płatki. Podajcie im kilka kawałków czystego papieru, w miarę możliwości w różnych kolorach, i przeprowadźcie grupę przez serię kroków pokazanych na arkuszu, jeden po drugim. Gdy już wytną płatki i otworzą kwiat, mogą przykleić mały kawałek kolorowego papieru na środku.
 - c. Na koniec pomóżcie każdemu dziecku w przyklejeniu lub przymocowaniu taśmą kwiatka do końca łodygi.
2. Teraz możecie przypomnieć grupie ćwiczenie sceniczne, jakie przeprowadzili wcześniej, w którym dwoje przyjaciół odwiedziło kogoś, kto źle się czuł, i możecie

podzielić się z nimi słowami ‘Abdu’l-Bahy, które mówią, że wszyscy powinniśmy być „źródłem radości, tak jak aniołowie w Niebie”. Zaproponujcie, by ułożyli wszystkie swoje kwiaty w piękny bukiet, który można podarować sąsiadowi lub przyjacielowi, by przynieść im radość. Mogą również użyć bukietu w swoich skeczach podczas ćwiczeń scenicznych w zależności od tego, jak postanowiliście zorganizować różne elementy lekcji na przestrzeni kilku sesji zajęć.

G. Modlitwy na zakończenie

Zestaw 7

Poświęcanie swojego życia służbie

LEKCJA 7.1

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Po rozpoczęciu zajęć jak zwykle modlitwami, możecie pomóc dzieciom w zapamiętaniu poniższej modlitwy. Powinny zdołać nauczyć się jej na pamięć w ciągu tych trzech lekcji.

„O Ty, życzliwy Panie! Te urocze dzieci są dziełem palców Twojej mocy oraz cudownym znakiem Twojej wielkości. O Boże! Ochraniaj te dzieci, dopomóż łaskawie w ich wychowaniu i pozwól, by oddały się służbie dla świata ludzkości. O Boże! Te dzieci są perłami, spraw, aby ukształtowały się w muszli Twojej serdecznej dobroci.

Tyś jest Łaskawym, Wszechmiłującym”²⁸.

Spośród wielu duchowych cech, o których dzieci uczyły się w Klasie 1, bezinteresowność, radość, nadzieja i niezłomność wydają się być szczególnie istotne w prowadzeniu życia poświęconego służbie – nadrzędnego tematu tego zestawu lekcji. Nie powinniście więc mieć trudności z włączeniem koncepcji związanych z tymi cechami do dyskusji z uczniami i zwróceniem ich uwagi na poniższe wersety:

„Błogosławiony jest ten, kto przedkłada swego brata ponad siebie”²⁹.

„O Synu Człowieczy! Raduj się w wesolości serca twego, ażebyś godny był spotkania ze Mną i odzwierciedlania Mego piękna”³⁰.

„Nie trać nigdy zaufania do Boga. Miej zawsze nadzieję, bo błogosławieństwa Boga nigdy nie przestają spływać na człowieka”³¹.

„Niezmienne wzniosła będzie twoja pozycja, jeśli pozostaniesz niezłomny w Sprawie swojego Pana”³².

B. Zapamiętywanie cytatów

Poniższe koncepcje pomogą wam wyjaśnić dzieciom cytaty, którego będą się uczyć na tej lekcji:

Bóg nas kocha i zawsze chce, abyśmy byli blisko Niego. Poprzez modlitwę, posłuszeństwo Jego naukom i służbę jesteśmy w stanie coraz bardziej zbliżać się do Niego. Służymy Bogu, gdy służymy Jego bliskim. Istnieje wiele sposobów, w jakie możemy służyć naszym bliźnim. Możemy na przykład odwiedzać chorych, pomagać potrzebującym i dzielić się z innymi tym, czego się nauczyliśmy. Powinniśmy starać się służyć wszystkim ludziom, zarówno bogatym, jak i biednym, przyjacielom i nieznajomym.

‘Abdu’l-Bahá był naszym doskonałym Wzorem. Pokazał nam, co to znaczy służyć całej ludzkiej rodzinie. Całe jego życie było poświęcone pomaganiu ludziom. Co więcej, samo Jego imię oznacza „Sługa Boga”. Nigdy nie troszczył się o własne potrzeby czy wygodę. Nie zabiegał o bogactwo ani o wpływy. Nigdy nie pragnął

żadnych tytułów ani uznania. Jego jedynym pragnieniem była służba Bogu i ludzkości. „Moją pozycją jest pozycja służby”, często powtarzał przyjaciółom. To jest najwyższa pozycja – postawienie siebie w służbie innym. Jest to pozycja, do której wszyscy dążymy. Czy może być większa radość niż niesienie pocieszenia i radości innej duszy? Jakiż większy zaszczyt niż być postrzeganym jako prawdziwy sługa Boga i ludzkości. Abyśmy wszyscy mogli podążać za przykładem zostawionym nam przez ‘Abdu’l-Bahę, zapamiętajmy słowa Jego ukochanego Ojca, Bahá'u'lláha:

„Ten zaprawdę jest człowiekiem, kto oddaje się dziś służbie na rzecz całego rodzaju ludzkiego”³³.

Oddawać się

1. Dervi zawsze bardzo uważnie słucha na zajęciach plastycznych i spędza wiele godzin przygotowując się do każdej lekcji. Dervi oddaje się sztuce.
2. Tata Hung Wei ma ogródek warzywny. Każdego dnia Hung Wei pomaga swemu tacie w pieleniu i podlewaniu ogrodu. Hung Wei oddaje się pomaganiu swojemu tacie.

Służba

1. Mumbi, Apiyo i Tocho posprzątała szkolne podwórko po tym, jak burza pozostawiła na nim pełno połamanych gałęzi i liści z drzew. Cieszyli się, że mogli wyświadczyć tę służbę szkole.
2. Sachiko przemierza cztery kilometry, aby prowadzić zajęcia dla dzieci. Chętnie pokonuje ten dystans każdego tygodnia, ponieważ niczego nie pragnie bardziej, niż oferować służbę wspólnocie.

Rodzaj ludzki

1. W szkole widzieliśmy zdjęcia ludzi z wielu różnych krajów. Wszyscy ci ludzie należą do jednego rodzaju ludzkiego.
2. W muzeum znajdują się instrumenty muzyczne z całego świata. Patrząc na ich różne kształty i rozmiary dzieci miały okazję przypomnieć sobie zarówno o różnorodności rodzaju ludzkiego, jak i o zamiłowaniu ludzi na całym świecie do muzyki.

C. Piosenki

D. Opowiadanie

Możecie przypomnieć dzieciom historię Luy Getsinger, którą usłyszały na Lekcji 1.2, dotyczącą modlitwy, a następnie opowiedzieć im następującą historię, która pomoże im zilustrować, co to znaczy być sługą Boga.

Pamiętacie z naszej lekcji na temat modlitwy, że Lua Getsinger była jedną z pierwszych bahaitek na Zachodzie, która odwiedziła ‘Abdu’l-Bahę w mieście więziennym ‘Akka. Pewnego dnia podczas jej wizyty, Mistrz wziął ją na bok i wyjaśnił jej, że miał wiele pilnych spraw do załatwienia i nie mógł odwiedzić przyjaciela, który był bardzo chory.

Chciał, aby Lua poszła zamiast Niego. Powiedział jej, by zaniósła choremu trochę jedzenia i zaopiekowała się nim tak, jak On to do tej pory robił.

Lua zdobyła adres tego człowieka i natychmiast wyruszyła by zrobić to, o co poprosił 'Abdu'l-Bahá. Czuła się dumna, że 'Abdu'l-Bahá powierzył jej zadanie, które zwykle sam by wykonał. Ale zaledwie chwilę później wróciła do 'Abdu'l-Bahy w stanie ogromnego wzburzenia. „Mistrzu” – wykrzyknęła – „z pewnością nie wyobrażasz sobie, w jak straszne miejsce mnie wysłałeś. Prawie zemdlalam od okropnego smrodu, brudnych pomieszczeń, upokarzającego stanu tego człowieka i jego domu. Uciekłam, by nie zarazić się jeszcze jakąś straszną chorobą”.

'Abdu'l-Bahá spojrział na nią smutno i surowo. Jeśli chce służyć Bogu, wyjaśnił, musi służyć swoim bliźnim, ponieważ w każdym człowieku powinna dostrzegać obraz i podobieństwo Boga. Następnie kazał jej wrócić do domu tego chorego człowieka. Jeśli dom był brudny, powinna była go posprzątać. Jeśli ów człowiek był głodny, powinna była go nakarmić. Powiedział jej, aby nie wracała, dopóki to wszystko nie zostanie wykonane. 'Abdu'l-Bahá robił te rzeczy dla swojego przyjaciela wiele razy, a ona powinna być w stanie zrobić to ten jeden raz, powiedział jej ze stanowczością. W ten sposób Lua nauczyła się ważnej lekcji o tym, co to znaczy służyć swoim bliźnim.

E. Odgrywanie scenek

Rozpocznijcie tę część zajęć, jak zwykle, od poproszenia dzieci o wykonanie rozgrzewki i jednego lub dwóch innych ćwiczeń, które zwiększą ich umiejętności i zdolności do kreatywnego odgrywania scenek.

Następnie możecie poprowadzić grupę do kolejnego ćwiczenia związanego z tematem niniejszej lekcji, a mianowicie z duchem służby. Wyjaśnijcie dzieciom, że dzisiaj zaimprovizują sytuację, która pomoże im lepiej zrozumieć, co to znaczy służyć ludzkości. Na początek poprowadźcie je przez następujący scenariusz:

Poproście dzieci, aby wyobraziły sobie, że pewnego dnia wracają do domu, a ich mama mówi im, że ich ciocia, która mieszka kilka domów dalej, jest chora. Mama przygotowała dla niej zupę, i dzieci pytają, czy mogą zanieść ją cioci i zaopiekować się nią przez jakiś czas. Ich uprzejma propozycja wywołuje radość w sercu ich mamy, po czym cała trójka dzieci wyrusza w drogę z garnkiem zupy. Poproście dzieci, by pokazały wam, jak z ostrożnością zaniósłoby zupę do domu cioci, uważając, by jej nie rozlać. Kiedy docierają do domu cioci, witają się z nią i pytają o jej zdrowie. Najpierw odpowiadają na jej potrzeby. Poproście dzieci, aby wam powiedziały, jakie konkretne rzeczy mogłyby dla niej zrobić. Być może jest jej zimno i potrzebuje więcej koców, albo prosi o wodę lub książkę, a one przynoszą jej te rzeczy. Mogą zademonstrować, jak wykonywałyby te zadania. Następnie dzieci rozglądają się po domu cioci, aby zorientować się, jakie prace trzeba wykonać, na przykład pozmywać naczynia, pozamiatać podłogę lub zrobić pranie, i ćwiczą wykonywanie tych czynności. Gdy dzieci zapoznają się już ze wszystkimi elementami scenariusza, podzielcie je na trzyosobowe grupy i poproście, aby każda z nich odegrała go w całości.

F. Rysowanie i sztuka

Dzieci w waszej grupie mają już doświadczenie w pracy z kilkoma podstawowymi elementami sztuki - rysowały już obrazy za pomocą linii i kształtów; tworzyły różne tekstury,

zarówno rzeczywiste tekstury, jak i iluzje tekstur; wykorzystywały kolory do tworzenia wzorów i odcieni, aby uzyskać efekt światła; zastanawiały się nad proporcjami w przedstawianiu ludzkiej postaci; i pracowały z trzema wymiarami głębokości, szerokości i wysokości, aby tworzyć rzeźby. W tym ostatnim zestawie lekcji powinny mieć możliwość zastosowania wielu umiejętności i zdolności, które rozwinęły, aby stworzyć dzieła, które nawiązują do tematu służby. Zachęcamy was do wzięcia pod uwagę okoliczności, w jakich znajduje się wasza grupa i wybrania odpowiedniego zestawu zadań.

Podczas gdy opcji jest wiele, jedną z możliwości na potrzeby tej lekcji może być poproszenie dzieci o wykorzystanie tego, czego już się nauczyły o sztuce do stworzenia pacynek, których mogłyby następnie użyć przykładowo do odtworzenia scenki z zadania teatralnego lub innych scenariuszy, które można dla nich wcześniej opracować. Oczywiście większość kultur ma pewne tradycyjne formy tworzenia kukiełek, na których możecie się oprzeć, rozważając tę możliwość. Jednak jeden z najprostszych rodzajów tworzenia pacynek nie wymaga niczego więcej niż tylko kartki papieru i patyczka, jak poniżej:

- a. Rozdajcie każdemu dziecku czystą kartkę białego papieru i poproście, aby najpierw każdy narysował szkic postaci, której będzie potrzebował do scenariusza. Możecie przypomnieć grupie, co już wiedzą o rysowaniu ludzkiej postaci, w tym twarzy. Po narysowaniu zarysu postaci mogą ją pokolorować i dodać niezbędne szczegóły.
- b. Następnie możecie pomóc każdemu dziecku wyciąć narysowaną przez nie postać i przykleić patyczek klejem lub taśmą od tyłu, pamiętając o pozostawieniu co najmniej kilku centymetrów na dole, aby dziecko mogło trzymać za patyczek.
- c. Następnie w grupkach po kilka uczniów naraz mogą wykorzystać biurko, stół, a nawet oparcie krzesła jako scenę i odegrać scenkę, trzymając patyczki na spodzie swoich pacynek tuż pod taflą „sceny” i przesuwając je po scenie podczas prowadzenia dialogów.

G. Modlitwy na zakończenie

LEKCJA 7.2

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Po modlitwach na rozpoczęcie zajęć możecie pomóc dzieciom kontynuować zapamiętywanie modlitwy wprowadzonej na ostatniej lekcji. Pamiętajcie również, aby podczas prowadzenia tej lekcji znaleźć okazje, gdzie dzieci mogłyby powtórzyć cytaty, których nauczyły się w Klasie 1 związane z bezinteresownością, radością, nadzieją i niezłomnością oraz zastanowić się nad znaczeniem tych cech w życiu poświęconym służbie.

B. Zapamiętywanie cytatów

Poniższe koncepcje pomogą wam wyjaśnić dzieciom główny temat tej lekcji i wprowadzić cytat, który będą zapamiętywać.

Jeśli mamy służyć Bogu i ludzkości, konieczny jest wysiłek. Musimy być sumienni i pracowici. Podobnie jak drzewa, które wydają dorodne i wspaniałe owoce dla dobra i przyjemności wszystkich, podejmujemy wysiłek i pracujemy dla dobra tych, którzy są wokół nas. Ponadto wiemy, że Bóg obiecuje wspierać nasze wysiłki. Wstajemy więc każdego dnia, zwracamy nasze serca do Niego w modlitwie, a następnie wyruszamy, pełni ufności, że otacza nas Jego miłość i chętni do zrobienia tego, co w naszej mocy, aby podać rękę komuś w potrzebie, przynieść radość zasmuconemu sercu, pocieszyć chorego, zaprzyjaźnić się z samotnym. A pod koniec każdego dnia zastanawiamy się nad tym, co Bóg pozwolił nam dzisiaj dokonać i dziękujemy Mu za Jego pomoc i wsparcie wiedząc, że następnego dnia będziemy starać się jeszcze bardziej bezinteresownie służyć innym. Jakże smutne byłoby gdybyśmy zmarnowali czas dany nam na tym świecie oraz wszystkie talenty i zdolności, którymi każdy z nas został pobłogosławiony, i nie wykorzystali ich w służbie umiłowanym Boga.

Przez całe swoje życie 'Abdu'l-Bahá był nieustannie aktywny, pracując dla dobra wszystkich. Wczesnym rankiem każdego dnia odbywał rundę odwiedzin mieszkańców Akki. Odwiedzał osoby starsze, chore i cierpiące, zaspokajając ich potrzeby i oferując im pociechę i wsparcie. Przez resztę dnia zajmował się sprawami wspólnoty bahaickiej. Kierował różnymi projektami mającymi na celu poprawę życia innych, dyktował listy, pisał i przyjmował gości. Ludzie z różnych środowisk przychodzili do Niego ze swoimi problemami i troskami, szukając u Niego przewodnictwa i rady. On dawał im zachętę i poradę oraz pomagał złagodzić ich trudności. Ci, którzy pracowali dla Mistrza, mieli trudności z nadążeniem za szybkim tempem Jego pracowitego życia, ale byli wspomagani i wzmacniani przez Jego wspaniałego ducha i słowa zachęty. A my staramy się podążać za przykładem 'Abdu'l-Bahy i spędzać nasz czas na aktywnej służbie innym. Aby pomóc nam pamiętać, by nieustannie intensywnie pracować dla dobra wszystkich, zapamiętajmy następujący cytat Bahá'u'lláha:

„Nie marnujcie swojego czasu w beczynności i lenistwie. Zajmijcie się tym, co przyniesie korzyść wam i innym”³⁴.

Bezczynność

1. Kiedy Furio wrócił do domu ze szkoły, odrobił pracę domową, a następnie pomógł swojej mamie i asystował młodszemu rodzeństwu w nauce. Furio nie odpoczywał ani przez chwilę. Nigdy nie był beczynny.
2. Stary pociąg parowy przejeżdżał przez miasto przez wiele lat, ale teraz nie jest już używany i stoi beczynnie na poboczu torów.

Lenistwo

1. Unikamy lenistwa i gnuśności, gdy jesteśmy aktywni, używając przez cały czas naszych umysłów i energii, by służyć innym.
2. Iman nie poddaje się lenistwu i gnuśności, więc każdego dnia pilnie się uczy, by zostać mechanikiem. Chce być przydatnym członkiem swojej wspólnoty.

Korzyść

1. Fei Li była bardzo utalentowana w rzemiośle, którego nauczyła się od swojej babci. Fei Li chciała uczyć rzemiosła innych, aby mogli również rozwinąć umiejętność tworzenia pięknych rzeczy. Fei Li chciała, aby jej talent przynosił korzyść innym.
2. Lekarz spojrzał na starszą kobietę. Widział, że nie czuje się dobrze i powiedział jej, że jej zdrowie poprawi się, jeśli będzie spędzać więcej czasu na słońcu. Powiedział, że przyniesie jej korzyść jeśli będzie codziennie wychodzić na długi spacer na świeżym powietrzu.

C. Piosenki

D. Opowiadanie

Z sercem wypełnionym miłością Boga, ‘Abdu’l-Bahá spędzał każdą chwilę w służbie dla ludzkości, i warto, abyście przypomnieli dzieciom, przed opowiedzeniem im poniższej historii, że był On doskonałym Wzorem tego, jak powinniśmy służyć:

Pewnego razu był sobie bardzo dumny człowiek, który nie rozumiał Pozycji 'Abdu'l-Bahy. Pewnego dnia podszedł on do Mistrza na ulicy i powiedział: „A więc jesteś nazywany Sługą Boga”. 'Abdu'l-Bahá odpowiedział, że w rzeczy samej takie było Jego imię. Oczywiście, wy już wiecie, że imię 'Abdu'l-Bahá oznacza „Sługa Bahy” lub Sługa Boga.

„Cóż” – powiedział dumnie mężczyzna – „a ja jestem Mojżesz”. Mężczyzna nawiązywał do Proroka Bożego, Mojżesza, a tak naprawdę to wcale nie było jego imię. Dowiemy się więcej o Mojżesz w starszych klasach, ale obecnie musicie wiedzieć, że Mojżesz był jednym z Pośłańców Boga, który przybył na długo przed Bahá'u'lláhem. Mężczyzna próbował zirytować 'Abdu'l-Bahę, ale Mistrz nie zareagował na jego żarty. Zamiast tego powiedział mężczyźnie, aby spotkał się z Nim następnego ranka w tym samym miejscu na ulicy, po czym pójdą razem i będą służyć ludziom tak, jak czynił to wielki Mojżesz.

Mężczyzna ten zgodził się i następnego dnia od rana do wieczora towarzyszył Mistrzowi, gdy ten odwiedzał chorych i cierpiących, służył potrzebującym i spotykał się z ludźmi spragnionymi Jego miłości i mądrych rad. Wieczorem człowiek, który nazwał siebie Mojżeszem, był skrajnie wyczerpany. Jednak nie chciał porzucić swojej dumy i kiedy 'Abdu'l-Bahá poprosił go, aby towarzyszył Mu następnego dnia, przystał na to.

Ponownie pod wieczór drugiego dnia mężczyzna ten był wyczerpany, ale zgodził się towarzyszyć 'Abdu'l-Basze przez jeszcze jeden dzień. Trzeciego dnia, gdy wrócili z uciążliwej pracy mężczyzna nie mógł znieść myśli o ponownie tak wielkim wysiłku ani chwili dłużej. Dostał swoją lekcję i miał okazję ujrzeć wielkość 'Abdu'l-Bahy. Kiedy więc mieli się rozstać i zanim 'Abdu'l-Bahá zdołał zaprosić go na kolejny dzień pracy, mężczyzna ten powiedział z wielką pokorą: „Abdu'l-Baho, jutro rano nie będę już Mojżeszem”.

E. Odgrywanie scenek

Po zwyczajowej rozgrzewce przeprowadźcie z dziećmi jedno lub dwa ćwiczenia, które wzmocnią ich umiejętności i zdolności związane z kreatywnym odgrywaniem scenek. Następnie mogą zaimprovizować w parach krótką scenkę, która pomoże im lepiej zrozumieć temat tej lekcji: wytrwałą pracę dla dobra innych. Rozpocznijcie od opowiedzenia im następującej historii, dbając o to, by dobrze ją zrozumieli:

Król podróżuje przez okoliczne wsie i widzi starca pracującego na polu. Król jest zaskoczony widokiem tak starego człowieka pracującego tak ciężko i pyta tego mężczyznę, co robi. Starzec wyjaśnia, że sadii drzewa owocowe. Król pyta, jak długo potrwa zanim drzewa wydadzą owoce. Staruszek mówi mu, że w rzeczy samej zajmie to bardzo dużo czasu a on sam nie dożyje, aby skosztować owoców z drzew, które sadi. Król jest zdezorientowany. Chce zrozumieć, dlaczego starzec zużywa swoją energię na uprawę owoców, których nigdy nie będzie mógł zjeść. Staruszek uśmiecha się i wyjaśnia, że w swoim życiu jadł owoce z wielu drzew zasadzonych przez innych i że chciał zasadzić drzewa dla dobra tych, którzy będą żyć po nim. Królowi podoba się ta odpowiedź i daje starcowi złotą monetę. Starzec uśmiecha się i mówi królowi, że jednak drzewa wcale nie potrzebowały tak wiele czasu, aby wydać owoce. Ledwo skończył je sadić, a one już przyniosły mu nagrodę od króla.

Wybierzcie dwóch uczniów z dużymi umiejętnościami aktorskimi i poproście ich o zaimprovizowanie tej historii przed całą grupą. Podczas gdy będą odgrywać ten skecz, możecie pomóc dzieciom wyobrazić sobie sytuację opisaną w historii, zadając pytania takie jak: „W co ubrany jest król?”, „Jak podróżuje po okolicy?”, „Kogo widzi podczas swojej przejażdżki?”, „Co robi staruszek?”. Następnie podzielcie grupę na pary i pomóżcie każdej z nich odegrać tę historyjkę.

F. Rysowanie i sztuka

Na tę część lekcji poświęconą sztuce powinniście ponownie wybrać jedno lub dwa zadania, które, wzmacniając temat lekcji, pozwolą dzieciom czerpać z umiejętności i zdolności, które rozwijają. Jeśli wydaje się to odpowiednie, mogą na przykład stworzyć kukiełki, a także tło do tego scenariusza, aby odtworzyć historię z teatralnej części lekcji o królu i starcu sadzącym nasiona.

G. Modlitwy na zakończenie

LEKCJA 7.3

A. Odmawianie modlitw i recytowanie świętych wersetów

Po odmówieniu modlitw na rozpoczęcie zajęć, dzieci mogą dokończyć zapamiętywanie modlitwy wprowadzonej na Lekcji 7.1. Tak jak poprzednio powinniście znajdować odpowiednie momenty podczas lekcji, aby dzieci mogły recytować znane im już wersety związane z bezinteresownością, radością, nadzieją i niezłomnością oraz omawiać z nimi w jaki sposób te cechy przejawiają się w życiu poświęconym służbie.

B. Zapamiętywanie cytatów

Następujące koncepcje pomogą wam zaprezentować cytat, który dzieci mają zapamiętać podczas tej lekcji:

Z miłością i życzliwością, radością i zapałem, pracujemy pilnie przez całe nasze życie, starając się wносить wkład w dobro otaczających nas ludzi. Gdy dorastamy, każdy z nas angażuje się w inny rodzaj pracy i podejmuje wysiłek, aby zdobywać umiejętności i zdolności, wiedzę i cechy, których potrzebujemy, aby służyć. Istnieje wiele rzeczy, które trzeba zrobić na tym świecie, a każda osoba musi sama zdecydować, jak najlepiej wykorzystać talenty i zdolności, którymi została obdarzona przez Boga. Pomyślmy o rolniku, który pracuje od wczesnego ranka aż do wieczora, aby dostarczyć żywność, której inni potrzebują, aby przeżyć; pomyślmy o pracowniku fabryki, który wykorzystuje swoje umiejętności do produkcji towarów, z których skorzysta wielu innych ludzi; albo o nauczycielu, który poświęca swoje dni na pomaganie młodym uczniom w nauce czytania i pisanie; albo o muzyku, który całymi godzinami ćwiczy, aby stworzyć muzykę, która przyniesie radość sercom innych; albo o naukowcu, który całe życie spędza na obserwowaniu wszechświata i szukaniu wzorców w jego funkcjonowaniu, aby dokonać odkryć, które doprowadzą do nowego rozumienia i dadzą początek nowym technologiom. Pisma bahaickie mówią nam, że praca wykonywana w duchu służby jest uznawana przez Boga za oddawanie Mu czci.

Wy również będziecie musieli zastanowić się w jaki sposób przyczynicie się do dobrobytu społeczeństwa, gdy dorośnięcie. Przygotowując się do jakiegokolwiek ścieżki, którą możecie obrać w przyszłości będziecie oczywiście musieli uczyć się i dążyć do doskonałości. Będzie istniało wiele sposobów na wykorzystanie waszych talentów i zdolności, którymi obdarzył was Bóg, a w miarę jak będziecie się starać i pilnie pracować Boskie potwierdzenia będą was umacniać i zaczniecie dostrzegać coraz więcej okazji do służenia innym. Nawet ci bahaici, którzy podążyli za Bahá'u'lláhem na wygnanie z Jego ojczyzny i którzy mieli niewielkie środki finansowe, nauczyli się sztuki tkania mat z wysuszonej trawy. To 'Abdu'l-Bahá znalazł dla nich nauczyciela, który nauczył ich tej umiejętności – umiejętności, którą On sam nabył wcześniej. Podczas podróży na Zachód, 'Abdu'l-Bahá wyjaśnił pewnej osobie: „...obowiązkiem każdej duszy jest zdobycie jakiegoś fachu i zawodu. Na przykład, ja umiem tkać lub robić maty, a ty znasz jakiś inny zawód. To samo w sobie jest aktem oddawania czci Bogu pod warunkiem, że jest wykonywane w oparciu o najwyższą uczciwość i wierność”. Aby pamiętać o znaczeniu angażowania się w jakąś formę pracy w duchu służby dla ludzkości, zapamiętajmy następujące słowa Bahá'u'lláha:

„Jest obowiązkiem każdego z was zająć się jakąś pracą – taką jak rzemiosło, handel czy temu podobne. Wynieśliśmy wasze zajęcie się taką pracą do rangi wysławiania jedyne prawdziwego Boga”³⁵.

Obowiązek

1. Rodzice muszą być odpowiedzialni za zapewnienie swoim dzieciom edukacji. Obowiązkiem rodziców jest dbanie o edukację swoich dzieci.
2. Obowiązkiem spoczywającym na każdej osobie jest codzienna modlitwa.

Zająć się

1. Bracia Jacoba wszyscy wykonują różne prace. Jeden jest elektrykiem, drugi rybakiem, trzeci nauczycielem, a czwarty malarzem. Każdy z braci Jacoba zajmuje się innym zawodem.
2. Każdego dnia Marwan chodzi do szkoły, pomaga swojemu bratu w nauce, trenuje grę w piłkę nożną i pomaga w pracach domowych. W ciągu dnia Marwan zajmuje się wieloma zadaniami.

Praca

1. Ariadne spędza większość swojego czasu opiekując się swoją rodziną – troszcząc się o jej dom, dbając o jej dobrobyt i zapewniając jej to, czego potrzebuje. Główną pracą Ariadne jest opieka nad jej rodziną.
2. Penelope jest architektem. Całe dni spędza na projektowaniu budynków mieszkalnych, w których mieszkają rodziny. Pracą Penelope jest bycie architektem.

Ranga

1. Strażacy muszą zawsze wykonywać polecenia wydawane im przez komendanta głównego straży pożarnej. Komendant główny straży pożarnej ma najwyższą rangę w oddziale.
2. Po wielu latach pracy przy obróbce drewna, Alberto stał się bardzo wykwalifikowanym stolarzem. Osiągnął rangę mistrza stolarstwa.

Wysławianie

1. Raz w tygodniu rodzice Miguela zapraszają do siebie swoich sąsiadów, aby modlić się o dobrobyt ich wiosek i jej rodzin oraz wyrażać wdzięczność Bogu. Zbierają się razem, aby wysławiać i chwalić Boga.
2. W każdej części świata można znaleźć specjalne miejsca, w których ludzie gromadzą się, aby oddawać cześć Bogu i dziękować Mu. Ludzie udają się do tych miejsc, aby wspólnie wysławiać Boga.

C. Piosenki

D. Opowiadanie

Poniższa historia o młodym człowieku imieniem Muḥammad, który wychował się w 'Akce w czasach 'Abdu'l-Bahy, pomoże dzieciom dostrzec, że wyteżona praca w celu osiągnięcia doskonałości przynosi radość.

W Akce 'Abdu'l-Bahá zorganizował małą szkołę dla bahaickich dzieci, które mieszkały w Ziemi Świętej. W tamtym czasie w Akce mieszkali bardzo dobrze wykształceni bahaici, tak więc dzieci miały okazję uczyć się od najwspanialszej grupy nauczycieli. Wśród przedmiotów nauczanych w tej szkole była kaligrafia, która jest sztuką wysoko cenioną przez Bahá'u'lláha i 'Abdu'l-Bahę. Jest to sztuka pisania głębokich i znaczących wyrażen, wierszy i tablic w najpiękniejszy sposób, prawie tak, jakby malowanie obrazów.

W czwartkowe popołudnia dzieci ze szkoły bahaickiej otrzymywały specjalną nagrodę. Każde z nich brało najlepszy fragment kaligrafii, jaki napisało w ciągu minionego tygodnia i pokazywało go 'Abdu'l-Basze, który sprawdzał go, chwalił i zachęcając dziecko tak, jak uważał za stosowne. Jeśli kaligrafia była szczególnie dobrze wykonana, 'Abdu'l-Bahá pisał krótkie zdanie pochwały na dole strony swoim własnym pismem. Dla dzieci kartka upiększona odręcznym pismem 'Abdu'l-Bahy była skarbem, który pielęgnowały przez resztę swojego życia.

Jednego roku w szkole był chłopiec w wieku dwunastu lub trzynastu lat, który był inteligentny, ale chętnie unikał niepotrzebnego wysiłku. Uwielbiał się bawić i w rezultacie odrabiał zadania domowe pośpiesznie i niestaranie. Ów chłopiec, który miał na imię Muḥammad miał żarliwe pragnienie, aby zaskarbić sobie względy 'Abdu'l-Bahy. Jednak gdy nadszedł czas, aby usiąść i poćwiczyć kaligrafię, nabierał ochoty, aby pobiec na zewnątrz i się bawić. Aż w jednym tygodniu Muḥammadowi udało się wykazać ogromną siłę woli. Pracował pilnie, a gdy nadszedł czwartek pokazał 'Abdu'l-Basze bardzo ładny fragment kaligrafii. Mistrz był zachwycony i napisał na dole kartki słowa pochwały.

Jak możecie sobie wyobrazić, Muḥammad nie posiadał się ze szczęścia. Spojrzał na odręczne pismo 'Abdu'l-Bahy pod jego kaligrafią przekonany, że jest najbardziej uszczęśliwionym chłopcem w całym wszechświecie. „Dlaczego nie miałbym robić tego co tydzień” – pomyślał – „i otrzymywać tego zaszczytu w każdy czwartek?”. Tak więc w następnym tygodniu spróbował ponownie, ale niestety jego siła woli nie była już tak silna. Nie stworzył ani jednego dzieła kaligraficznego, które mogłoby zyskać aprobatę 'Abdu'l-Bahy po raz drugi. Wówczas Muḥammad powiedział sobie, „'Abdu'l-Bahá jest taki zajęty. Ma tak wiele rzeczy do zrobienia. Zapewne nie będzie pamiętał kaligrafii małego chłopca”. Wziął więc ostre nożyczki i odciął dolną część arkusza, który zaprezentował tydzień wcześniej usuwając słowa pochwały 'Abdu'l-Bahy. Na pewno domyślacie się już, na jaki pomysł wpadł Muḥammad. Zamierzał ponownie pokazać 'Abdu'l-Basze ten sam fragment kaligrafii. Był to czyn godny potępienia, mimo że Muḥammad był zawsze prawdomównym i godnym zaufania dzieckiem. Próbował zaniechać swojego planu, ale nie potrafił. Jego umysł został zwiedziony przez nieuczciwą myśl i nie był on wystarczająco silny, aby ją przezwyciężyć.

W czwartek po południu Muḥammad stanął w kolejce z kaligrafią z poprzedniego tygodnia w dłoni. Już wtedy odczuwał wyrzuty sumienia. Był tak zawstydzony swoim czynem, że ledwo mógł spojrzeć na 'Abdu'l-Bahę. W końcu nadeszła jego kolej. Jak zawsze, 'Abdu'l-Bahá był kochający i uprzejmy. Ale oczywiście, gdy tylko zobaczył kaligrafię, od razu zorientował się, co się stało. Jak myślicie, jak zareagował Mistrz? Czy ogłosił przy jego kolegach, że Muḥammad postąpił źle i czy zawstydził go przed innymi? Wcale nie. Z wielką miłością, ale także z niewątpliwą stanowczością, zauważył, jak bardzo ten fragment kaligrafii był podobny do tego, który Muḥammad zaprezentował tydzień wcześniej. Nie powiedział nic więcej, ale poklepał chłopca w taki sposób, że było całkowicie jasne dla Muḥammada, że 'Abdu'l-Bahá zdawał sobie sprawę z tego, co zrobił.

E. Odgrywanie scenek

Jak zawsze poproście dzieci, aby wykonały ćwiczenie rozciągające w swoich wyimaginowanych kwadratach w ramach rozgrzewki, a następnie wykonały jedno lub dwa inne ćwiczenia z poprzednich lekcji związane z umiejętnościami i zdolnościami kreatywnego odgrywania scenek. Następnie wyjaśnijcie im, że kolejne ćwiczenie pomoże im zastanowić się, w jaki sposób mogą służyć ludzkości, gdy dorosną.

Poproście dzieci, aby usiadły cichutko i wyobraziły sobie niektóre rodzaje pracy wykonywane przez ich rodziców, krewnych i sąsiadów. Po kilku chwilach poproście je o wybranie jednego z nich bez mówienia o tym kolegom i koleżankom z grupy. Następnie wywołujcie je pojedynczo jedno po drugim na przód grupy i poproście, aby odegrały niektóre z zadań związanych z pracą, którą wybrały. Na przykład, jeśli jedno dziecko ma na myśli lekarza, może udawać, że bada pacjenta; inne może wyobrażać sobie kogoś, kto jest nauczycielem i udawać, że prowadzi lekcję. Gdy już każde dziecko zakończy swoją improwizację, pozostali uczniowie powinni odgadnąć, jakie zajęcie udawało, a następnie krótko omówić, w jaki sposób taki zawód może przyczynić się do poprawy świata. Aby rozpocząć to ćwiczenie, warto wybrać dziecko z dużymi umiejętnościami teatralnymi, które może dać przykład do naśladowania dla innych.

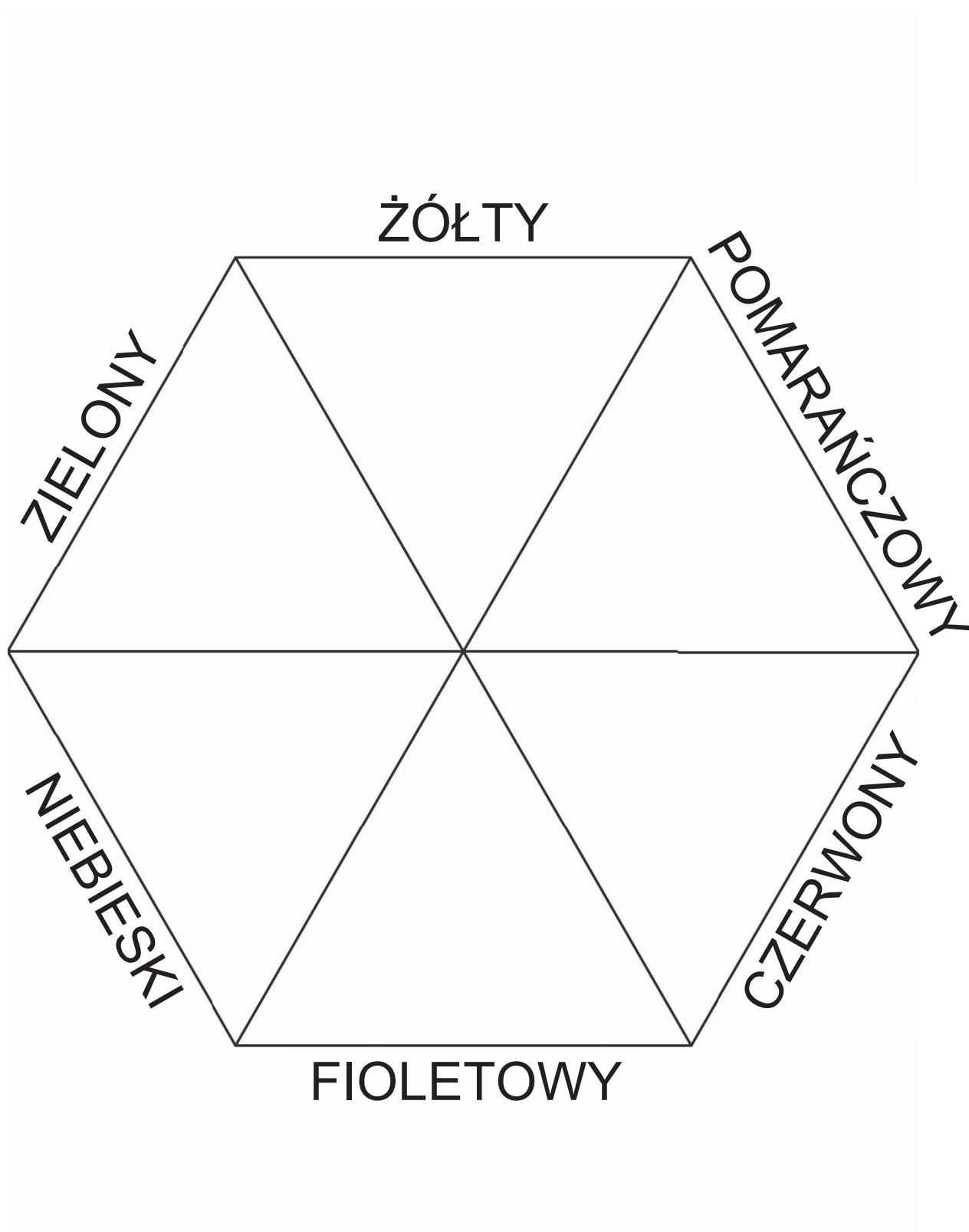
F. Rysowanie i sztuka

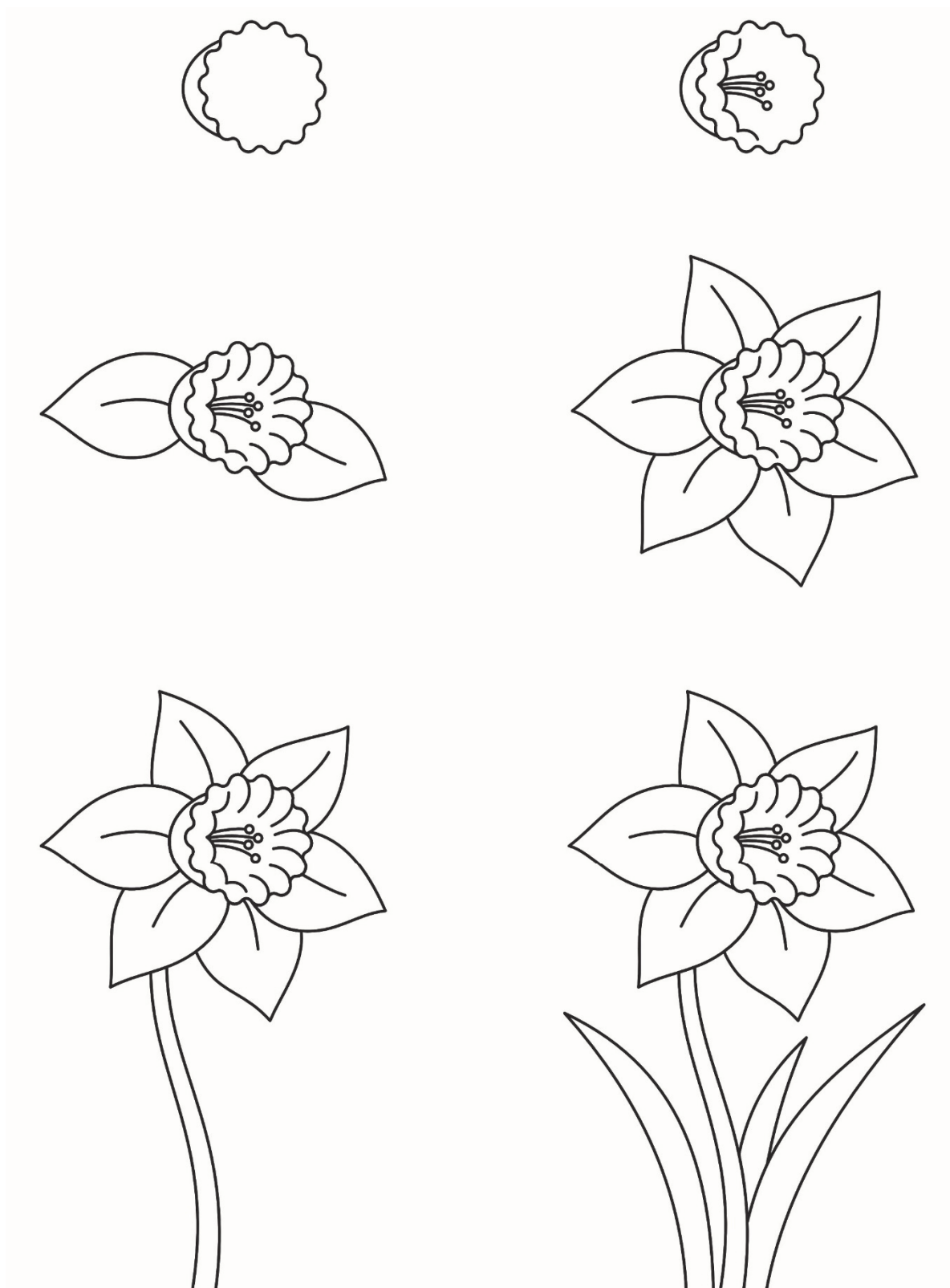
Podobnie jak w przypadku innych lekcji z tego zestawu należy wybrać jedno lub dwa zadania dla dzieci do wykonania, które wzmocnią ich umiejętności artystyczne i pomogą im zastanowić się nad tematem niniejszej lekcji. Zadanie to mogłoby na przykład bazować na ćwiczeniu wykonanym podczas części teatralnej tej lekcji, w której wyobrażali sobie niektóre z zadań będących częścią pewnych zawodów. W tym przypadku moglibyście pomóc im rozszerzyć umiejętności, które rozwinęli w tworzeniu form, aby stworzyć przedmioty wykorzystywane w tych zawodach, na przykład torbę lekarską, młotek sędziowski, paletę malarską artysty, grabie ogrodnika i tym podobne.

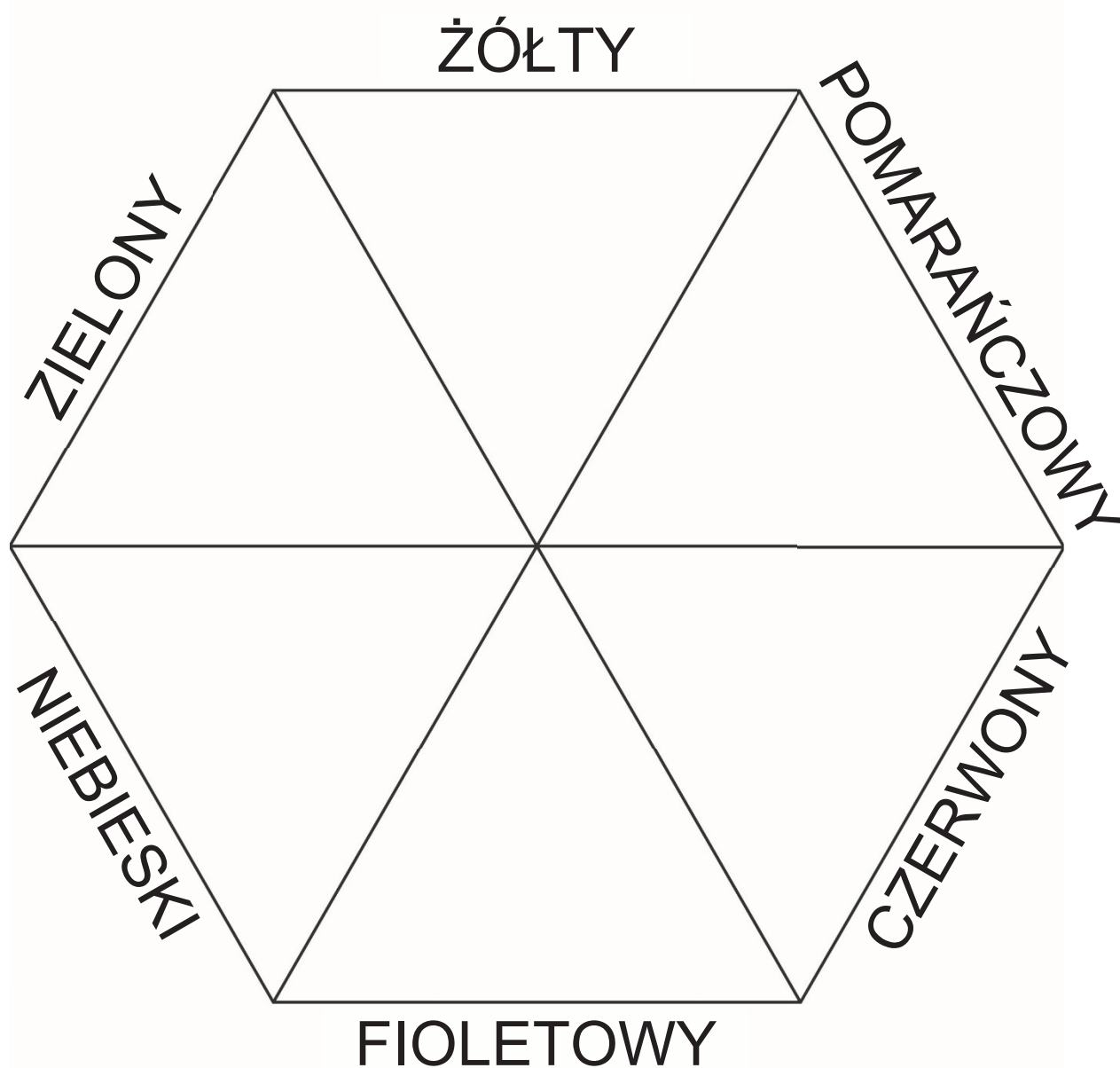
G. Modlitwy na zakończenie

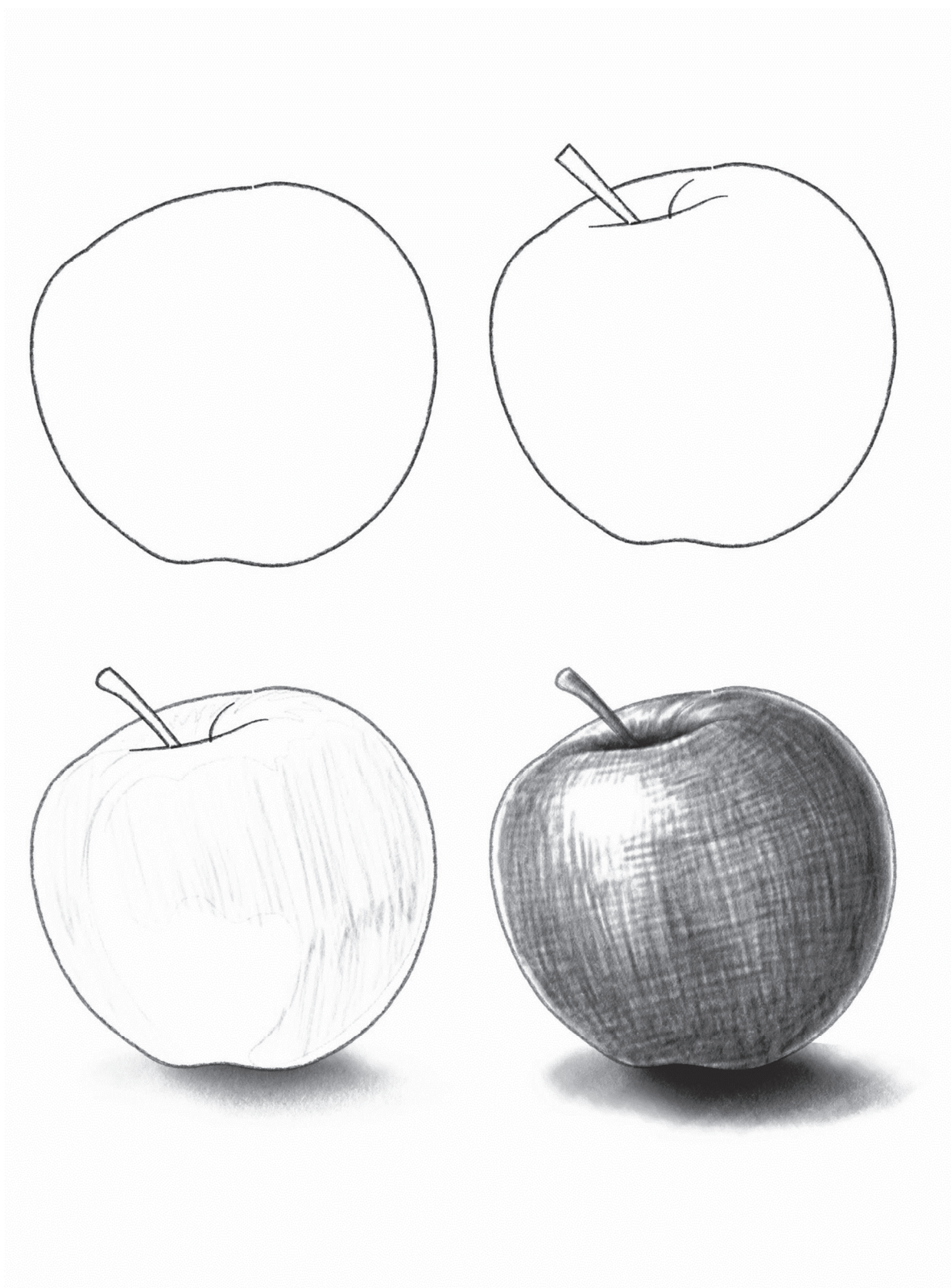
Zestawy 4–6

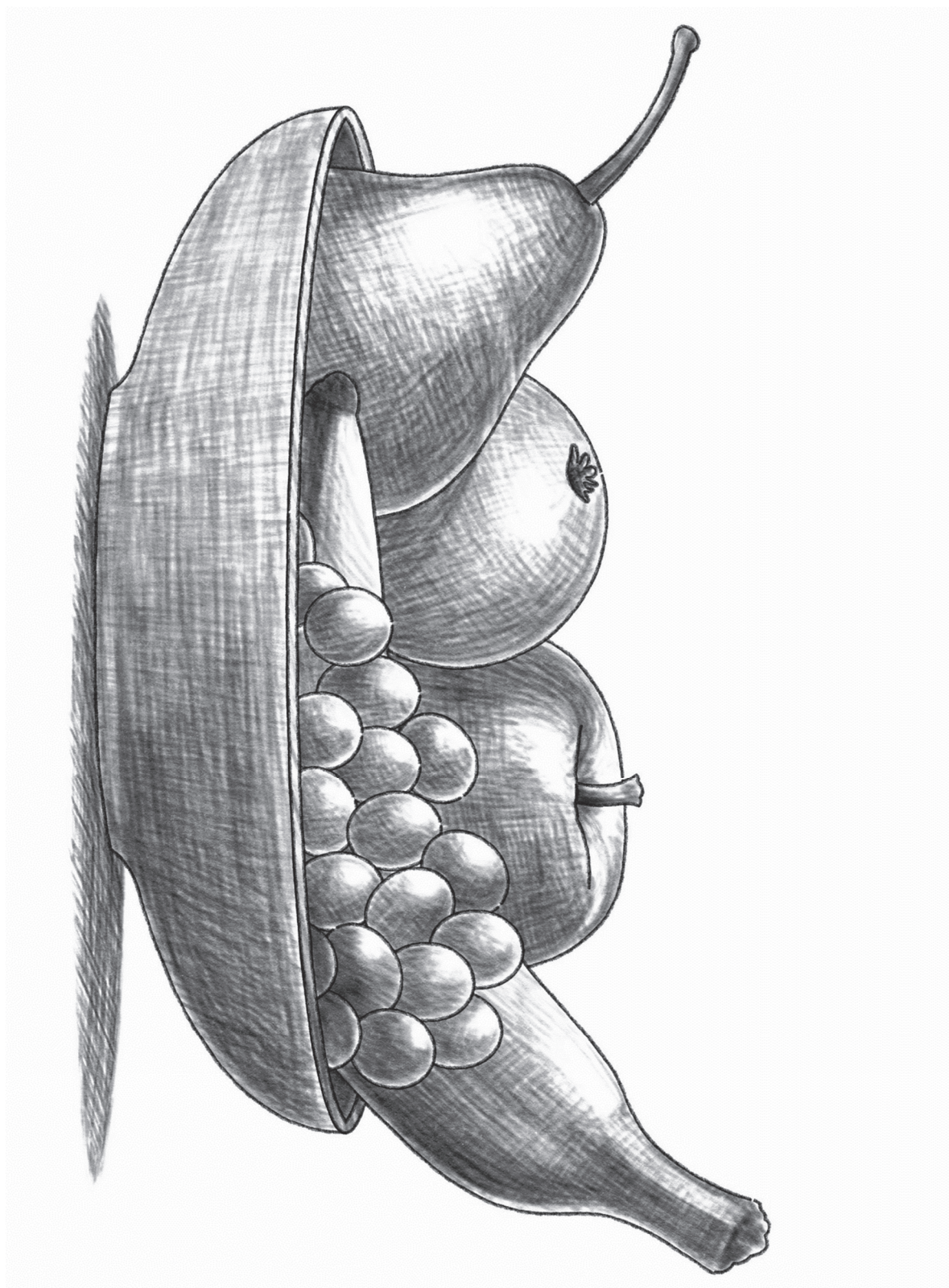
Arkusze do rysowania i sztuki

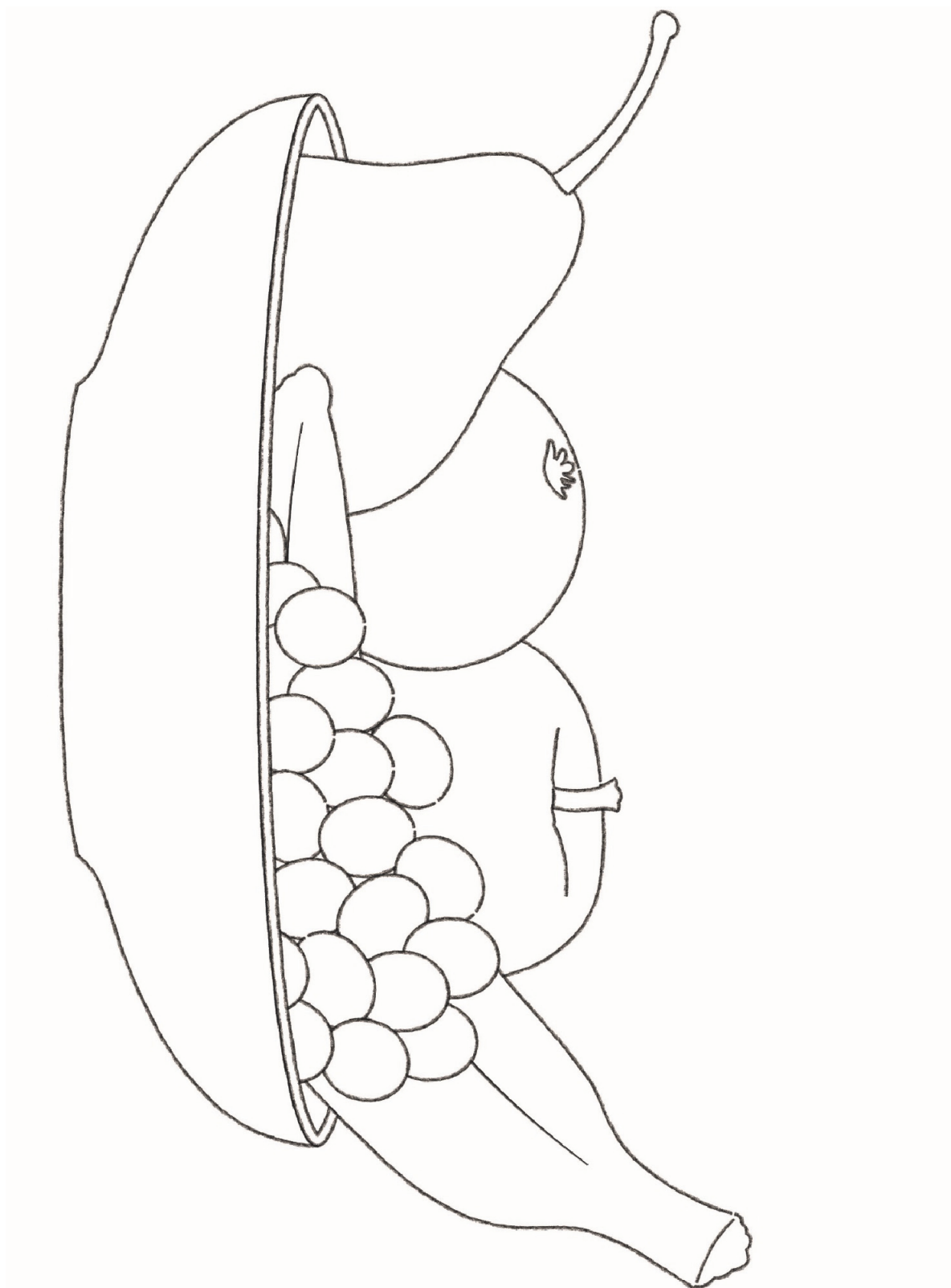

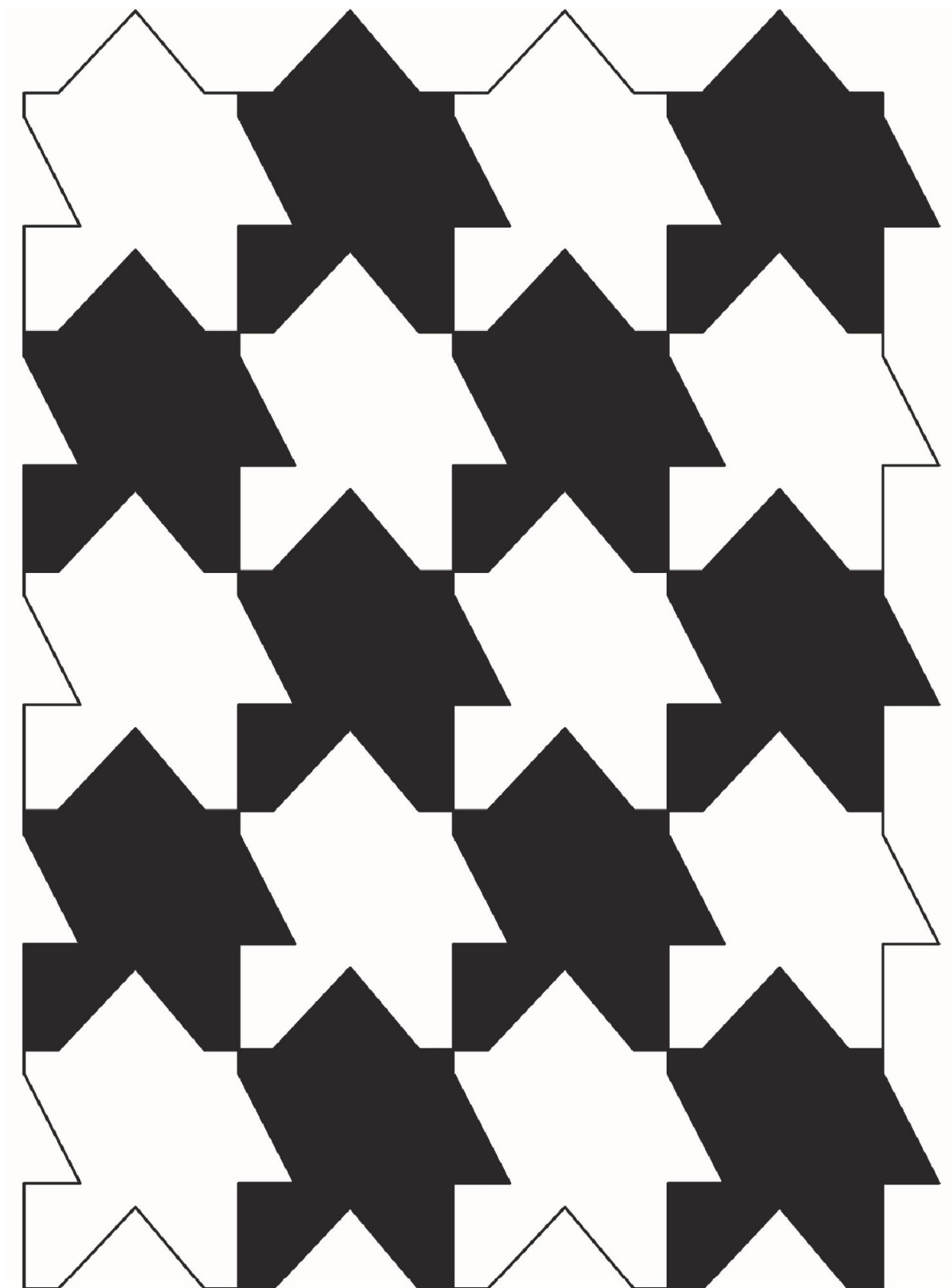

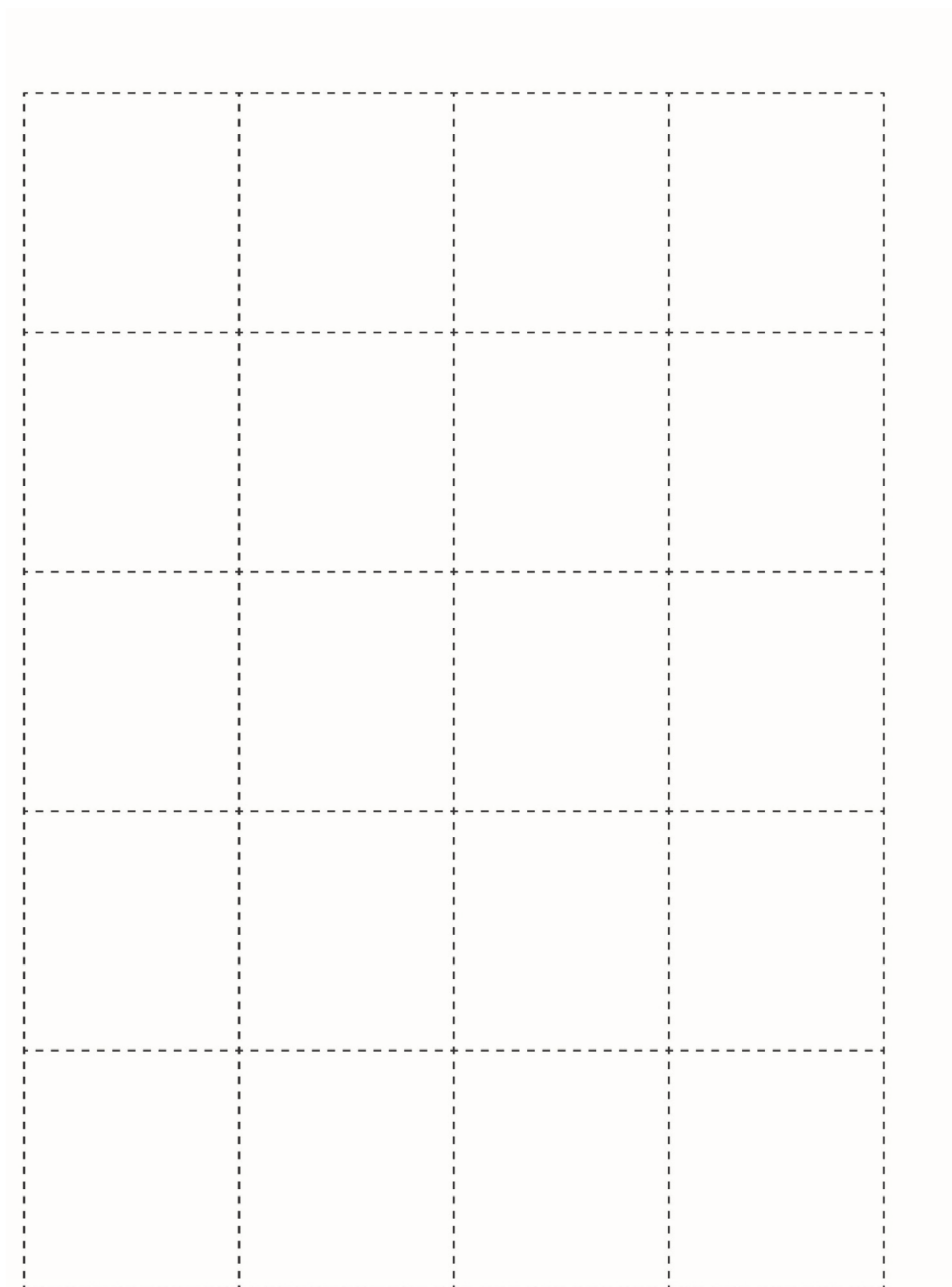

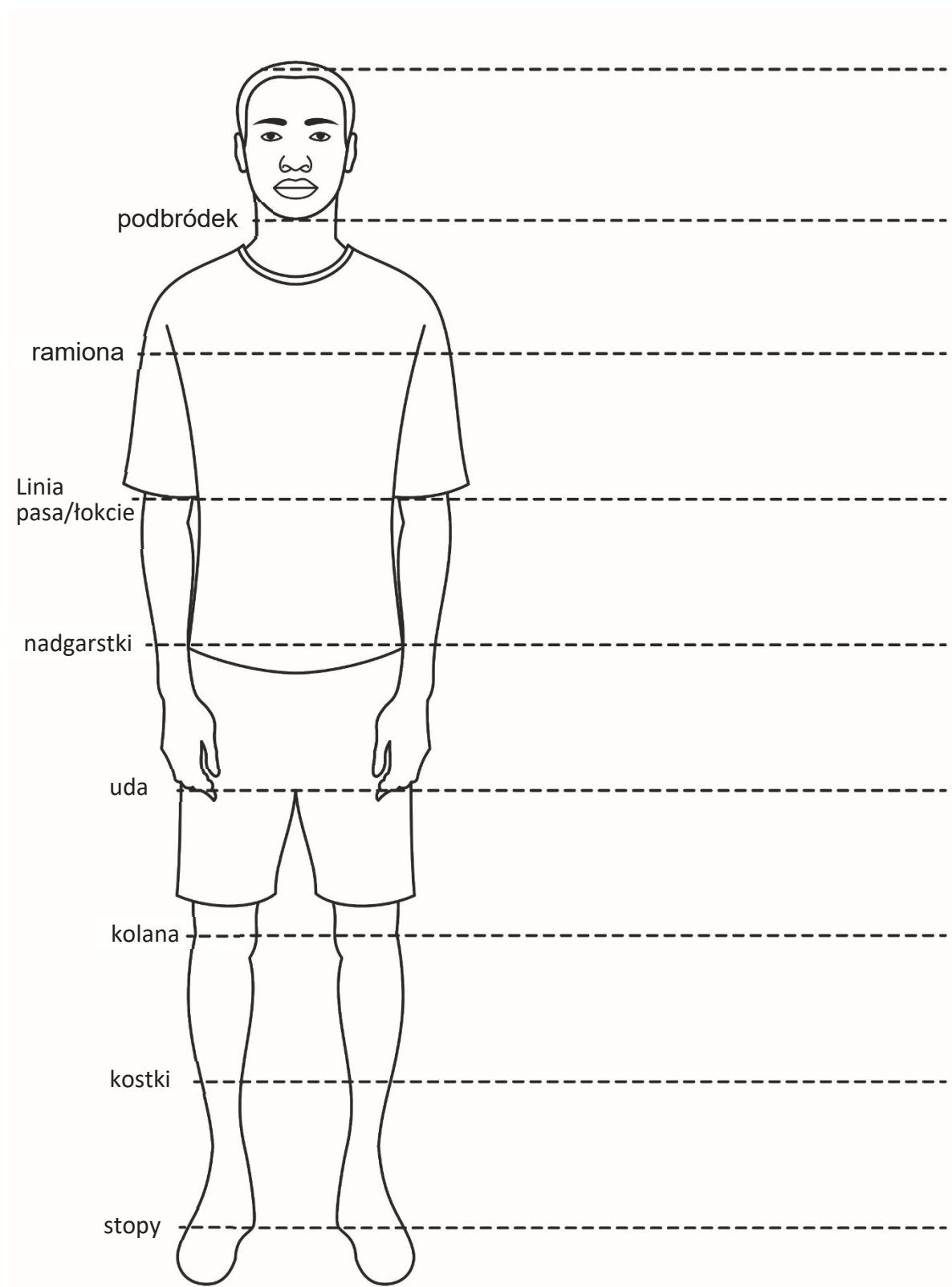

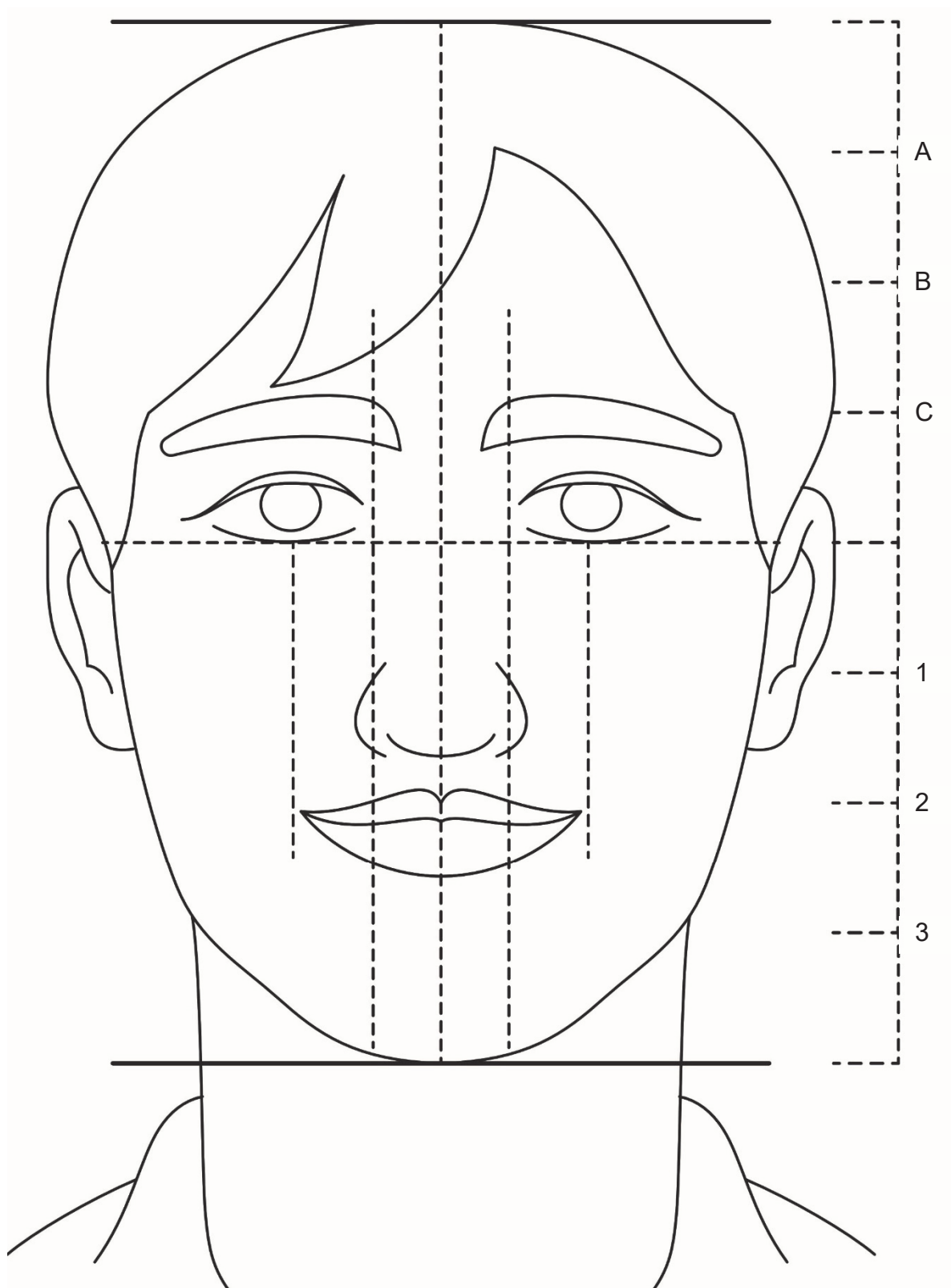

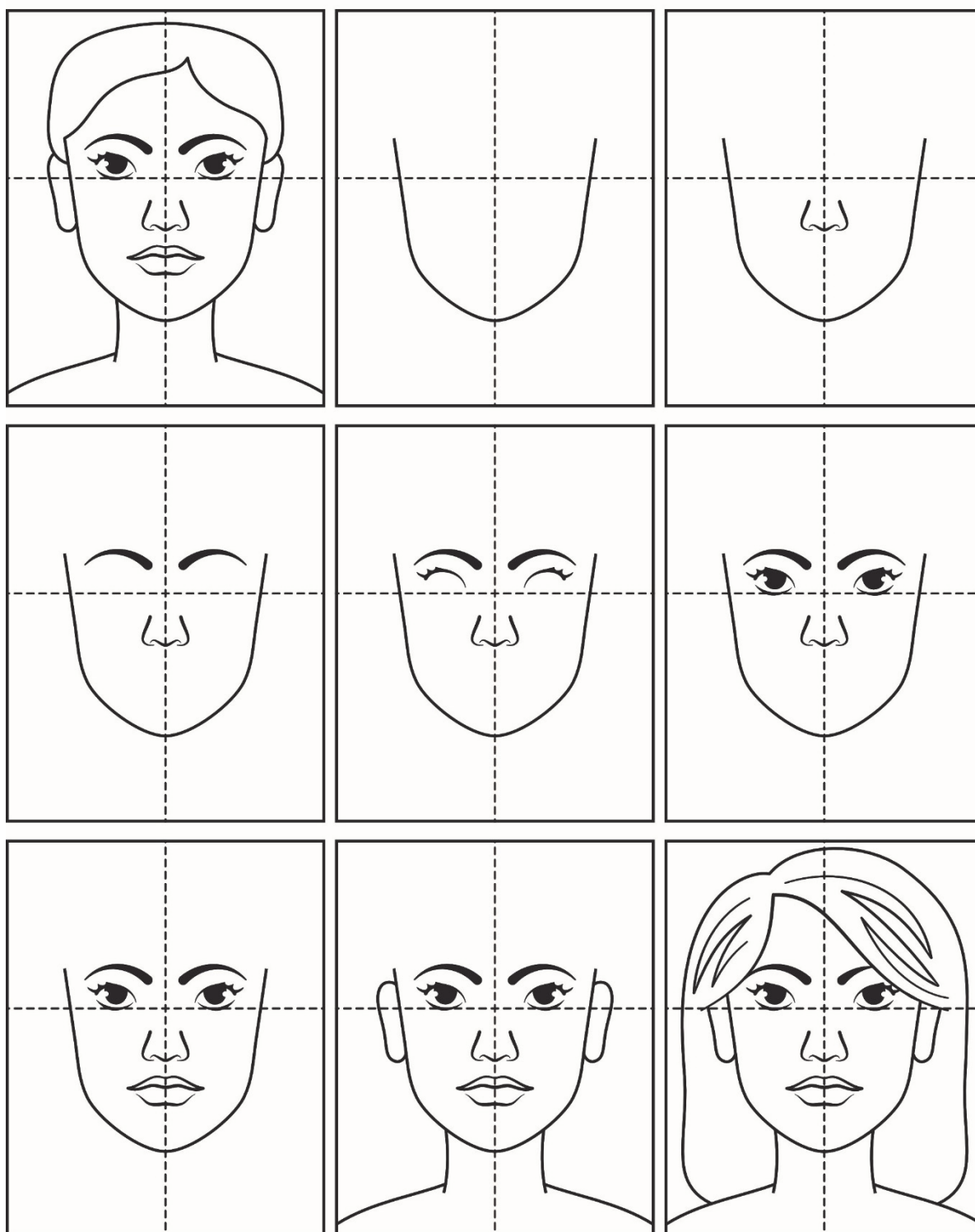
ŻÓŁTY		
FIOLETOWY		
POMARAŃCZOWY		
NIEBIESKI		
CZERWONY		
ZIELONY		

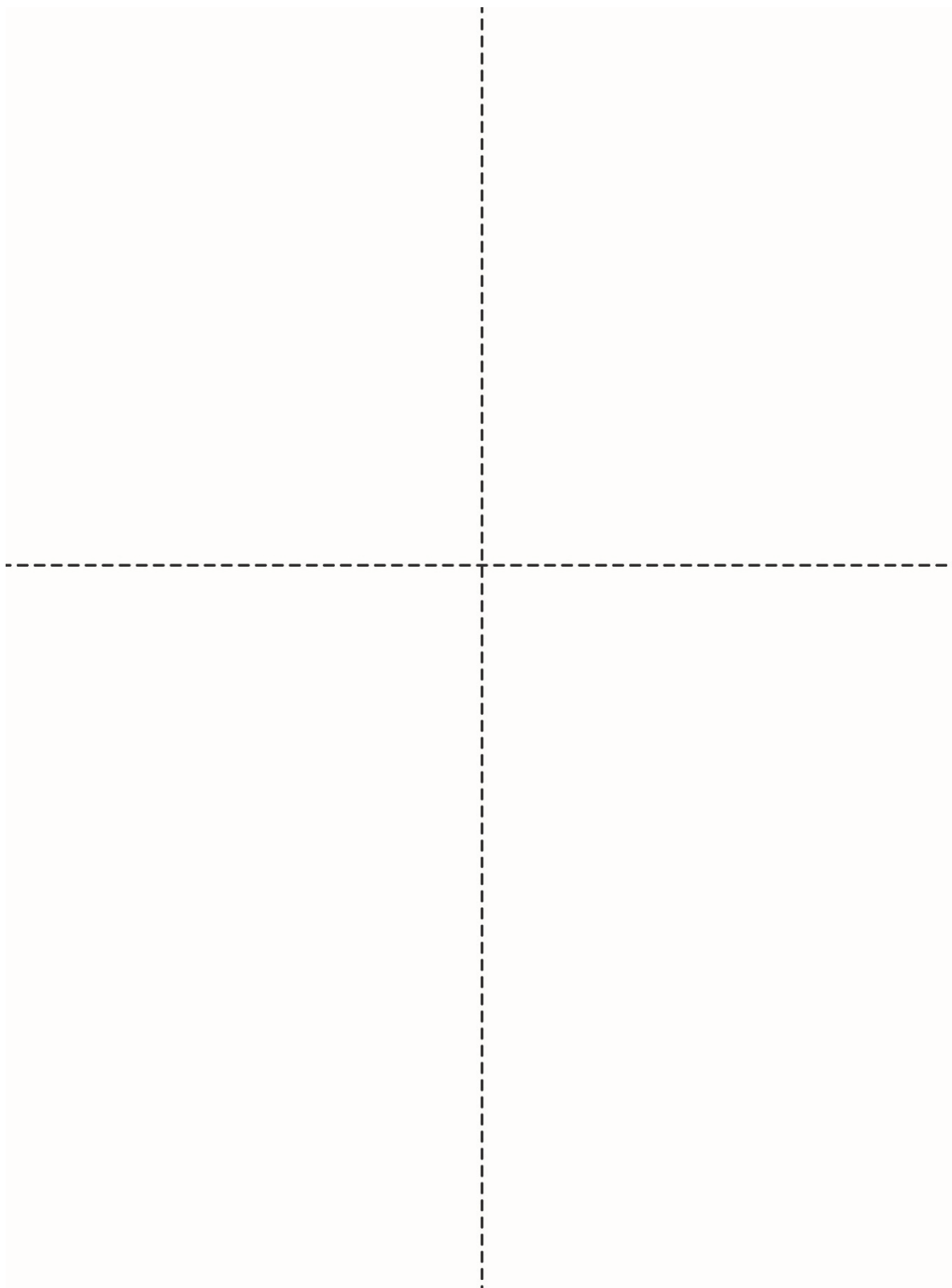

Hiszpania

Afryka
Południowa

Austria

Stany
Zjednoczone

Meksyk

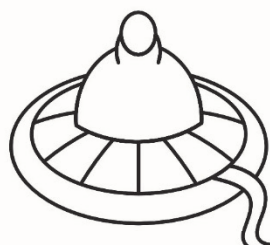
Brazylia

Mali

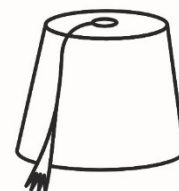
Boliwia

Gwinea

Korea
Południowa

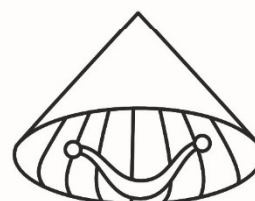
Maroko

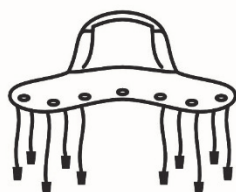
Szkocja

Indie

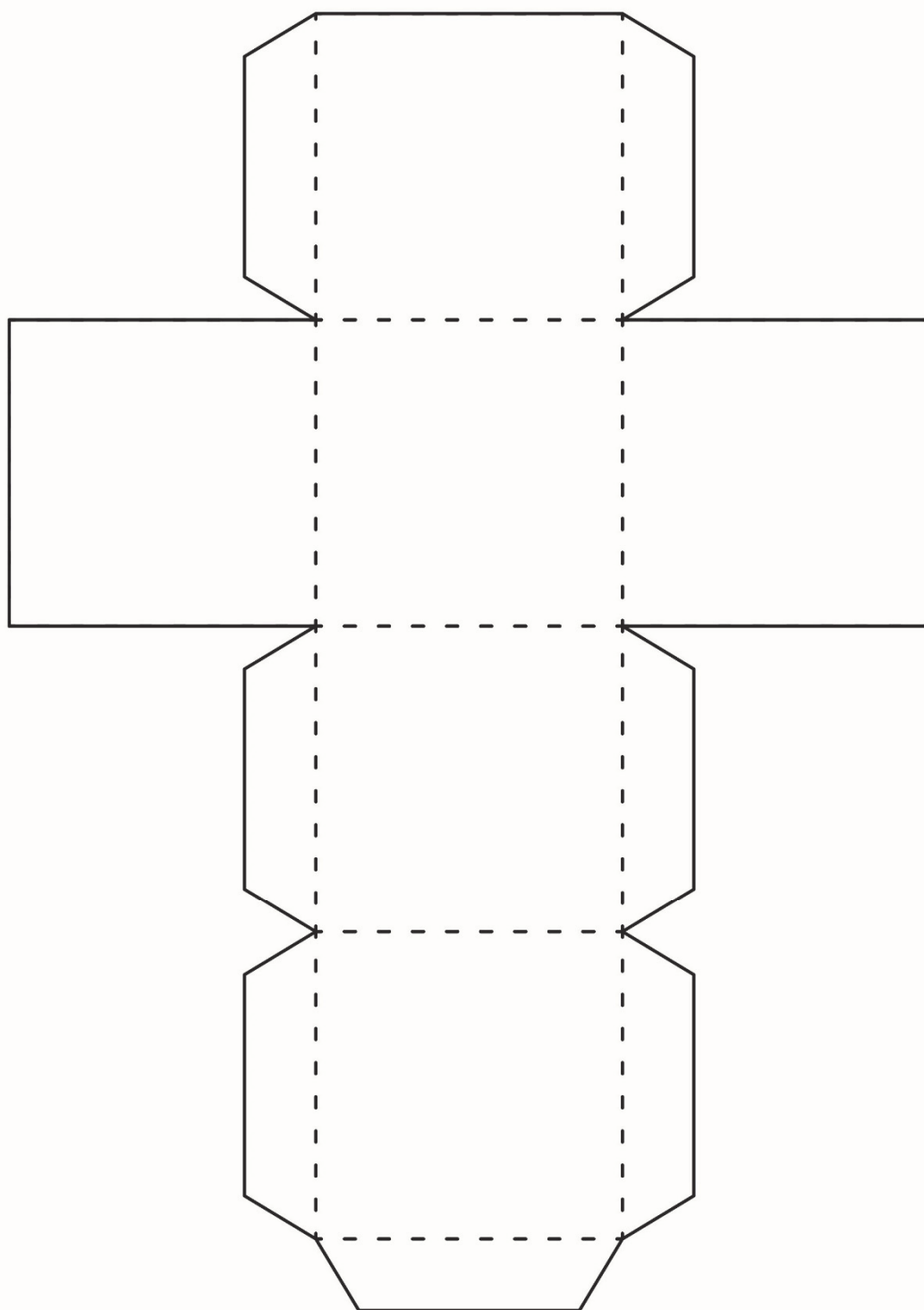
Wietnam

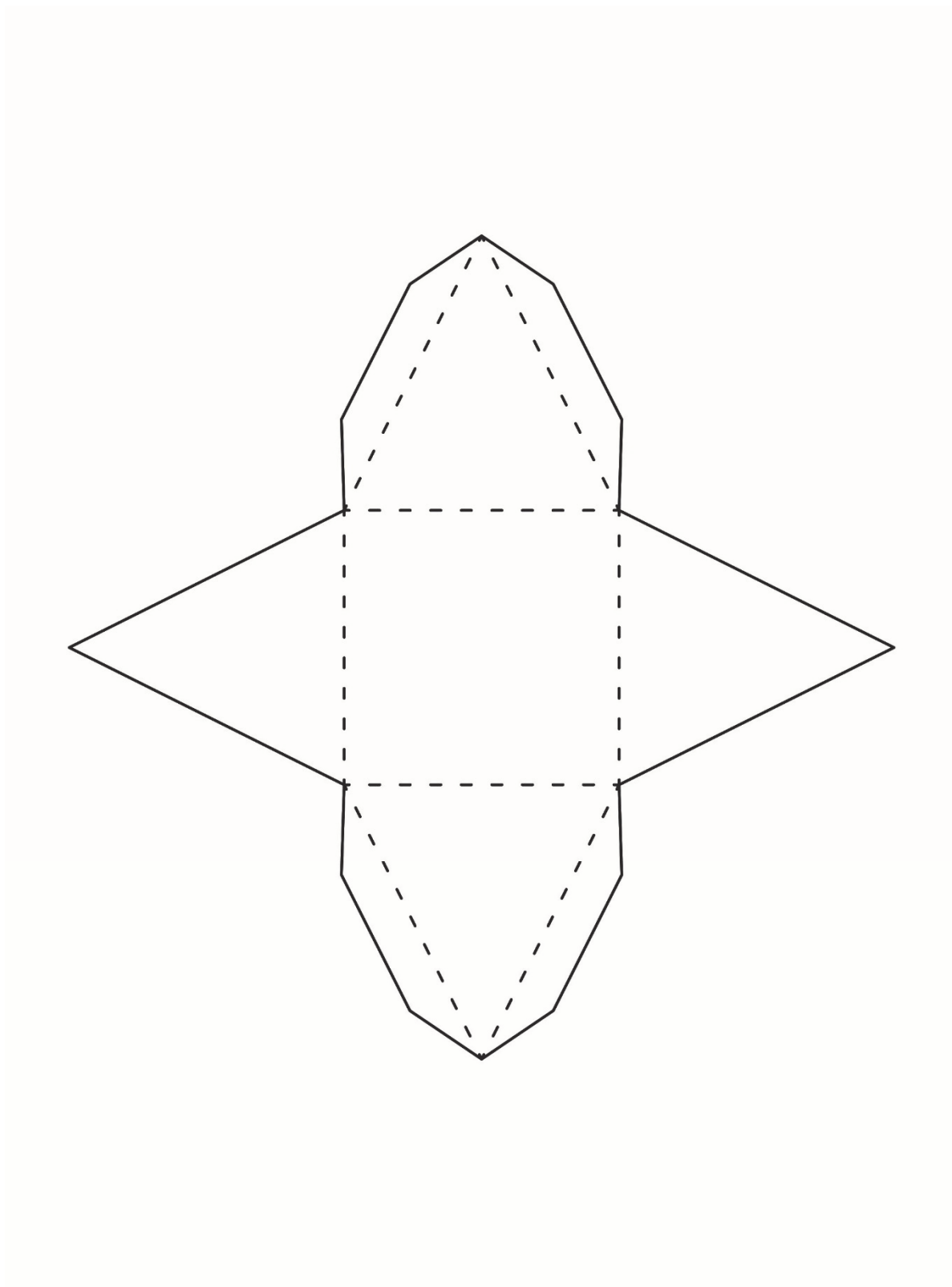

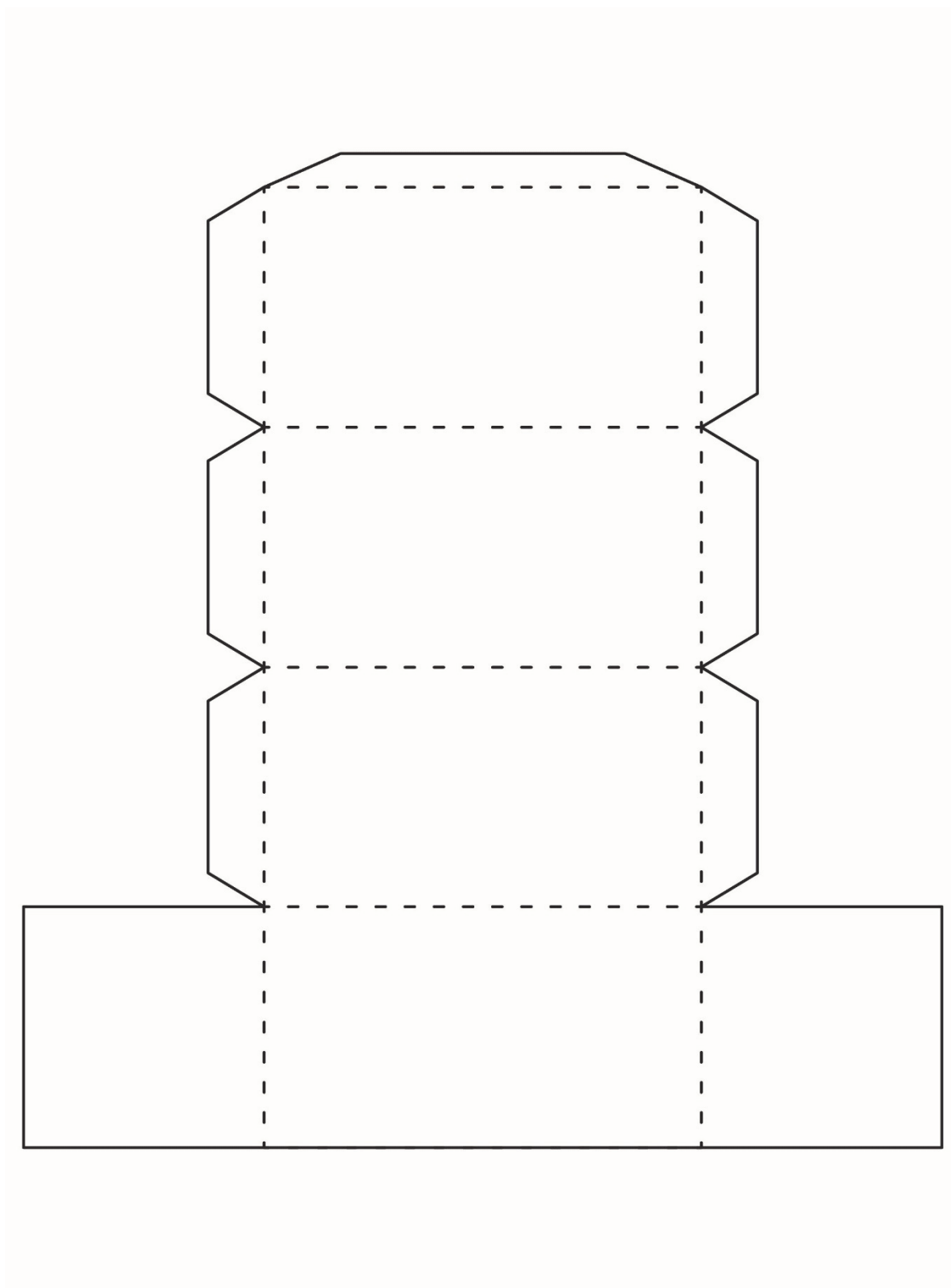
Australia

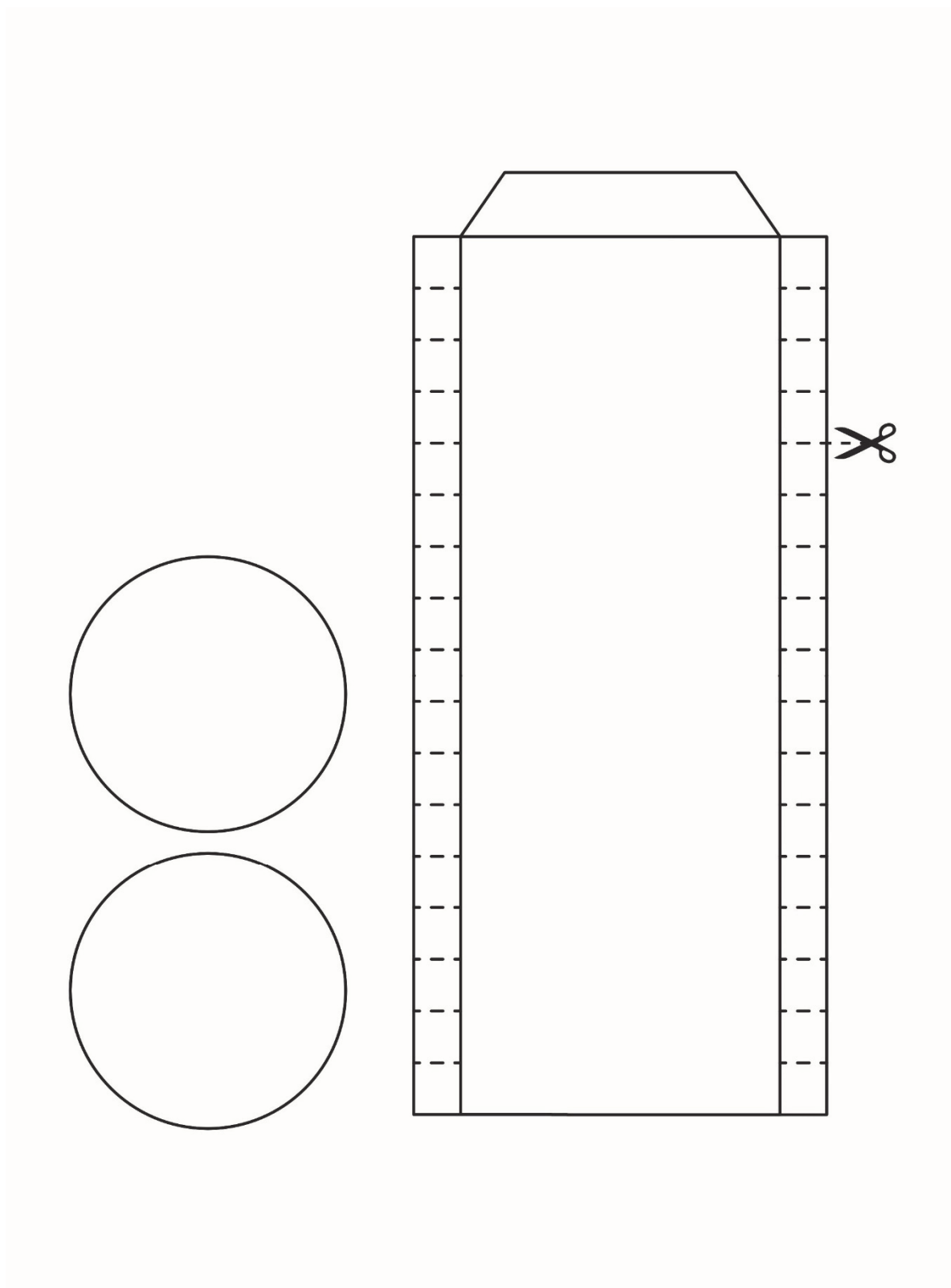

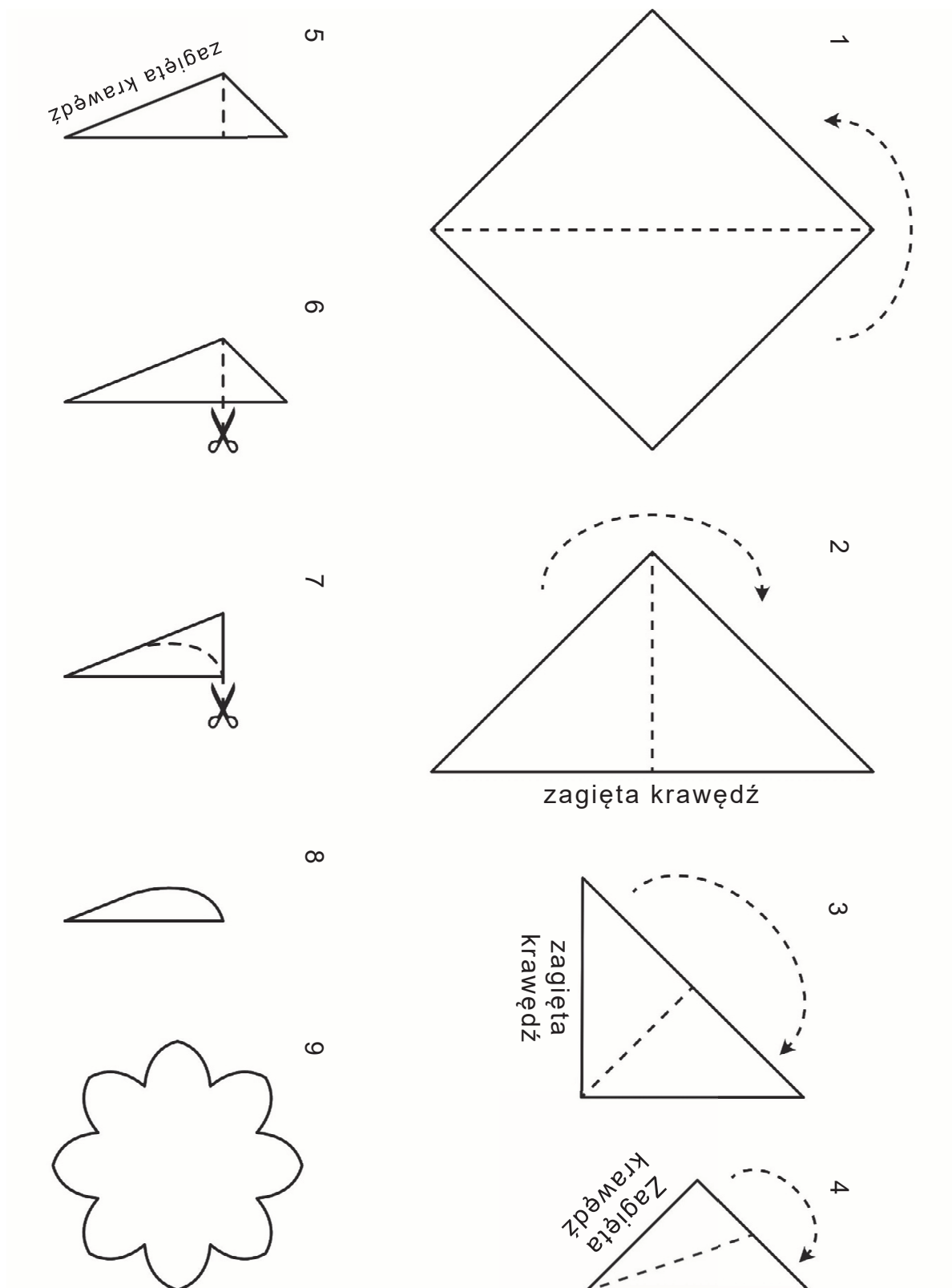
Kolumbia

PRZYPISY

1. ‘Abdu’l-Bahá, w: *Modlitwy Bahá’í*, Wydawnictwo Bahá’í, 2017, 26:4; również w przemówieniu wygłoszonym dnia 14 lipca 1912 roku, opublikowanym w: *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by ‘Abdu’l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912*, Wilmette Bahá’í Publishing, 2012, akapity 82:21–22, str. 328–29
2. Bahá’u’lláh, w: *Modlitwy Bahá’í*, 118; również w: *Prayers and Meditations*, Wilmette Bahá’í Publishing Trust, 1987, 2008 printing, CLXVIII, str. 261
3. Báb, w: *Modlitwy Bahá’í*, 154; również w: *Wybór Pism Bába*, Wydawnictwo Bahá’í, 2024, nr 7:24:1–5
4. ‘Abdu’l-Bahá, w: *Modlitwy Bahá’í*, 12
5. ‘Abdu’l-Bahá, w: *Modlitwy Bahá’í*, 26:4; również w przemówieniu wygłoszonym dnia 14 lipca 1912 roku, opublikowanym w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapity 82.21–22, str. 328–29
6. Bahá’u’lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, Wydawnictwo Bahá’í, 2019, 118:1
7. Bahá’u’lláh, *Słowa ukryte*, Wydawnictwo Bahá’í, 2018, pers. 3
8. Ibid., arab. 11
9. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, Wydawnictwo Bahá’í, 2021, nr 138:1
10. *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, 132:3
11. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 3 września 1912 r., opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 31, str. 442
12. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 25 września 1912 r., ibid, akapit 2, str. 478
13. Bahá’u’lláh, w: *Modlitwy Bahá’í*, 118; również w: *Prayers and Meditations*, Wilmette Bahá’í Publishing Trust, 1987, 2008 printing, CLXVIII, str. 261
14. *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, 66:10
15. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 225:30
16. *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, 136:6
17. *Słowa ukryte*, arab. 11
18. *Tablice Bahá’u’lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, bahairesearch.com, 2019, nr 7:14
19. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 194:1

20. Báb, w: *Modlitwy Bahá'í*, 154; również w: *Wybór Pism Bába*, Wydawnictwo Bahá'í, 2024, nr 7:24:1–5
21. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 4:16
22. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 156:1
23. *Słowa ukryte*, pers. 49
24. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 9:5
25. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 43:9
26. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 9:5
27. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 201:2
28. 'Abdu'l-Bahá, w: *Modlitwy Bahá'í*, 12
29. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 6:36
30. *Słowa ukryte*, arab. 36
31. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 178:1
32. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 115:13
33. Ibid., 117
34. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 3:20
35. Bahá'u'lláh, w: *Kitáb-i-Aqdas: Najświętsza Księga*, Wydawnictwo Bahá'í, 2023, akapit 33